

**TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTE
KÜTÜPHANELERİNİN
KATALOGLAMA UYUMU ÖLÇÜMÜ
ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

Kübra ÖZYURT

**Yüksek Lisans Tezi
Bilgi ve Belge Yönetimi Anabilim Dalı
Yrd. Doç. Dr. Malik YILMAZ**

2017

Her Hakkı Saklıdır

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENTİTÜSÜ
BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI**

Kübra ÖZYURT

**TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİNİN
KATALOGLAMA UYUMU ÖLÇÜMÜ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TEZ YÖNETİCİSİ
Yrd. Doç. Dr. Malik YILMAZ**

ERZURUM-2017

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ BEYAN FORMU

22/12/2017

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

BİLDİRİM

Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddelerine göre hazırlamış olduğum " Türkiye'deki Üniversite Kütüphanelerinin Kataloglama Uyumu Ölçümü Üzerine Bir Araştırma" adlı tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- ☐ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim/Raporum sadece Atatürk Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[Tarih ve İmza]

22.12.2017

[Öğrencinin Adı Soyadı]

Kübra ÖZGÜRT

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

TEZ KABUL TUTANAĞI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Yrd. Doç Dr. Malik YILMAZ'ın danışmanlığında, Kübra ÖZYURT tarafından hazırlanan bu çalışma 22 / 12 / 2017 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Bilgi ve Belge Yönetimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Dündar ALİKILIÇ

İmza:

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Mustafa BAYTER

İmza:

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Malik YILMAZ

İmza:

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine aittir. / /

Prof. Dr. Mehmet TÖRENEK

Enstitü Müdürü

F-85/01/21.10.2016

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	V
ABSTRACT	VI
KISALTMALAR DİZİNİ	VII
TABLOLAR DİZİNİ	VIII
RESİMLER DİZİNİ	IX
TEŞEKKÜR	X

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. ARAŞTIRMANIN AMACI, PROBLEMİ VE HİPOTEZİ.....	2
1.2. KONUNUN ÖNEMİ	3
1.3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ, ALANI, KAPSAMI, EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ	6
1.4. KAYNAKLAR	8

İKİNCİ BÖLÜM

KATALOG VE KATALOGLAMA

2.1. KATALOG TANIMI	10
2.2. KATALOGLAMA VE KATALOGCU	11
2.3. KATALOGLAMA AMAÇ VE İŞLEVLERİ	12
2.4. KATALOG TÜRLERİ	14
2.4.1. Fiziksel Biçimine Göre Kataloglar.....	14
2.4.1.1. Kitap Katalog.....	14
2.4.1.2. Kart Katalog	14
2.4.1.3. Mikroform Katalog.....	15
2.4.1.4. Çevrimiçi Katalog (OPAC – Online Public Access Catalog)	15
2.4.2. Yapıldığı Kaynağa Göre Kataloglar	16
2.4.2.1. Bireysel Katalog	16
2.4.2.2. Kooperatif Kataloqlama	16
2.4.2.3. Merkezi Kataloqlama	17
2.4.3. Giriş Türüne Göre Kataloglar.....	17

2.4.3.1. Yazar Katalogu	17
2.4.3.2. Başlık Katalogu	17
2.4.3.3. Anahtar Kelime Katalogu	18
2.4.3.4. Karışık Alfabetik Katalog.....	18
2.4.3.5. Sistematik Katalog.....	18
2.4.3.6. Raf Liste Katalogu.....	18
2.4.3.7. Özelleştirilmiş Raf Katalogları	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KATALOGLAMA KURALLARI

3.1. KATALOGLAMA KURALLARININ DOĞUŞU VE ANGLO AMERİKAN KATALOGLAMA KURALLARI.....	20
3.2. ULUSLARARASI STANDART BİBLİYOGRAFİK NİTELEME (ISBD)	22
3.3. ANGLO-AMERİKAN KATALOGLAMA KURALLARI II.....	26
3.3.1. AAKK2'nin Niteleyici Ana Tanımlama Alanlar	26
3.4. AAKK2'DEN RDA'YA GEÇİŞ.....	28
3.4.1. RDA ile Birlikte Bilgi Kaynaklarının Tanımlanmasına Yönelik Olan Değişiklikler	29
3.5. TÜRKİYE'DE KATALOG VE KATALOGLAMA	31
3.5.1. Türkiye'de Üniversitelerin Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinde Kataloglama.....	33
3.5.1.1. Atatürk Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü	34
3.5.1.2. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü	34
3.5.1.3. Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü	35
3.5.1.4. Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.....	35
3.5.1.5. İstanbul Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.....	36
3.5.1.6. Kastamonu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü	37
3.5.1.7. Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü	37
3.5.1.8. Yakın Doğu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü	37
3.5.1.9. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.....	38
3.5.1.10. İstanbul Medeniyet Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.....	38

3.6. BİLGİSAYARLA KATALOGLAMA: MARC	39
3.6.1. MARC 21 ve MARC Alanları.....	39
3.6.2. MARC'ın Yapısı	39
3.6.2.1. Leader/ Öncü	39
3.6.2.2. Directory / Rehber	40
3.6.2.3. Variable Control Fields / Değişken Kontrol Alanları.....	41
3.6.2.3.1. Variable Data Fields / Değişken Veri Alanları.....	41
3.6.3. MARC Ana Alanları	41
3.6.4. MARC Alt Alan Kodları ve Belirteçler	44

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA ALANININ ÖZELLİKLERİ VE ARAŞTIRMA BULGULARININ ANALİZİ

4.1. ARAŞTIRMA ALANININ ÖZELLİKLERİ.....	46
4.1.1. Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi	46
4.1.2. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	48
4.1.3. Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi.....	49
4.1.4. Dicle Üniversitesi Kütüphanesi.....	50
4.1.5. Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi	50
4.1.6. Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi.....	51
4.1.7. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi	51
4.2. ARAŞTIRMA BULGULARININ ANALİZİ	52
4.2.1. Temel Giriş Ögesine Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi	53
4.2.2. Eser Adı ve Sorumluluk Bildirimi Alanına Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi	59
4.2.3. Basım Bildirimi Alanına Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi	66
4.2.4. Yayın Bildirimi Alanına Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi	68
4.2.5. Fiziksel Niteleme Alanına Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi	72

4.2.6. Dizi Bildirimi Alanına Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi	76
4.2.7. Ek Giriş Ögesine Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi	77
4.2.8. Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Genel Değerlendirilmesi	80
SONUÇLAR	82
ÖNERİLER	85
KAYNAKÇA	87
EKLER.....	95
ÖZGEÇMİŞ.....	114

ÖZET**YÜKSEK LİSANS TEZİ****TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİNİN KATALOGLAMA
UYUMU ÖLÇÜMÜ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Kübra ÖZYURT****Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Malik YILMAZ****2017, 114 sayfa****Jüri: Yrd. Doç. Dr. Malik YILMAZ (Danışman)
Doç. Dr. Dündar ALİKILIÇ
Yrd. Doç. Dr. Mustafa BAYTER**

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde kataloglama işlemlerindeki uyumun araştırılmasıdır. MARC kayıtlarındaki farklılıkları belirlemek için yedi üniversite kütüphanesinin katalogları incelenmiştir. Çalışmada ilk önce her bir kütüphanede bulunan eserlerin, temel giriş, başlık ve sorumluluk bildirimi, basım ve yayın dağıtım (vb.) ile fiziksel niteleme, dizi ve ek giriş alanları bakımından AAKK2 ve RDA katalog kurallarına tutarsızlık oranları tespit edilmiş ve sonra da incelenen üniversiteler arasında karşılaştırılmalar yapılmıştır

Bu araştırmanın bulguları, incelenen eserlerin erişim uçlarında belli oranlarda tutarsızlıklar olduğunu ortaya koymaktadır. Bütün kütüphanelerde en yüksek oranda uyumsuzluk başlık, eser adı ve sorumluluk bildirimi ve dizi bildirim alanlarında, en düşük oranda uyumsuzluk ise basım ve yayın bildirim alanlarında görülmüştür. Dermesi daha az olan kütüphanelerde tutarsızlık oranı daha yüksek çıkmıştır. Bu durum tutarlılığın kütüphanenin sahip olduğu yayın sayısı ile ilgili olmadığı anlamına gelir ve tutarlılığın öncelikle uluslararası bir kataloglama sistemine ve bu sistemi kullanacak personele bağlı olduğunu gösterir.

Anahtar Kelimeler: Kataloglama, Tutarlılık, Karşılaştırmalı Çalışmalar, Üniversite Kütüphaneleri, Türkiye Üniversite Kütüphaneleri

ABSTRACT**MASTER THESIS****A RESEARCH ON INVESTIGATING CATALOGING CONSISTENCY OF
UNIVERSITY LIBRARIES IN TURKEY****Kübra ÖZYURT****Advisor: Assist. Prof. Dr. Malik YILMAZ****2017, Page: 114****Jüri: Assist. Prof. Dr. Malik YILMAZ (Advisor)
Assoc. Prof. Dr. Dündar ALİKILIÇ
Assist. Prof. Dr. Mustafa BAYTER**

The aim of this study is to investigate the cataloging consistency of university libraries in Turkey. In order to figure out the differences in MARC records, catalogs of seven universities were examined. In the study, elements of libraries were firstly examined to see whether they are consistently cataloged in terms of main entry, title statement and area of responsibility, edition statement, publication, distribution (etc.), physical description area, series area, and added entries areas according to AAKK2 and RDA which can be considered as mostly accepted cataloging rule recently, and secondly, the consistencies of universities were compared.

Findings of this study demonstrate that there are significant rates of inconsistency in access points of examined elements. The highest numbers of inconsistencies among all universities were found in the areas of title, statement and areas of responsibility and series statement fields and the lowest numbers of inconsistency was found in the areas of edition statement, publication, distribution. The findings demonstrates that, the universities which have lesser number of elements have highest inconsistencies. This situation implies that the consistency in library cataloging does not depend on the number of the elements a library has, it depends on the rate of adherence to the scientific cataloging rules such as AAKK2 and RDA.

Key words: Cataloging, Consistency, Comparative Studies, University Libraries
Turkish Universities Libraries.

KISALTMALAR DİZİNİ

AACR	: Anglo-American Cataloging Rules
AACR2	: Anglo-American Cataloging Rules Second Edition
AAKK	: Anglo-Amerikan Kataloqlama Kuralları
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ALA	: American Library Association
A.Ü. DTCF	: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi
CAN/MARC	: Canadian National MARC Format
CD	: Compact Discs
DOS	: Dewey Onlu Sınıflama Sistemi
FRBR	: Functional Requirements for Bibliographic Records
IFLA	: International Federation of Library Associations
ISBD	: International Standart Bibliographic Description
ISBN	: International Standart Book Number
ISSN	: International Standart Serials Number
JSC	: Joint Steering Committee
LC	: Library of Congress
KATÜ	: Karadeniz Teknik Üniversitesi
MARC	: Machine Readable Cataloging
OPAC	: Online Public Access Catalogue
OTDÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
RDA	: Resource Description and Access
RFID	: Radio Frequency Identification
RLIN	: Research Libraries Information Network
TÜBA	: Türkiye Bilimler Akademisi
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel Teknik Araştırma Kurumu
USMARC	: United State MARC Format

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 3.1. ISBD (G) Bilgi Alanları	24
Tablo 3.2. AACR2 ve RDA Değişiklikler	30
Tablo 4.1. Temel Giriş Ögesi	53
Tablo 4.2. Temel Giriş Ögesine Göre İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları	54
Tablo 4.3. Temel Giriş Ögesinde İki – Üç Yazarlı Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulaması.....	55
Tablo 4.4. Temel Giriş Ögesi Tüzel Kişiden Yapılan Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Kaydı Uygulaması	56
Tablo 4.5. Temel Giriş Ögesi Kongre- Konferanstan Yapılan Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Kaydı Uygulaması	58
Tablo 4.6. Eser Adı ve Sorumluluk Bildirimi Alanı	59
Tablo 4.7. Eser Adı ve Sorumluluk Bildirimi Alanında İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları.....	61
Tablo 4.8. Basım Bildirimi Alanı	66
Tablo 4.9. Yayın Bildirimi Alanı	68
Tablo 4.10. Yayın Bildirimi Alanında İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları.....	69
Tablo 4.11. Fiziksel Niteleme Alanı	73
Tablo 4.12. Dizi Bildirimi Alanı	76
Tablo 4.13. Ek Giriş Ögesi	78
Tablo 4.14. Ek Giriş Ögesinde İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları	79
Tablo 4.15. Genel Değerlendirme	80

RESİMLER DİZİNİ

Resim 3.1. Boğaziçi Üniversitesi Çevrimiçi Katalogu.....	44
Resim 3.2. Boğaziçi Üniversitesi Çevrimiçi Katalogu.....	45
Resim 4.1. Basım Bildirimi Alanında İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları	67
Resim 4.2. Boğaziçi Üniversitesi “9789751621429” ISBN Numaralı Yapıtın Klasik Katalog Kaydı	74
Resim 4.3. Boğaziçi Üniversitesi “9789751621429” ISBN Numaralı Yapıtın MARC Formatı	74
Resim 4.4. ODTÜ Kütüphanesi “9789751621429” ISBN Numaralı Yapıtın Klasik Katalog Kaydı	75
Resim 4.5. ODTÜ Kütüphanesi “9789751621429” ISBN Numaralı yapıtın MARC Formatı	75
Resim 4.6. Dizi Bildirim Alanında İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları	77
Resim 4.7. Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi Çevrimiçi Kataloğu	81
Resim 4.8. Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi Çevrimiçi Katalogu	84
Resim 4.9. Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Çevrimiçi Katalogu	84

TEŞEKKÜR

Lisansüstü öğrenimim boyunca her türlü bilimsel desteği sağlayan ve tez konusunun belirlenmesinden savunulmasına kadar her aşamasında büyük emek ve titizlikle yol gösteren kıymetli danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Malik YILMAZ'a,

Yüksek lisans tez savunma jürimde bulunan ve desteklerini esirgemeyen Doç. Dr. Dünder ALİKILIÇ'a ve uzun bir yoldan gelip jüri üyeliği yapıp ve değerli görüşlerini paylaşan Yrd. Doç. Dr. Mustafa BAYTER'e,

Yüzüncü Yıl Üniversitesindeki mesai arkadaşlarıma ve meslektaşlarıma,

Son olarak emeklerini asla ödeyemeyeceğim canım annem kıymetli babama ve tez yazma sürecinde bana göstermiş olduğu sabır, destek ve yardımlarından dolayı sevgili nişanlım Zekai'ye teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Erzurum-2017

Kübra ÖZYURT

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Tarih boyunca insanlar doğadan ya da çevreden öğrendikleri bilgiyi kayıt altına alarak gelecek nesillere aktarmışlardır. Kayıt altına alınan bilgiler araştırmacılar tarafından kullanılıp yeni bilgiler meydana getirmektedir. Kökleri ilkel toplumların yaşamına kadar uzanan bilim, söz konusu bilgilerin diğer nesillere aktarılmasının bir sonucudur. Bilim bir düşünce ürünüdür. Doğada, düşünen tek canlı varlık özelliği taşıyan insanın zihinsel ve düşünsel çabalarının çıktısıdır. Bilimin zamanla ilerleyip modern bilimin meydana gelmesi, insanların bilgiyi ve bilgi kaynaklarını kullanıp yeni bilgiler üretmesinin bir sonucudur. Yazının icadı, matbaanın icadı vb. gelişmelerle okuma yazma oranlarının artması, zamanla okuryazar sayısının artışı ve insanların eğitim düzeyinin yükselmesini sağlamıştır (Çakın, 2004: 154). Kuşkusuz bu gelişmeler araştırmacı sayısının çoğalmasına neden olmuştur. Sayıca artan araştırmacı beraberinde sayıca artan bilgi kaynağını meydana getirmiştir. Söz konusu artış ile birlikte kullanıcı ve yayınları bir araya getirme görevini bilgi bilimciler üstlenmiştir. Kütüphanecilik ve bilgi bilim alanlarında çalışanlar, hızla artan yayını sürekli artan araştırmacıya ulaştırmak için bilgi kaynağının nerede, kim tarafından, ne zaman, ne biçimde üretildiği gibi adeta kimlik görevi gören bibliyografik kayıt denilen bilgi erişim uçlarını meydana getirmişlerdir.

Kütüphaneler ve kütüphaneciler bilgi kaynaklarını kayıt altına alırken tekrarı önlemek, her kütüphanenin farklı denetim şekillerinin olmasına engel olmak ve her kütüphane personelinin kendi zihinsel süreçleri doğrultusunda bibliyografik kayıtlarda yeni düzenlemeler eklemeler-çıkarmalar vb. engel olmak için, çeşitli kurallar ve standartlaşmalar gündeme getirmiştir.

Bir bilgi kaynağı nerede yayınlanırsa yayınlansın aynı erişim uçlarıyla kullanıcılar tarafından erişilmek isteneceğinden dolayı, standartlaşmanın gerekliliği tartışılmaksızın kabul görmüştür. Bilgi kaynağının kaydedilmesinde yani kataloglarının yapılmasındaki ilk aşama kataloglama ilke ve kurallarının ve/veya standartların belirlenmesidir. Kataloglamada ilke ve standartlarla birlikte bilgi kaynağı tek biçimde kayıt altına alınarak, kütüphanelerarası bilgi kaynağı kayıt alışverişinde çatışmaların olamamasına imkân sağlayacaktır.

Bilgiyi üreten ve ellerinde bulunduran otoriteler, yayınların bibliyografik kayıtlarında yani kataloglamada standartları ve kuralları belirlemişlerdir. Gelişen teknoloji ile birlikte geniş kitlelere kataloglamadaki kural ve kaideler ulaşmıştır. Kataloglamada bilgisayar kullanımına Bilgisayarla Okunabilir Kataloglama 1 ve 2 (MARC 1 ve MARC 2) ile Amerikan Kongre Kütüphanesi'nde başlanmış (1966-1968), takip eden yıllarda kullanımı yaygınlaşmıştır (Baydur: 18, 1987). Günümüzde halen daha Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları-2 geçerli olup kütüphaneciler tarafından kullanılmaktadır.

Bu açıklamalar doğrultusunda, incelenen kütüphanelerde kitap katalogları kayıtlarının farklı kütüphanelerin aynı kitabı herhangi bir anlam ifade etmeyen kurallara göre katalogladıkları gözlemlendiğinden ötürü bu konu üzerinde çalışma düşünülmüştür. Ele alınan üniversite kütüphaneleri, Türkiye'nin bölgeleri arasında en fazla dermeye sahip olan bir kriterler doğrultusunda, çalışmanın örneklem kısmını oluşturmuştur.

1.1. ARAŞTIRMANIN AMACI, PROBLEMİ VE HİPOTEZİ

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde uygulanan kataloglama işlemlerindeki uyumun ölçülmesini ortaya koymaktır. Türkiye'nin yedi bölgesinden seçilen üniversite kütüphanelerinin çevrimiçi katalogları MARC kayıtlarına göre incelenmiştir. Bu bağlamda çalışmada örneklem olarak alınan üniversite kütüphanelerindeki bilgi kaynaklarının AAKK2'de (Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları 2) izlenen temel giriş, başlık ve sorumluluk bildirimi, basım ve yayın, dağıtım (vb.) bildirimleri ile fiziksel nitelendirme, dizi ve ek giriş alanları karşılaştırılmıştır. Üniversite kütüphanelerinde AAKK2'ye ve son zamanlarda RDA'ya göre kataloglanan ve bilgiye erişimde önemli yeri olan kataloglarda sorun olup olmadığının tespiti yapılmıştır. Bu doğrultuda eğer sorun var ise bu sorunların giderilmesi için çözüm önerilerinin ortaya konulması çalışmanın ana amaçlarındandır. Yapılan bu çalışmayla kataloglama işlemlerinin uyum ve uyumsuzluk açısından ele alınması ve irdelenmesiyle literatüre katkı sağlanması düşünülmektedir.

Bu çalışmanın ana problemi, “Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde kataloglama işleminde uyumsuzluk var mıdır? Eğer uyumsuzluk varsa bu neden kaynaklanmaktadır?” biçiminde ifade edilebilir.

Bu probleme bağlı olarak hipotez ise şu şekildedir; “Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde kataloglama işleminde uyumsuzluk görülmektedir. Bunun olası nedenleri arasında "Bilgi ve Belge Yönetimi ve Kütüphanecilik Bölümleri üzerine lisans eğitimi almamış personelin varlığı ile birlikte, kataloglama çalışmasını yürüten kütüphaneci veya mesleki formasyona sahip olmayan kişilerin kendi bilgi birikimlerine göre kataloglamada standartlar dışına çıkıp, yeni fikirler ve uygulamalar getirmesi" dir.

1.2. KONUNUN ÖNEMİ

Bilgi gereksinimini karşılamak isteyen kişiye bilgi kaynağının iletilmesi, söz konusu kaynağın kaydedilmesi ile mümkündür. Bilgi kaynağının standartlar doğrultusunda kaydedilmesi o bilgi kaynağının ulusal ve uluslararası paylaşımını kolaylaştıracaktır (Atılğan, 1992).

Teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin kitap, makale, tez vb. bilgi kaynaklarının önümüze gelmesi için, bilginin düzenlenmesi ve sunuma hazır hale getirilmesi gerekmektedir (Bayter, 2000: 5).

Bilgini bu denli yoğun ve hızlı bir şekilde üretildiği günümüz bilgi çağında, bilgi kaynaklarının standartlar ve kurallar doğrultusunda kayıt altına alınmasının gerekliliğinin önemini, Atılğan ve Bayram (2006: 64) aşağıdaki şekilde ifade etmiştir;

“Günümüzde çevrimiçi kataloglama işlerinin yaygın olarak yürütülmesinin sebebi, kullanıcıların aradıkları elektronik veya basılı bilgi kaynaklarına farklı bilgi merkezlerinden zaman ve mekân sınırı olmadan ulaştırmasını kolaylaştırmaktır. Bu nedenle bilgi erişim uçlarının, kaynağın aslında belirtildiği biçimiyle doğru olarak kataloglara aktarılması o kütüphanedeki kaynakların tümüne eksiksiz erişimi sağlayacaktır. Diğer yandan, bilgi kaynağı hangi kütüphanede olursa olsun farklı otomasyon sistemlerinden girilen bibliyografik kayıtların biçim ve içerik yönünden uyumlu olması, bu kayıtların paylaşılmasına da izin verecektir. Bu nedenle kataloglamada standart kurallara uyulması, kütüphanedeki kataloglama işlerinin verimliliği açısından önemlidir.”

Kütüphane ve kütüphaneciliğin esas amacı, birikmiş bilgi kaynaklarını kullanıcıların eşit bir şekilde özgürce erişebileceği imkânlarda sağlamaktır. Bu imkânlar pratik ve bilimsel temellere dayanan kataloglama ile ortaya konulabilir, kataloglamanın ne kadar sistematik ve doğru olduğu erişim imkânının düzeyini ortaya koyar (Bayter, 2008: 5).

Günümüzde yayınlar, basılı ve elektronik yayınlar veya materyaller bağlamında çeşitlilik göstermektedir. Gelişen teknoloji ile birlikte kataloglar, bilgi merkezlerinde bilgi erişim sürecinin bir aracı olarak, çoğunlukla elektronik formatta bulunmaktadır. Kataloglar, geçmişte olduğu gibi günümüzde de bilgi kaynağına erişim amacına hizmet etmek için varlığını sürdürmektedir. Kataloglar ve kataloglama işlemi bu amaçtan dolayı her çağda var olacak ve uygulanacaktır. Nitekim Bayter'e (2012: 174) göre:

“Kataloglama nasıl gelişirse gelişsin bilginin düzenlenmesi temel bir insanlık uğraşısı olarak kalacaktır. Bu durumda kataloglama işlemi biçim değiştirirse bile gelecekte de uygulanmaya devam edecektir”.

Kataloglamada uyum üzerine yapılan literatür taramasında, “dizinlemede uyum” ve “kataloglamada uyum” kavramları yapılan çalışmanın ortak konusunu oluşturmaktadır. Her iki çalışma alanında da tartışmasız en önemli konu, standartlaşmanın ve mesleki eğitimin gerekliliğidir.

Kataloglamada standartlaşma bilgiye erişimde çok önemli bir konu olmasına rağmen, özellikle MARC alanlarındaki uyumun araştırılmasına yönelik yeterli çalışmanın yapılmadığı görülmektedir. Bunun nedenleri, kullanılan kütüphane otomasyon programlarının veri aktarımına uyumlu olmaması ve kütüphanecilerin orijinal kayıt yapmak yerine birbirlerinin aynısı kayıtları tekrar tekrar kendi kayıtlarına aktarılması olarak gösterilebilir. Nitekim bu aktarılan kayıtların hatalı olması durumunda kütüphanecinin bu hatayı incelemeyen bilgi kaynağının MARC kaydını kopyalayarak kütüphane otomasyon sistemine aktarması bu hatanın temelini teşkil eder.

Neshat ve Horri, (2006: 67-46) çalışmalarında, İran Milli Kütüphanesi (NLI) ile Tahran'da bulunan 12 büyük akademik ve özel kütüphanenin indeksleme tutarlılığı arasında kıyaslama yapmışlardır. Ulaştıkları araştırma bulgularını karşılaştırarak, kütüphanelerin %75'inde konu tutarsızlıklarının %60 ile %85 arasında olduğunu belirlemişlerdir. Konu sınıfları bakımından, tutarlılık değerleri %10 ile %35,2 arasında

ve ortalama değer %22,5'tir. Bunlara ek olarak araştırmada, terimlerin sayısı yükseldikçe tutarlılık olasılığının düştüğünü saptamışlardır.

Salaba (1996) alışmasında OCLC ve RLIN arasında seçilen erişim noktası atamasındaki inter-indexer (indeks aralığı) tutarlılığını incelemiştir. Bu inceleme sonucunda kütüphanelerin söz konusu her iki veritabanını da kopya kataloglama için bibliyografik kaynak olarak kullandığını saptamıştır. Ayrıca erişim noktalarını MARC kodlarındaki farklara göre karşılaştırarak, LC ve Dewey Sınıflama Sistemlerindeki (DOS) sınıflama numaraları temel giriş, konu başlıkları, sorumluluk alanı ve MARC kayıtları üzerinde erişim noktaları arasında %95 gibi yüksek bir oranda tutarsızlık olduğunu gözlemlemiştir. Nitekim en büyük tutarsızlık oranını, konu başlıkları alanında %40, başlık ve sorumluluk bildirimi alanında ise %13,6 olarak belirlemiştir

Tonta'nın (1990) yaptığı çalışmada, Kongre Kütüphanesi (The Library of Congress) katalogcuları ile İngiliz Ulusal Kütüphanesi (The British Library) katalogcuları tarafından verilen konu başlıkları karşılaştırılmış, elde edilen sonuca göre, konu başlıklarının %16'sının tamamen, %36'sının ise kısmen birbiriyle aynı olduğu görölmüştür.

Doğan Atılğan'ın (1992) Türkiye Bibliyografyası'nın kataloglama kuralları açısından içerik analizi değerlendirmesinde, bibliyografyada AAKK2'nin kullanıma başlandığı ilk yıllarda yüksek hata oranı görölmesine rağmen, ilerleyen yıllarda bu oranın düşüş gösterdiği vurgulanmıştır. Bu sonuca göre bibliyografyada, kataloglamada uyumun yetersiz düzeyde olduğu gözlenmiştir.

Mansor (2003) alışmasında, Malezya'daki üç üniversite kütüphanesinden benzer olarak seçtiği 410 eser arasında yaptığı incelemelerde, MARC yapısında verilen 1xx ve 7xx alanlarında girilen bibliyografik bilgileri inceleyerek saptadığı farklılıkları ve tutarsızlıkları üç gruba ayırmıştır. Birinci grupta alan, gösterge ve alt alan kodunun hatalı kullanılmasından ve ISBD tarafından zorunlu getirilen boşluklardan oluşan format farklılıklarından kaynaklanan hatalar; ikinci grupta atlanmış/ihtmal edilmiş alanlara ve alt alanlara ilişkin bilgilerden kaynaklanan içerik farklılıkları; üçüncü grupta ise, ISBD boşluklarından ayrı olarak yazım ve imla hatalarından kaynaklanan büyük harf kuralları, düzenleme ve giriş farklılıklarıdır.

Çalışmanın kapsamıyla hemen hemen benzer olan Atılgan ve Bayram'ın 2006 yılında yazdığı makalede, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi kütüphanelerinde benzer olan 199 eserin MARC verileri incelenerek karşılaştırılmış, elde edilen sonuca göre seçilen tüm kütüphane kayıtlarında belirli oranlarda uyumsuzluk tespit edilmiştir. En yüksek oranda uyumsuzluğun, eser adı ve sorumluluk bildirimi alanında olduğu ortaya konulmuştur

Bu görüşler doğrultusunda çalışma, bilgi erişimde önemli bir yeri olan kütüphane kataloglarının incelenip uyumsuzluklar saptanarak, buna yönelik gerekli çözüm önerilerinin getirilebilmesi açısından önemlidir.

1.3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ, ALANI, KAPSAMI, EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmada, konuya ilişkin kavram, olay ve kurumların açıklanmasında izlenen yöntemlerden biri olan "betimleme yöntemi" kullanılmıştır. Betimleme yöntemi, "olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların “ne” olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışan incelemelerdir" (Kaptan 1989: 34).

Araştırmanın alanı, ilkin Türkiye'deki tüm üniversite kütüphaneleri olarak düşünülmekle birlikte, bu doğrultuda yapılacak araştırmanın uygulamada getireceği kaynaklara erişim, zaman vs. gibi zorluklar dikkate alınarak sınırlandırılmasına gidilmiştir. Bu bağlamda araştırma, Türkiye'nin yedi bölgesinden seçilen üniversite kütüphaneleri örnekli olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda ortaya konulan öneriler ise, tüm üniversite kütüphaneleri için geçerlidir.

Araştırmanın evrenini, Çukurova Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi olmak üzere toplam yedi üniversite kütüphanesinin basılı kaynakları oluşturmaktadır.

Bu evrenin basılı kitap sayıları şu şekildedir¹;

1. **Akdeniz Bölgesi:** Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi (130.197 basılı kitap)

¹Üniversite kütüphanelerindeki belirtilen basılı kitap sayılarına 27.12.2016 tarihinde ilgili kütüphanelerin çevrimiçi kayıtlarından erişilmiştir.

2. **Doğu Anadolu Bölgesi:** Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi (215.828 basılı kitap)
3. **Ege Bölgesi:** Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi (353.528 basılı kitap)
4. **Güneydoğu Anadolu Bölgesi:** Dicle Üniversitesi Kütüphanesi (78.214 basılı kitap)
5. **İç Anadolu Bölgesi:** Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi (506.092 basılı kitap)
6. **Marmara Bölgesi:** Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi (497.499 basılı kitap)
7. **Karadeniz Bölgesi:** Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi (124.594 basılı kitap)

Bu çalışma kütüphaneler arasında karşılaştırmaya dayandığı için araştırmanın evrenini oluşturan kütüphanelerde ortak olarak bulunan eserler incelenmiştir. Araştırma doğrultusunda saptanan yedi üniversite kütüphanesinde var olan ortak eserleri belirlemek için ISBN numarası temel alınarak eserlerin tespiti yapılmıştır. Belirlenen eserlerin MARC kayıtlarına, araştırmanın evrenini oluşturan söz konusu üniversite kütüphanelerinin çevrimiçi kataloglarından ulaşılmıştır.

Toplam ‘1.935.652’ basılı eserden oluşan bu evrenden “oranlı eleman örnekleme” yöntemi ile (Karasar, 1995:113) 385 eser ISBN numarasına göre seçilerek örneklem olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın evrenini oluşturan Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi RDA’ya (Resource Description and Access) göre, kitaplarını kataloglamaktadırlar. Bu bilgiler doğrultusunda eser analizleri AAKK2’nin yanında RDA standardı da göz önüne alınarak incelenerek değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda elde edilen tutarsızlıklara ilişkin veriler ayrı ayrı tablolar halinde gösterilmiştir. Tablolarda tek yazar, iki ve üç yazar, eser adı, tüzel kişi ve konferans girişleri altında her hata ayrı ayrı sayılmıştır. Herhangi bir MARC alanında yapılan hata birden fazla olsa bile, tek hata olarak kabul edilmiştir. Örneğin eser adı ve sorumluluk bildirimi alanında bir eser için MARC alanının hem eser adı alanında, hem de alt eser alanında bulunan bilgiler hatalıysa, söz konusu alan için tek hata değeri kabul edilerek tablolarda yüzde oranları bu değerler üzerinden verilmiştir.

Araştırmanın ‘1.935.652’ basılı eser evreninden örneklem seçme işlemi için aşağıdaki formülden (Büyüköztürk ve diğerleri, 2014: 94) yararlanılmıştır.

$$n_o = \left[\frac{tS}{d} \right]^2 = [(1.96 \times 0.5) / 0.05]^2 = 384.16$$

$$n = \frac{n_o}{1 + \frac{n_o}{N}} = \left[\frac{384.16}{1 + \left(\frac{384.16}{1,935,652} \right)} \right] \cong 384$$

N = Evren büyüklüğü

t = Güven düzeyine gelen tablo değerini

S = Evren için tahmin edilen standart sapmayı (p ve q)

p = İlgilenilen olayın görülüş sıklığı (0,5) (İlgilenilen herhangi bir olayın varsayılan oranı)

q = İncelenen olayın görülmeyiş sıklığı (1-p=0,5) (İlgilenilen herhangi bir olayın varsayılan gerçekleşmeme olasılığı)

d = Araştırmada evrenin özelliğine ilişkin yapılacak tahminle ilgili tolere edilmek istenen aralık genişliğini (doğruluk derecesini) tanımlar. (0,05) (Hoş görülebilir sapma miktarı)

n_o = Başlangıç denek sayısı

1.4. KAYNAKLAR

Araştırma için yerli ve yabancı ilgili basılı ve elektronik kaynakların taraması yapılmıştır. İncelenen kaynaklar şunlardır;

- ❖ Bilgi Dünyası
- ❖ EBSCOhost
- ❖ Emerald
- ❖ ISI-Web of Knowledge
- ❖ Library, Information Science & Technology Abstracts with Fulltext
- ❖ Türk Kütüphaneciliği
- ❖ Türkiye Bibliyografyası
- ❖ Türkiye Makaleler Bibliyografyası
- ❖ YÖK Tez Veri Tabanı

Çalışmada Ayrıca açık erişimde olan elektronik kaynaklara erişmek için Google, Google Akademi, Yandex gibi arama motorları da kullanılmıştır. Araştırmanın yazımında ise Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım kılavuzundan (2014) yararlanılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

KATALOG VE KATALOGLAMA

2.1. KATALOG TANIMI

Katalog, Türk Dil Kurumu'na göre:

1. “Kitaplıktaki kitapları veya belli bir daldaki gereçleri, nitelikleri bakımından tanıtmak, arandıklarında bulunmalarını sağlamak amacıyla, yer numaraları belirtilerek hazırlanmış kitap, defter veya fişten oluşan bütün, fihrist”.
2. “Kitabevi, yayınevi, kurum vb. kuruluşların yayınlarını, ürettikleri malları, eşyaları tanıtan, gösteren liste veya kitap, fihrist” (TDK, 2017).

Katalog, Belge Yönetimi ve Arşiv Terimleri Sözlüğü (2009) tanımına göre;

“Bir bilgi merkezindeki bütün gereçleri, kaynakçasal kimlikleri ve konuları bakımından, arandıklarında bulmalarını sağlamak, üzere yer numaraları da belirterek basılı ve elektronik olarak hazırlanmış araştırma aracı”.

Kitaplık Bilim Terimleri Sözlüğü'nde katalog şöyle tanımlanmıştır: “Kütüphanedeki bütün kitap, belge ya da dermesi yapılan başka yapıtları, kaynakçasal kimlikleri ve konuları bakımından tanıtmak, arandıklarında bulunmalarını sağlamak üzere, belirli ölçütlere göre sıralama, sınıflandırma ve numaralandırma yoluyla yer numaraları da belirtilerek basılı ve elektronik olarak hazırlanmış yapıt dizelgesi” (TÜBA, 2013).

Katalog, bir kütüphanedeki materyallerin anahtarıdır. Eğitimli personele ve geniş dermeye sahip köklü bir kütüphanede bile güncel, iyi yapılandırılmış ve doğru bir katalog bulunmadığı zaman istenen şekilde hizmet sunulamaz. Katalog, belirli bir kütüphanedeki bilgi kaynaklarının bir kayıdır (Arshad ve Shafique, 2014: 287).

Kütüphane katalogu, metinsel, görsel ve işitsel materyallere sahip bir kütüphanede bulunan bütün materyallerin bibliyografik öğelerinin bir kayıdır (Shakhsi, 2015: 3).

ALA tarafından yayınlanan Kütüphane Teknoloji Raporu (2016) Katalogu, zamanın ötesinde bir değer olduğunu şu sözleriyle ifade etmiştir;

Katalog, değişen zamana ve kütüphane personeline rağmen koleksiyonun kalıcı kaydını sağlar. Bu nedenle kil, kâğıt ve elektronik medya üzerine yapılan koleksiyon kayıtları her zaman koleksiyonun daimi bir hafızasını ve haritasını taratmak için değerli bir araçtır.

2.2. KATALOGLAMA VE KATALOGCU

Kataloglama, bilgi merkezlerine ait materyallerin belirli kurallar doğrultusunda kaydedilmesidir. Kataloglama bir eserin bibliyografik bilgilerinin hazırlandığı ve yer numaralarının verildiğı işlemlerdir. Kütüphane kataloglarının esas amacı, kütüphaneyi kullanan kişilere aradıkları eserin yerini göstermektir (Bayter, 2000: 24).

Kataloglama, tanımlayıcı kataloglama ve konu kataloglaması olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Bir bilgi kaynağının (örneğin, Hamlet) somut özelliklerinin nitelenmesi “tanımlayıcı kataloglama”, içerdiği bilginin, yani konusunun nitelenmesi ise “konu kataloglaması” olarak ifade edilir (Tonta, 2012: 158).

Kataloglama, “bir bilgi merkezindeki bilgi kaynaklarını kimliklemek ya da teklaştirmek ve kullanıcıya yapıtı benzersiz bir biçimde kimlikleyebilmesi için yeterli bilgiyi sağlamak üzere belgeyi tanımlamanın yanı sıra konusu, yazarı, anlatım biçimi, fiziksel biçimi, düzeyi ve tarihi gibi özelliklerini belirterek, bir belgenin seçiminde yardımcı olacak bilgileri verme” olarak açıklanabilir (TÜBA, 2013).

Kataloglama bir başka tanıma göre, kütüphanede bulunan her türlü bilgi kaynağının (kitap, e-kitap, dergi, e-dergi, ses kaseti, video-kaset, CD-ROM, makale veri tabanı, danışma kaynakları vb.) önceden belirlenmiş kurallar doğrultusunda bibliyografik bilgilerinin bir veri tabanında toplanması işlemidir. Söz konusu bu veri tabanı kütüphane kaynaklarının içeriğini görmeden, bu kaynakların kütüphanede olup olmadığı, var ise hangi koleksiyonda, hangi formatta vb. konularda bilgi vermektedir (Çukadar ve Çelik, 1999, ss. 34-35).

Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları kitabının da editörü olan ünlü katalogcu Michael Gorman (2002:11) ise bu konu hakkında düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir. Kataloglama, kütüphanelerin entelektüel temelidir. Bu temel, tüm alanlarda kütüphanecilerin izlediğı iyi bir yoldur. İyi bir danışma kütüphanecisi bilgi ve bilgilerin

örgütlenme biçiminin yanı sıra, bilginin genelden özele bibliyografik kontrolünü izleme etme gibi kataloglama ve sınıflama kurallarını takip eder.

Katalogcu ise, kütüphane dermesi ile kullanıcı arasında bir kanal görevi üstlenerek sınıflandırma sürecinde yer alan tek insani ya da öznel elementtir. Kataloglayıcı, kataloglama merkezlerinde yer alan yapı, uygulama, analiz ve sınıflandırma kuralları gibi alanlarda bilgi, uzmanlık ve tecrübelerini ortaya koyan kişidir (Baca, 2002'den aktaran, Shakhshi, 2015: 5).

Var olan bilgi kaynağına erişebilmek için bunların belirli standartlar doğrultusunda kaydedilmesi gerekmektedir. Bilgi kaynağının bibliyografik bilgilerinin kaydedilmesi işlemi olan kataloglama işleminde uygulanan kuralların herkes tarafından anlaşılır bir biçimde olması, bilgiye erişimde ulusal/uluslararası düzeye çıkmayı sağlayacaktır. Bu görüşler doğrultusunda kataloglama işlemlerinde, konu başlıklarında, MARC formatlarında vb. yöntemler, kurallar ve standartlar bağlamında düşünüldüğünde hem dünyada hem de ülkemizde çok geniş ivme kazanılacağı bir gerçektir.

2.3. KATALOGLAMA AMAÇ VE İŞLEVLERİ

Bilgi merkezleri barındırdıkları bilgi kaynaklarını kullanıcılarına sundukları hizmetlerle birlikte ulaştırmakla görevli kurumlardır. Bu görevi belirli kurallara göre oluşturduğu kataloglar yardımıyla sürdürmektedir. Katalogların en önemli amacı, bilgiye erişim sürecinde bilgi merkezi ve kullanıcı arasında köprü görevi üstlenmesidir. Bu doğrultuda kataloglama bilgi merkezinin sahip olduğu basılı ve elektronik kaynakların belirlenmiş kurallar ve/veya standartlar doğrultusunda yayın denetimini ve erişimini sağlamak için bibliyografik kimliklerinin çıkarılarak kullanıma sunulmasının hazır hale getirilmesidir. Kataloglama işleminin temel amacı, bilgi kaynaklarının denetiminin ve erişiminin sağlanmasıdır.

Günümüzde bilgi kaynaklarının sayıca göstermiş olduğu artışla birlikte, kütüphanelerin sahip oldukları bilgi kaynaklarını belirli kataloglama kurallarına göre sistemli bir şekilde düzenlemelerini gerekli kılmıştır. Kataloglama işlemi, kütüphanelerde bilgi kaynaklarına doğru ve isabetli bir şekilde erişim amacını gütmektedir.

Charles A. Cutter (1904) kataloglama ve kütüphane kataloglarının temel amaçlarını üç şekilde belirtmiştir, bunlar;

- Bir bilgi kaynağının yazar adı, eser adı ve konusuna göre bulunmasına yardımcı olmak,
- Kütüphane ve bilgi merkezlerinin sahip oldukları bilgi kaynaklarını yazar, konu ve kaynak türüne göre göstermek,
- Bir bilgi kaynağının bibliyografik ve konu açısından seçilmesinde yardımcı olmak.

1961 yılında Paris'te düzenlenen Uluslararası Kataloglama İlkeleri Konferansı'nda onaylanan 'Paris İlkeleri' olarak bilinen ilkeler bildirgesi, uluslararası kataloglama standardına bir temel oluşturmuştur. Gelişen teknoloji ve kullanıcıların beklentilerinin artmasıyla birlikte 40 yılı aşkın bir süre sonra, 21. Yüzyılın başında, IFLA tarafından, çevrimiçi kataloglar ve daha fazlası için, temelde kütüphane kullanıcılarına katalog kullanımında kolaylık sağlamak adına yeni ilkeler geliştirilmiştir. Söz konusu bu ilkelerden kütüphane kataloglarının amaç ve işlevine yönelik ilkeler şöyledir: (Svenonius, 2000' den aktaran: Bitri ve Keseroğlu, 2015: 131).

1. Kaynakların niteliklerinin ya da ilişkilerinin kullanıldığı bir arama sonucunda dermedeki bibliyografik kaynakları bulmak.
 - a) Tek bir kaynağı bulmak,
 - b) Aşağıdaki öğeleri temsil eden kaynakları bulmak,
 - ❖ Aynı yapıta ait tüm kaynaklar,
 - ❖ Aynı anlatımı içeren tüm kaynaklar,
 - ❖ Aynı gösterimi örneklendiren tüm kaynaklar,
 - ❖ Bir kişi, aile veya tüzel kişi ile ilgili tüm kaynaklar,
 - ❖ Belirli bir konu ile ilgili tüm kaynaklar,
 - ❖ Genellikle bir arama sonucunun ikincil sınırlayıcısı olarak diğer ölçütler (dil, yayın yeri, yayın tarihi, içerik türü, taşıyıcı tipi, vb.) ile tanımlanan tüm kaynaklar.
2. Bir bibliyografik kaynağı ya da temsilcisini belirlemek (yani, nitelenen varlığın aranan varlıkla aynı olup olmadığını doğrulamak, benzer özellikleri olan iki ya da daha fazla varlığı birbirinden ayırt etmek).

3. Kullanıcı gereksinimlerine uygun olan bibliyografik kaynakları seçmek (yani, ortam, içerik, taşıyıcı vb. açısından kullanıcı gereksinimlerini karşılayan kaynağı seçmek veya kullanıcı gereksinimlerine uygun olmayan kaynağı reddetmek).
4. Tanımlanan parçaya erişebilmek (yani, kullanıcıya bir parçayı satın alma, ödünç, vb. yollarla elde etmesini olanaklı kılacak bilgiyi sağlamak).
5. Bir katalog içinde ve ötesinde gezinebilmek (bibliyografik ve yetke verilerinin mantıksal düzenlenmesi ve yapıt, anlatım, gösterim, parça, kişi, aile, tüzel kişi, kavram, obje, olay ve yerler arasındaki ilişkilerin sunulması yoluyla).

2.4. KATALOG TÜRLERİ

2.4.1. Fiziksel Biçimine Göre Kataloglar

2.4.1.1. Kitap Katalog

Kitap katalogu genelde bir dermenin basılı listesidir. Kitap katalogu, kütüphane ve bilgi merkezlerinde var olan bilgi kaynaklarını gösteren basılmış ve kitap haline getirilmiş katalogları ifade eder. İlk basılan kitap katalogları 17. yüzyılda genellikle manastır kütüphanelerinde görülür. Çok eski tarihlerde varlığı bilinen kitap katalogları, günümüz bilgi çağının meydana getirdiği yayın artışıyla birlikte kart katalogların yerini yeniden almaya başlamıştır; çünkü kart kataloglar dermenin hızlı bir şekilde artmasıyla birlikte her geçen gün büyüyerek yer kaplamaya başlamıştır. Bir diğer tercih edilme nedeni ise, kitap katalogların birden fazla kopya edilmesiyle geniş kitlelere kütüphane materyallerinin içeriği hakkında bilgiler sunmaktadır (Üçok, 1971).

2.4.1.2. Kart Katalog

Modern çağın mekanikleşmesi kart kataloglarının verimliliğini ve etkinliğini getirmiştir. 1780 civarında ilk kart katalog Viyana'da ortaya çıkmıştır. Kart katalog, mermer oyma katalogların ve antikçağ kil katalogların sahip olduğu zorlukları çözmesiyle birlikte, kütüphane dermesinde yapılan eklemeler çıkarmalar gibi değişikliklerin yapılmasına kolaylık getirmiştir (Library Technology Reports, 2016: 16).

Kart katalog, “Kütüphane koleksiyonun, kart üzerine işlenmiş olarak ve belirli bir düzen içinde çekmecelerde bulunan betimleyici kayıtlardır”. Bu kataloglarda günümüz kataloglarında olduğu gibi yazar adı, eser adı, yer numarası gibi temel noktalara değinilir. Kart katalogda kitapların bibliyografik bilgileri 7,5 x 12,5 boyutundaki kartlar üzerine yazılara katalog dolaplarındaki çekmcelere uygun sıralarla yerleştirilir. Her biri ayrı bir bütün olan kartların gerektiğinde yerleri değiştirilebilir, çıkartılabilir ve yeniden düzenlenebilir. Taranması kitap kataloğu ve çevrimiçi kataloglara göre daha güçtür. (Boğaziçi Üniversitesi Kütüphane sözlüğü, 2008).

2.4.1.3. Mikroform Katalog

Kitap kataloglarının değişik biçimi olan bu katalog, fotoğraf tekniği ile mikrofiş, mikrofilm ya da mikrokart üzerine aktarılan ve bu araçlar kullanılarak okunan kataloglardır (Keseroğlu, 2006: 25).

2.4.1.4. Çevrimiçi Katalog (OPAC – Online Public Access Catalog)

Web’e yalnızca alışveriş ve araştırma amaçlı erişmek için giren insanoğlu şimdi kamuoyunda ve gündemde bilgi yaratma ve paylaşma deneyimi için Web’de oturum açmaya başlamıştır. İnsanları insanlara bağlayan Web’in yanısıra Web 2.0 ile kişiler arasında sadece programlama becerilerine sahip olanlar değil, bütün insanlarla birlikte sosyal etkileşimli bir Web evrimi meydana gelmiştir. Kullanımı kolay yeni uygulamalar üreten Web 2.0 teknolojileri girişteki teknolojik engelleri ortadan kaldırarak interneti demokratikleştirmiştir (Kroski, 2007: 7).

Dünyada bilgisayarla kataloglama işlemini ilk gerçekleştiren kütüphane ABD’nin Columbus kentindeki OCLC’dir (Ohio College library Center). 1967’te kurulan ve kâr amacı gütmeyen bu firma, 1971 yılından beri kitap, süreli yayın, gibi materyallerin ödünç verme hizmetlerini yapmakta ve müracaat hizmeti vermektedir (Akbulut, 1985: 161).

Web 2.0 teknolojileri ile kütüphaneler hizmetlerine ve uygulamalarına yeniden şekil vererek “Library 2.0” olarak adlandırılan bir kütüphane ortamı meydana gelmiştir. Library 2.0 kütüphane kaynaklarının web aracılığıyla daha kolay bir biçimde eriştirilmesi ile kullanıcılar arasındanki etkileşimi güçlendiren araç olmuştur. Bilgi

kaynaklarının erişimini sağlayan ve internet yüzü olan OPAC'ların (Online Public Access Catalog) bu yeniliklerle tekrar gözden geçirildiği görülmektedir. OPAC'lar kullanıcıların karşısına çevrimiçi kütüphane katalogu olarak çıkarak bilgi kaynağına erişimde en önemli araçlardan biri olmuştur. OPAC'lar ile birlikte zaman ve mekân sınırlaması olmadan aranan bilgi kaynağının bibliyografik bilgilerini çevrimiçi olarak erişmek mümkün hale gelmiştir (Özel ve Çakmak, 2009: 1).

1970'li yılların ilk nesil çevrimiçi katalogu olarak geliştirilen OPAC'lar MARC bibliyografik formatını kullanarak bilgi kaynağı kayıtlarına bilgisayarla erişim imkânı sağlamıştır. Bir sonraki aşamada OPAC, anahtar kelime arama terimlerine izin verecek bir biçimde anahtar kelime arama ve Boolean işlemcileri geliştirmiştir. 1990'lı yıllarda ikinci nesil Web teknolojilerinin ortaya çıkmasıyla ikinci nesil Web temelli çevrimiçi kataloglarda grafik arayüzler ve hiperlinklerin kullanılmasıyla birlikte, fare tıklamasıyla arama erişme ve keşfetme seçeneklerini sunan daha işlevsel bir yapıya sahip olmuştur (Wilson, 2007).

2.4.2. Yapıldığı Kaynağa Göre Kataloglar

Yapıldığı kaynağa göre kataloglar bireysel kataloglar, kooperatif kataloglar, merkezi kataloglama olmak üzere üçer ayrılır.

2.4.2.1. Bireysel Katalog

Bireysel kütüphaneler, kurumlar, kendi ihtiyaç ve amaçlarına hizmet etmek için ya da kişilerin kendi imkânlarıyla yapılan kataloglama, bireysel kataloglama olarak bilinir (Keseroğlu, 2006: 32).

2.4.2.2. Kooperatif Kataloglama

Birtakım bağımsız kütüphanelerin ortak yararları için bir katalog üretmesi işidir. Her katılımcının yararına olmak üzere iki veya daha fazla kütüphane tarafından yapılır ve sonuçlar diğer kütüphanelere sunulabilir (Keseroğlu, 2006: 32).

2.4.2.3. Merkezi Kataloglama

Diğer kütüphanelerin faydalanması için bilgi kaynaklarının bazı merkezi organizasyon tarafından kataloglanması olarak tanımlanır. Bu kataloglama şekli, bir kütüphane sistemi içinde veya bir dizi kütüphane sistemi içinde yer alabilir. Bazen merkezi kataloglama başka bir ajans tarafından yapılabilir (Ugcnetguide, 2017). Günümüzde merkezi kataloglama, MARC formatı kullanan kütüphaneler arasındaki bilgi alışverişinde olanak sağlamaktadır (Keseroğlu, 2006: 32).

2.4.3. Giriş Türüne Göre Kataloglar

2.4.3.1. Yazar Katalogu

Yazarların ya da editörlerin adlarına göre alfabetik sıraya göre sıralanmış katalogdur. Yazar, ortak yazarlar, editörler, çevirmenler, derleyenler vb. gibi girdiler dikkate alınarak oluşturulurlar. Bu kataloglar kütüphane katalogunun en eski formatlarından biridir. Bu kataloglar iki amacı yerine getirirler, birincisi, bir kütüphanede hangi yazarın olduğunu bildirmek, ikincisi ise, herhangi bir yazarın tüm eserlerini (o kütüphanede bulunan) tek bir yerde sunarak bilgi vermek.

Yazar kataloğu, okuyucunun ilk yaklaşımı olduğu için çok önemlidir. Okuyucu bir eserin tam başlığını hatırlamayabilir, bu durumlarda ilk başvurduğu arama kriteri yazar adıdır. Bir yazar herhangi bir başlık altında birçok kitaba sahip olabilir, ancak bir yazar aynı başlıkta birden fazla kitap yazmaz (Lisbdnet.com, 2017).

2.4.3.2. Başlık Katalogu

Bilgi kaynaklarının başlığına göre alfabetik olarak sıralanmış resmi bir katalog.

Başlık katalogları, bir kütüphanenin kullanıcılarını kitap başlıklarına yönlendirir. Bir eserin başlığını hatırlama olasılığı yazarından daha yüksek olan okuyucular için özellikle faydalıdır. Başlık kataloglarındaki en büyük sorun, kullanıcıların bir başlığı doğru bir şekilde hatırlamamasıdır. Bu sebeple, küçük kütüphaneler ve dokümantasyon merkezleri için başlık katalogları daha elverişlidir (Nzdl.com, 2017).

2.4.3.3. Anahtar Kelime Katalogu

Alfabetik olarak anahtar kelimelere göre sıralanmış bir konu kataloğu.

Anahtar Kelime Katalogu, yaygın olarak kullanılan anahtar kelimelerden, eş anlamlı kelimelerden ve cümlelerden oluşan hiyerarşik, kontrollü bir kelime taksonomisidir (Keyword-catalog.com, 2017).

2.4.3.4. Karışık Alfabetik Katalog

Karışık alfabetik katalog; yazar/ isim, ya da yazar/ isim/ anahtar kelime kataloğu karışımıdır. Bu kelimeleri alfabetik olarak sıraya sokan bir katalogdur (netugc.com, 2017)

2.4.3.5. Sistematik Katalog

Bazı konuların sistematik alt bölümlerine göre sıralanmış bir konu kataloğuna sistematik katalog denir (ugcnetguide, 2017). Bu katalog kütüphane materyallerinin mantıklı bir plana göre sınıflandırır.

Sistematik katalog Kültür ve Turizm Bakanlığı Teknik Çalışmalar Yönergesi Raporuna göre;

“Kütüphanedeki kitapların bilim konularına ve dallarına göre sınıflandırılmasını gösterir ve herhangi bir konuda ne gibi eserlerin mevcut olduğunun bilinmesini sağlar” (Kültür turizm.gov, 2017).

2.4.3.6. Raf Liste Katalogu

Raf listesi katalogu, kütüphanelerin genellikle organizasyonları için kullandığı ancak halka açık hale getirmediğı bir tür kart katalog tipidir. Raf listesi, kütüphanecinin raflarda ne olduğuna dair toplam envartesi sağlaması için bütün başlık yazar ve konu kartlarını birleştirir. Raf listesi kütüphanedeki kitapların ve diğer materyallerin yere göre düzenlenen kataloglardır (Classroom.synonym.com, 2017).

2.4.3.7. Özelleştirilmiş Raf Katalogları

Kütüphaneler ayrıca konuya göre düzenlenen özel raf listelerine sahip olabilirler. Özelleştirilmiş raf listelerine müzik, bilimsel araştırma ve başka özel koleksiyonların saklanması için oluşturulmuştur. Özelleştirilmiş raf katalogları, CD'ler veya multimedya materyallerinin bulabilmeleri için kütüphanecilere yardımcı olmalarına imkân sağlar. Ayrıca, genel koleksiyonda olmayan elemanları bulmaya da yardımcı olurlar. Örneğin bir müzik raf listesi üzerinde müzik notaları bulunan sayfaların yerini ve bunun CD veya kasetini bulabilir (Classroom.synonym.com, 2017).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KATALOGLAMA KURALLARI

Kütüphanecilik mesleği standartların yoğunlukta olduğu bir meslektir. Standart, kural ve bir takım ilkeler, kütüphanelerde en çok kataloglama biriminde görülmektedir. Kural ve standartlar doğrultusunda oluşturulan kataloglar, günün koşullarına göre şekillenip, kütüphane kullanıcılarının bilgi ihtiyaçlarını karşılamayı amaç edinir. Günün teknolojisini de içinde barındıran kataloglar, bölgesel, ulusal ve uluslararası bilgi aktarımında olası hataların önüne geçmek için kural ve kaideleri uygulama yoluna giderek bir takım çalışmalar içermektedir.

Kütüphaneler, geçmiş dönemlerde sadece kart kataloğu diye adlandırılan basılı kataloglarla bilgi hizmetlerini sunarken, günümüzde bilgi teknolojilerinin kullanımıyla birlikte bilgisayar ve otomasyon programları sayesinde çevrimiçi katalogları kullanmaya başlamışlardır. Çevrimiçi katalogların geçmiş işlevlerine bakıldığında önceleri sadece kitap ve süreli yayınların bibliyografik bilgilerini bünyelerinde bulundururken, kataloglama işlemlerine getirilen yenilikler ve sistemlerin teknolojik gelişimi ile birlikte, her türlü görsel, işitsel ve elektronik materyalin kütüphanelerce kataloglamasına ve erişimine imkân sağlamıştır.

3.1. KATALOGLAMA KURALLARININ DOĞUŞU VE ANGLO AMERİKAN KATALOGLAMA KURALLARI

Kütüphaneler geçmişte mermer, kâğıt, papirüs, parşömen vb. gibi araçlarla bilgi kaynaklarını okuyucularına ulaştırırken; bilgisayarların hayatımıza girmesiyle birlikte bilgisayar ve otomasyon sistemleri aracılığıyla çevrimiçi kataloglar oluşmuştur. Çevrimiçi kataloglarla birlikte kütüphaneler sadece kitap ve süreli yayın erişiminin ötesine geçerek her türlü ortamda denetim alınan bilgi kaynaklarının kayıtlarına ulaşma fırsatı sunmuştur.

Bilgi merkezi ve kütüphanelerde, kataloglama hizmetlerinde uygulanan belirli teknik ve ilkeler vardır. Kataloglarda en önemli şey, ayrıntılar arasında kaybolmadan kullanımın ve hizmetlerin verimliliğini sağlamaktır (Baydur, 1987: 17).

Kataloglamada işbirliğinin önemine değinen Sefercioğlu makalesinde:

“Kataloglama alanında en büyük gelişme işbirliği çalışmalarının ‘milletlerarası’ düzeye ulaşmasıdır. Kataloglama alanındaki iş birliğinin ilk şartı, kataloglama ilke ve kurallarında birlik sağlanmasıdır (Sefercioğlu, 1977: 123.)

Kataloglama tarihçisi Dorothy May Norris, ilk kaydedilen katalogun Yukarı Mısır'daki Edfu Kütüphanesi'nin duvarlarına yazıldığını ifade etmektedir. Amaç ise kütüphanede bulunan koleksiyonu okuyucuya açıkça göstererek etkili olmasını sağlamaktır. Bu kataloglamanın pozitif kurucu prensibidir. Kâğıt üzerine kataloglamanın ise ilk defa MÖ.280-240 civarında Mısır'da, İskenderiye Bölgesindeki Batlamiyus Kütüphanesi'nde papirüs- parşömen ruloları üzerine mürekkeple yazılarak yapıldığı bilinmektedir. Bundan dolayı ilk kataloglar zahmetli bir şekilde oluşturulmuştur. Ortaçağ Avrupa'sında kataloglama ise Edfu'dan ilham alınarak oluşturulmuştur. İnsanların dikkatini çekmek için duvarlara yazılan kataloglarla birlikte bilim insanlarının ruhunu ve hayal gücünü harekete geçirmek için şiir şeklinde kataloglara rastlamakta mümkündür. (Library Technology Reports, 2016: 15). Her ne olursa olsun bu kataloglar, kütüphane içeriğini okuyuculara en etkili yollarla sunmayı amaçlamıştır.

1841 yılında Panizzi tarafından 91 kural olarak bilinen British Museum katalogu, kataloglama alanında ilk ulusal katalog olarak bilinmektedir. 1961 yılında 33 kuraldan oluşan Jewett Kuralları'nın akabinde ilk basımı 1876 yılında “Rulen For Printed Dictionary Catalog” adıyla yayımlanan Cutter'ın 369 kuraldan oluşan katalogudur (Chan, 1994'den aktaran; Keseroğlu, 2006: 38). 1870'lerde Amerika'da Melvil Dewey, katalogların bilimsel yönetimi ve kütüphanelerin genel alt yapısı için ücret ayrılmasına izin vermiştir. Dewey, “kataloglama, indexleme ve nesnelerin sayılması gibi şeyleri kütüphaneler bir gün yapacaktır” diyerek bilgi kaynaklarının kataloglanmasının 100 yıl içinde olacak çıkışını önceden görmüştür. Dewey'in biyografisini yazan Matthew Battle ‘Huzursuz Bir Tarih’ başlıklı kitabında, kütüphanelerin potansiyelini maksimuma çıkaracak en iyi yolun kaliteli malzemelerin benzer koleksiyonlarını yaratmak ve ortak formlarla, araçlarla, düzen kuralları ve uygulamalarıyla yürütülen kütüphane içi işlerini standart hale getirerek servis etkinliğini artırmak olduğunu söylemektedir (Library Technology Reports, 2017: 16).

Kataloglamada uluslararası standartlaşmada en önemli adım 1961 yılında IFLA (Uluslararası Kütüphane Dernekleri ve Kurumları Federasyonu) tarafından Paris'te düzenlenen “Kataloglama İlkeleri Milletlerarası Konferansı'nda” atılmıştır. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu toplam 53 ülkenin katılımıyla gerçekleşmiştir. Konferansta alınan kuralların uygulanmasına yönelik ilk çalışma, 1967 iki metin halinde yayınlanan Anglo-American Cataloging Rules olmuştur. Amerikan Birleşik Devletleri, İngiltere ve Kanada'nın ortak hazırladığı Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları bütün ülkelerce benimsenip, ülkeler kendi dillerine çevirerek uygulamaya koymuşlardır (Sefercioğlu, 1977: 124.)

AACR1'de öncelik temel girişle ilgili kurallara yer verilmesidir. Bunun nedeni ise, henüz bilgisayarların kataloglamada yaygın olarak kullanılmamasından dolayı temel giriş ögesinden erişimin önem taşımasıdır (Atılğan, 2015).

AAKK, “Uluslararası Standart Bibliyografik Tanımlama (ISBD)”ya dayalı bir kataloglama kuralıdır. AAKK'nın başarıyla uygulanmasının ardından yeni bir proje gerçekleştirilmiştir. 1966 yılında Kongre Kütüphanesi'nin başlattığı MARC (Machine Readable Cataloguing) olarak bilinen proje, Amerikan Birleşik Devletleri başta olmak üzere bütün Anglo Amerikan ülkeleri ve bilgisayar bulunan diğer ülkelerin kütüphanelerince benimsenmiştir. MARC'ın amacı, Kongre Kütüphanesi'ndeki kaynakların bilgisayar ortamına aktarımını gerçekleştirerek, ulusal düzeyde bibliyografik denetimi sağlamaktır. MARC projesi zamandan ve paradan tasarruf sağlamaktadır. MARC-I projesi zamanla istenilen nitelikleri ve gereksinimleri tam olarak karşılayamadığı için, 1968 yılında yeni bir format geliştirilerek MARC-II formatı ortaya çıkmıştır. MARC-II formatı MARC-I formatından farklı olarak, kitapların yanı sıra haritalar, notalar, süreli yayınlar ile müzik eserlerini de nitelemek için standartlar geliştirmiştir. Bir başka yenilik ise kullanılan karakter (harf, rakam, noktalama işaretleri) sayısının artmasıdır (Atılğan, 1991: 10).

3.2. ULUSLARARASI STANDART BİBLİYOGRAFİK NİTELEME (ISBD)

ISBD, çağımızın hızla artan yayınları denetim altına almak için kataloglamada standartlaşma adına 1950'lerde düşünülmüş ve 1961 yılında Paris'te düzenlenen Uluslararası Kataloglama İlkeleri Konferansı'nda bibliyografik denetime duyulan

ihtiyaç ile birlikte dile getirilmiştir (Akbulut, 1985: 8). Paris Konferansı'nın ardından, 1969'da Kopenhag'da bir Kataloglama Uzmanları Toplantısı yapılmıştır. Bu toplantıda, bibliyografik tanımlamaların biçim ve içeriğini düzenleyen standartların oluşturulmasını öneren bir karar çıkmıştır. Söz konusu standart niteleme çalışmaları dünya çapında ilgi görmüş ve kataloglama kuralları olarak kullanılmıştır. Bu standartlarda amaç;

- a) Kataloglama, bibliyografya, dokümantasyon ve bilgi bilim alanındaki materyallerin nitelendirilmesine ilişkin çalışmalarda birlik sağlayarak “Uluslararası Bibliyografik Denetlemeyi” gerçekleştirmek,
- b) Yayın, doküman ve başka materyallere ilişkin verilerin bilgisayarla işlenmesini sağlayıcı bir ortamın oluşturulmasıdır (Atılğan, 1987: 74).

ISBD'lerin ilki, 1971'de ortaya çıkmış olan Monografik Yayınlar İçin Uluslararası Standart Bibliyografik Niteleme'dir (ISBD (M). 1973'e kadar, bu metin birçok ulusal bibliyografya tarafından kabul edilmiştir. 1974 yılında ise ISBD'nin (M) gözden geçirilmiş şekli tamamlanmıştır (IFLA, 2014) .

ISBD'lerin gelişmelere karşı baskıları şu şekildedir (IFLA, 2015).

- a) *Monografik yayınlar için:* **ISBD (M) International Standard Bibliographic Description for Monographic Publications**, ilk standart baskı 1974, ilk gözden geçirilmiş standart baskı 1978, gözden geçirilmiş baskı 1987, gözden geçirilmiş baskı 2002'de yayınlanmıştır.
- b) *Sürekli yayınlar için:* **ISBD (S) International Standard Bibliographic Description for Monographic Serials**, ilk baskı 1974, birinci standart baskı 1977, gözden geçirilmiş baskı 1988'de yayınlanmıştır.
- c) *Genel biçim için:* **ISBD (G) International Standard Bibliographic Description (General)**, 1977, gözden geçirilmiş baskı 1992, yeni versiyonu da 2004'de yayınlanmıştır.
- d) *Kitap dışı materyaller için:* **ISBD (NBM) International Standard Bibliographic Description (Non-book Materials)**, 1977, gözden geçirilmiş baskısı 1987'de yayınlanmıştır.
- e) *Haritalar (Kartografik) için:* **ISBD (CM) International Standard Bibliographic Description (Cartographic Materials)**, gözden geçirilmiş baskısı 1987'de yayınlanmıştır.

- f) *Notalar(Basılmış) için: ISBD (PM) International Standard Bibliographic Description (Phamled Monographs)*, 1980, ikinci gözden geçirilmiş baskı 1991 yılında yayınlanmıştır.
- g) *Yazmalar için: ISBD (A) International Standard Bibliographic Description (Anthiquities)*, 1980, gözden geçirilmiş ikinci baskısı 1991’de yayınlanmıştır.
- h) *Bilgisayar Dosyaları için: ISBD (CF) International Standard Bibliographic Description (Computer Files)*, 1990 yılında yayınlanmıştır.
- i) *Elektronik Kaynaklar için: ISBD (ER) International Standard Bibliographic Description (Electronic Resources)*, 1995 yılında yayınlanmıştır.
- j) *Devam eden diğer süreli yayınlar için: ISBD(CR) International Standard Bibliographic Description for Serials and Other Continuing Resources* 2002 yılında yayınlanmıştır

ISBD (G), kütüphane koleksiyonlarında görülmesi muhtemel her türlü materyali tanımlamak için gerekli tüm unsurları listeleyerek, uyulması gereken kuralları belirlemiştir.

ISBD (G)’de verilen bilgi alanları ise Tablo 3.1’deki gibi sıralanmaktadır:

Tablo 3.1. ISBD (G) Bilgi Alanları

Alan	Bibliyografik Ögeden Önce Kullanılacak Noktalama İşaretleri	Bibliyografik Öge
1. Eser Adı ve Sorumluluk Bildirim Alanı		
	[]	Genel Materyal Belirleyici
	=	Paralel Eser Adı
	:	Diğer Başlık Bilgileri
	/	İlk Sorumluluk Bildirimi
	;	Emeği Geçenler
2. Basım Alanı		
	=	Paralel Basım Kaydı
	/	Basım Kaydına İlişkin İlk Sorumlu

Tablo 3.1. (Devamı)

	;	Basıma İlişkin Emeği Geçen ya da Ayırmalı Sorumluluk
	,	Ek Basım Bildirimi
3. Özgün Ayrıntı Alanı		
4. Yayın, Dağıtım vb. Alanı		
		İlk Yayın, Dağıtım vb. Yeri
	,	İkinci Yayın, Dağıtım vb. Yeri
	:	Yayınlanan, Dağıtan Adı
	[]	Yayıncı, Dağıtıcı vb. İşlevi
	,	Yayın Tarihi
	(	Üretim Yeri
	:	Üretenin Adı
	,)	Üretim Tarihi
5. Fiziksel Niteleme Alanı (Yapıtın uzunluğu, sayısı vb.)		
	:	Diğer Fiziksel Ayrıntılar
	;	Boyutlar
	+	Eşlik Eden Belgeler
6. Dizi Alanı		
	=	Paralel Dizi Adı
	:	Başka Alt Dizi Adı
	/	Diziye İlişkin Sorumluluk Bildirimi
	;	Diziye İlişkin Emeği Geçenler
	,	Dizinin ISSN (Uluslararası Standart Süreli Yayın) Numarası
	;	Dizi Numarası
7. Notlar Alanı		
8. Standart Numara ve Edinilebilirlik Terimleri Alanı		
	=	Anahtar Başlığı
	:	Uygunluk ve/veya Fiyat Şartları
	()	Nitelendirme (Çeşitli pozisyonlarda)

Kaynak: https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-g_2004.pdf, 2004

3.3. ANGLO-AMERİKAN KATALOGLAMA KURALLARI II

Anglo-Amerikan Kataloqlama kuralları 1'in uzun süre kullanılması nedeniyle yenilikler yapılarak Amerikan Kütüphane Derneği, İngiliz Kütüphanesi, Kanada Kataloqlama Komitesi, İngiltere Kütüphane Derneği ve Kongre Kütüphanesi girişimiyle ISBD'lerde belirtilen standartlara göre Anglo-Amerikan Kataloqlama Kurallarının ikinci basımı 1978 yılında yayınlanmış, 1981 yılında uygulanmaya geçilmiştir (Baydur, 1989: 125). 1988 yılında AAKK2'nin gözden geçirilmiş baskısı yayımlandı. Her yıl düzenli olarak gözden geçirilen AAKK2'nin 1978 yılında yapılan basımı ardından 1999 ve 2001 değişiklik ekleri ile 2001-2002 yılları arasında yapılan değişiklikleri içermektedir özellikle de kartografik belgeleri elektronik kaynaklar ve süreli yayınlarda yapılan değişiklikleri kapsamaktadır (Keseroğlu, 2006: 50).

AAKK2'nin 1988 yılındaki gözden geçirilmiş baskısında önceki baskılarına oranla birçok kolaylık ve yenilik getirmiştir. Özellikle niteleme kurallarının isteğe bağlı, isteğe bağlı ekleme ve seçenek kuralları olarak kullanan kütüphane ve kütüphanecilerin alacağı kararlara bağlı olarak uygulamalara olanak sağlamıştır (Keseroğlu ve Dursun, 1992'den aktaran: Keseroğlu, 2016: 49).

Joint Steering Committee (JSC) 2005 yılında değişen ve gelişen iyileştirmeleri yansıtan yeni bir güncelleştirme meydana getirmiştir.

AAKK2'nin yayınlanma amaçlarının başında bilgisayarla kataloqlama işlemlerine zemin hazırlayarak, aksaklıkların giderilmesi gelmektedir. AACR2'nin basımında öncelik nitelemeyle ilişkin kurallarla ilgilidir.

3.3.1. AAKK2'nin Niteleyici Ana Tanımlama Alanlar

AAKK2'nin niteleyici ana tanımlama alanlar aşağıda gösterilmiştir (Keseroğlu, 2006, ss. 73-74).

1. Temel Giriş Ögesi

- a) Gerçek ya da tüzel kişi
- b) Sorumluluk gerçek ya da tüzel kişiye verilmiyorsa yapıt adı
- c) Tek biçim yapıt adı

2. *Gövde(Nitelemenin ikinci paragrafı)*

- a) Yapıt adı ve sorumluluk bildirim alanı
 - i. Yapıt adı, varsa seçenek yapıt adı
 - ii. Genel belge belirleyici
 - iii. Koşut yapıt adı
 - iv. Başka yapıt adı bilgisi
 - v. Sorumlu ve emeği geçenler
- b) Basım (Edisyon) alanı
 - i. Basım kaydı
 - ii. Basıma ilişkin sorumlu kaydı
- c) Belgenin numaralama alanı
 - i. Harita için izdüşüm ve ölçek kaydı; isteğe bağlı olarak müzik sunum durumu; elektronik kaynakların türü ve genişliği
 - ii. Süreli yayınlar ve mikroform biçimindeki süreli yayınlar için numaraya bağlı adlandırma ya da alfabetik adlandırma alanı
 - iii. Elektronik kaynaklarda yapıtın türü ve kapsamı
- d) Yayın, dağıtım alanı
 - i. Yayın ya da dağıtım yeri
 - ii. Yayınlayan, dağıtan vb. adı
 - iii. Yayınlayan, dağıtan vb.'nin işlevsel durumu
 - iv. Yayın, dağıtım vb. tarihi, gerekiyorsa telif hakkı tarihi
- v. Yayın, dağıtım vb. adı ve yeri bilinmiyorsa (Basımevi, basım tarihi)

3. *Fiziksel Niteleme Alanı*

- a) Yapıtın uzunluğu (örneğin, sayfa, cilt, slayt, harita vb. sayısı)
- b) Başka fiziksel ayrıntılar (örneğin, resim, harita vb.)
- c) Boyutlar (Boy, boy-en, çap vb.)
- d) Birlikteki belgeler

4. *Dizi Alanı (Fiziksel niteleme alanını izler. İkinci paragrafın devamıdır)*

- a) Dizi adı, varsa koşut yapıt adı ile başka adları
- b) Diziye ilişkin sorumluluk bildirimi
- c) ISSN (diziler için)

- d) Dizide numaralama
- e) Alt diziler
- f) İkinci ve onu izleyen diziler

5. *Not(lar) Alanı*

- a) Her not ayrı bir paragraf olarak verilir.

6. *ISBN/ISSN (Son notu izleyen paragrafta verilir).*

7. *İzleme*

- a) Konu başlıkları (Hint Sayıları ile)
- b) Ek girişler (Romen sayıları ile)

8. *Yer Numarası*

- a) Sınıflama numarası ya da simgesi
- b) Cutter numarası ya da başka simge ve numaralar

3.4. AAKK2'DEN RDA'YA GEÇİŞ

AAKK2 ilk kez 1978 yılında basılmıştır. JSC (Joint Steering Committee for Revision of Anglo-American Cataloging Rules) tarafından gözden geçirme süreci boyunca pek çok güncellenme yapılmasına rağmen, AAKK kart kataloguna göre tasarlandığı için, dijital dünyaya tam olarak cevap vermemeye başlamasıyla AAKK2'nin yönetim kurulu 1997 yılında Toronto'da AAKK2'nin "Geleceği, Gelişmeler ve Prensipler" adlı uluslararası toplantıyla yeni kuralların doğuşuna zemin hazırlanmıştır (rda-jsc.org, 2010).

Nisan 2004'te, AAKK2'yi yeniden gözden geçirilip kapsamlı değişiklikler yapmak adına AAKK3'ün hazırlanmasına karar vermişlerdir. Yeni taslağa Kongre Kütüphanesi ve İngiliz Kütüphanesi'nin olumsuz geri bildirimleriyle beraber Nisan 2005'te JSC AAKK'nın kısıtlamalarını ortadan kaldırarak FRBR (Functional Requirements for Bibliographic Records) modeliyle bir uyum içerisinde hareket edebilecek ve dijital ortamda tam olarak çalışmayı amaçlayan yeni bir değişiklik yapıldığı duyurarak, yeni bir standart olan dijital dünya için tasarlanmış. RDA'nın olmasına karar verilmiştir (Oliver, 2009: 46-47).

AACK2 ve MARC 21 iki farklı amaç için tasarlanmış iki farklı standarttır. AACK2 RDA, FRBR tabanlı MARC/ISBD alanlarının uyumlu bir şekilde birleştirilmiş ve anlaşılabilir halidir. RDA öge seti ISBD, MARC 21 ve Dublin Core ile uyumludur (Ugcnetguide, 2017). RDA yalnızca bir kodlama standardı değil aynı zamanda bir içerik standardı olarak geliştirilmiştir (rda-jsc.org, 2010).

RDA'nın kullanıcılara kütüphaneye ve kullanıcılara sağladığı yararlar şunlardır; (The full, 2011'den aktaran, Bayter: 174).

- Kullanıcıların değişen bilgi kaynaklarına kolay erişimini ve ödünç alma işlemlerini kendi kendilerine yapmalarını sağlamak,
- Engelli kullanıcılara erişim kolaylığı ve bilgi kaynaklarıyla iletişim olanağı sunmak,
- Elektronik ortamda daha fazla kullanım ve esneklik sağlamak,
- Monografi ve dizi olarak yayınlanan kaynakların tanımlanmasını kolaylaştırmak,
- Bütün dünyada kullanılmak üzere oluşturulan üst veri tanımlamalarını kullanmak,
- İşbirliği içinde olan kütüphanelerle ve onların dışındaki kütüphanelerle veri paylaşımını gerçekleştirmek,
- Mevcut üst veri bilgilerinin kolayca yeniden kullanılmasına izin vermek.

3.4.1. RDA ile Birlikte Bilgi Kaynaklarının Tanımlanmasına Yönelik Olan Değişiklikler

RDA ile birlikte MARC alanlarında bir takım eklemeler ve değişiklikler olmuştur. Bir bibliyografik kaydın RDA'ya uygun biçimde oluşturulduğunu göstermek için "\$e" alt alanında "rda" ifadesi kullanılmıştır. Bilgi kaynağına yönelik yayın ve dağıtım bilgilerini vermek için MARC standardında kullanılan "260" alanı, RDA'da yerini "264" alanına bırakmıştır. AACR2'de, kartografik materyaller, müzik, metin, film şeritleri, hareketli resimler, slaytlar, saydamlar, elektronik kaynaklar, mikroformlar, ses kayıtları ve video kayıtları gibi bilgi kaynağı türleri MARC alanında, "245 Eser Adı Bildirimi" alanında "(\$h)" alt alanı kullanılarak gösterilmekteydi. RDA'da ise bu alt alan yerine bilgilerin yeni MARC alanlarında tanımlandığı görülmektedir. Bu yeni

alanlar, 336 (içerik türü), 337 (ortam türü, 338 (taşıyıcı türü) olarak yerini almıştır (Indiana University Libraries, 2013'ten aktaran; Özel, 2011: 34).

Kurallar, uygulamalar ve tanımlama unsurlarına yönelik olarak belirtilen tüm değişiklikler Tablo 3.2'de özetlenebilir:

Tablo 3.2. AACR2 ve RDA Değişiklikler

Kural / Uygulama/ Unsurlar	AACR2	RDA
Kısaltmalar	Bilgiler kısaltılarak yazılmaktadır. 250 \$a 3rd ed.	Bilgiler açık ve bilgi kaynağında var olan biçimiyle kaydedilmektedir. 250 \$aThird edition
	Latince kısaltmalar kullanılmaktadır. 260 \$a [s.l.] : \$b [s.n.] , \$c 1999	Latince kısaltmalar kullanılmamaktadır. 264 \$a [Place of publication not identified] : \$b [publisher not identified], \$c 1999.
	Yayın yerlerinin kaydedilmesinde kullanılan kısaltmalar kullanılmaktadır. 260 \$aVancouver, B.C. : Ronsdale Press, \$c c2002	Yayın yerleri açık ve ayrıntılı bir biçimde kaydedilmektedir. 264 \$a Vancouver, British Columbia, Canada : Ronsdale Press, \$c c2002.
	Cilt, sayfa sayısı ve diğer fiziksel unsurlar kısaltılarak belirtilmektedir. 300 \$a xii, 279 p. : \$b illus. ; \$c 23 cm	Cilt, sayfa sayısı ve diğer fiziksel unsurlar açık biçimde gösterilmektedir. 300 \$a xii, 279 pages : \$b illustrations ; \$c 23 cm
Hataların Düzeltilmesi	Bilgi kaynağında bulunan hatalı ifadeler kataloglama yapan kütüphaneciler tarafından düzeltilmektedir. 260 \$a Rio [de Janeiro] : \$b LJOE, em convênio com a Empresa Empresa Brasileira de Filmes, \$c 1980.	Hatalı ifadeler düzeltilmek yerine bilgi kaynağında görüldüğü gibi kaydedilmekte ve doğru biçimi "Notlar" alanında kullanıcılara sunulmaktadır. 264 \$a Rio : \$b LJOE em convênio com a Empresa Empresa Brasileira de Filmes, \$c 1980. 500 \$a Rio de Janeiro'da yayınlanmıştır.
Kurallar	Üçten fazla yazarın bulunması durumunda sadece ilk yazarın belirtilir ve "[et al.] / [ve bşkl.]" kısaltmalarının kullanılarak diğer yazarların isimlerine bu kayıta yer verilmez.	Sorumluluk bildirimi alanında yazar sayısı dikkate alınmaz. Bütün yazarların isimlerine bibliyografik kayıtlarda yer verilir. 100 1# \$a Tracey, John Paul
	245 00 \$a Managing bird damage to fruit and other horticultural crops / \$c John Paul Tracey ... [et al.].	245 10 \$a Managing bird damage to fruit and other horticultural crops / \$c John Paul Tracey, Mary Bomford, Quentin Hart, Glen Saunders, Ron Sinclair.
	700 1#\$a Tracey, John Paul	700 1# \$a Bomford, Mary 700 1# \$a Hart, Quentin 700 1# \$a Saunders, Glen 700 1# \$a Sinclair, Ron

Tablo 3.2. (Devamı)

Yeni tanımlama Unsurları	Yayın ve dağıtım bilgilerini vermek için MARC standardında “260” alanı kullanılır. 260 ## \$a Vancouver, B.C. : \$b The Bowler Press, \$c 2008.	Bilgi kaynağının yayınlanması ile ilgili telif, üretim, çoğaltma ve dağıtım bilgilerini ayırt edici biçimde sunmayı amaçlayan “264” alanı kullanılır. 264 #1 Vancouver, British Columbia, Canada : \$b The Bowler Press, \$c 2008.
	Bilgi kaynaklarının türleri için Genel Materyal Belirteci “245 Eser Adı Bildirimi” alanında “(\$h)” alt alanı kullanılır. 245 14 \$a Sweet hereafter \$h [videorecording]	Bilgi kaynaklarının türleri farklı MARC alanlarında tanımlanır. 336 \$a text \$b txt \$2 rdaccontent 337 \$a unmediated \$b n \$2 rdamedia 338 \$a volume \$b nc \$2 rdacarrier
	Yetke verileri için MARC alanları bulunmamaktadır.	Yetke verileri için yeni MARC alanları tanımlanmıştır. 046 – Tarihler 370 – Yer 371 – Adres 372 – Etkinlik alanı 373 – Kurum 374 – Meslek 375 – Cinsiyet 376 – Aile bilgisi 3 77 – Dil
	MARC standardında “Descriptive Cataloging Form, Leader/18” alanında “a” belirteci kullanılır.	MARC standardında “Descriptive Cataloging Form, Leader/18” alanında “i” belirteci kullanılır
	040 alanında bibliyografik kaydın AACR2’ye uygun olduğunu göstermek için “\$e” alt alanında “aacr” ifadesi kullanılır	040 alanında bibliyografik kaydın AACR2’ye uygun olduğunu göstermek için “\$e” alt alanında “rda” ifadesi kullanılır

3.5. TÜRKİYE’DE KATALOG VE KATALOGLAMA

Türkiye’de kütüphane hizmetleri açısından en büyük sorun hiç şüphesiz kataloglama sorunudur. Cumhuriyetin ilk yıllarında Hamit Zübeyir Koşay’ın Pol Gulyaş’dan çevirttiği Halk Kütüphanelerinin Suret-i Tesisi ve Usul-i İdaresi adlı eserde halk kütüphanelerinde uygulana kataloglama kurallarını vermiştir.

1970’li yıllara kadar ülkemizde farklı kişiler/kurumlar tarafından farklı kuralların uygulandığı görülmektedir. Sözü edilen bu kurallar;

- 1941 yılında H. Fehmi Karatay tarafından “Alfabetik Katalog Kaideleri”,
- 1957 yılında TKD tarafından “Basma Eserler Alfabetik Katalog Kaideleri (Enstrüksiyon)”,

- 1961 yılında Kütüphaneler Yayın Müdürlüğü tarafından “Kitap Kataloqlama Kuralları”,
- 1968 yılında Meral Şenöz tarafından “Tüzel Kişı Yazarlığı ve Alfabetik Katalog Kuralları” adlı eserler kataloglama kurallarına yönelik ilk çalışmalar olarak kabul edilebilir (akmak, t.y.: 49).

1970’li yıllara kadar farklı kuralların değışik kütüphanelerde kullanıldığı görölmektedir. Halk kütüphanelerinde farklı kurallar, milli kütüphanede farklı kurallar, üniversite kütüphanelerinde de AACR’nin orijinali kullanılmaktaydı. 1974 yılında TÜBİTAK tarafından AACR1’in basımı çevirtilmeye başlanmış; fakat bu çeviri 1981 yılında yayımlanabilmiştir. AACR2 yayımlanmaya başladıktan sonra, özellikle üniversite kütüphanelerinde AACR2’nin basımı doğrudan kullanılmıştır; ancak 1985 yılında milli kütüphanenin AACR’nı kullanmaya başlamasıyla birlikte halk kütüphanelerinde ve ulusal kütüphanemizde AACR’ne ilişki tanımlamalar yapılmaya başlanmıştır (Atılğan, 2015).

Bu gelişmelerden sonra, Türkiye’de AACR’nin çeşitli Türkçe kitapları basılmıştır. Bu kitaplar şöyle sıralanabilir:

- 1988-Necmeddin Sefercioğlu “Özleştirilmiş Kataloglama Kuralları”
- 1988-Hasan S. Keseroğlu “Kataloglama Kuralları: Örnekleriyle Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları”
- 1994-Hasan S. Keseroğlu “Kataloglama Kuralları: Örnekleriyle Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları” (2. Basım)
- 1995-Hasan S. Keseroğlu “Kataloglama Kuralları: Örnekleriyle Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları” (3. Basım)
- 2003-Necmeddin Sefercioğlu “Kataloglama İçin Kurallar”
- 2006-Hasan S. Keseroğlu “Kataloglama Kuralları: Örnekleriyle Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları 2” (Gözden geçirilmiş, genişletilmiş 4. Basım)

Dünyada 2007 yılından itibaren RDA ile ilgili konuların konuşulması, Türkiye’de çok geçmeden faaliyetlerin başlanılmasına neden olmuştur. 2012 yılında yapılan bir toplantıda alınan kararla RDA Türkiye Grubu kurularak RDA ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır. Amaç ölkemizdeki kütüphaneleri RDA konusundaki gelişmelerden

haberdar etmek ve RDA farkındalığını oluşturmaktır (RDA Türkiye, 2012). Günümüzde hala AAKK-2 çoğu kütüphanelerde kullanılmaktadır. RDA'yı bir standart olarak kabul eden ve uygulayan kütüphane sayısının ise yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir.

3.5.1. Türkiye’de Üniversitelerin Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinde Kataloglama

1887 yılında Melvil Dewey Kolombiya Üniversitesi’nde ilk kütüphanecilik okulunu kurmadan önce, kütüphaneciler kendi becerileri veya usta-çırak ilişkisiyle edindikleri bilgileri kütüphanecilik okulunun kurulmasıyla birlikte de kütüphanecilik eğitimi sürekli ve düzenli eğitim müfredatına dâhil olmasıyla kütüphanecilik bilgisini edinmeye başlamışlardır. Kütüphanecilik eğitiminde en önemli dönüm noktası ise, 1923 yılında yayınlanan ve kütüphanecilik eğitimindeki kalite düşüklüğünden bahseden Williamson Raporu ile olmuştur. Bu raporla birlikte kütüphanecilik okulları dünyaya yayılmaya başlayarak 1928 yılında Chicago Üniversitesi ve daha sonra ABD’deki çeşitli üniversiteler ile birlikte doktora düzeyinde kütüphanecilik programlarının gelişmesine sebep olmuştur. Kütüphanecilik okullarının programlarında kataloglama, bilginin düzenlenmesi, bibliyografik kontrol vb. adlarla yer alan derslerle kataloglama eğitimi yürütülmeye başlandı (Kum, 1970’den aktaran, Atılğan, 2004: 213). Bu gelişmelerin akabinde kütüphaneciler kataloglama bilgi ve becerilerini usta-çırak ilişkisinden öteye taşıyarak kütüphanecilik okullarından bu becerileri kazanmaya başlamışlardır.

Türkiye’deki resmi kataloglama eğitimi 1924 yılında kütüphanecilik kursları ile başlamıştır. Kütüphanecilik eğitimi üniversite düzeyinde verilmeye başlamasına kadar çeşitli kurslarla sürdürülmüştür. Söz konusu bu kurslara ilişkin belgeler ise Adnan Ötüken tarafından A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi’nde 1941 yılında başlatılan kurslara aittir (Ötüken, 1957’den aktaran, Atılğan, 2004: 214). 1969 yılında İstanbul Üniversitesi’nde 1972 yılında da Hacettepe Üniversitesi’nde çeşitli adlarla zorunlu ders olarak kataloglama ve sınıflama dersleri verilmiştir (Çakın, 1997’den aktaran, Atılğan, 2004: 214).

Dinamik bir yapıya sahip olan kataloglama, bilgi teknolojilerinde yaşanan gelişmelerden sürekli etkilenmektedir. Kataloglamanın bu yapısı gündemde olan

kataloglama eğitimini de doğru orantılı olarak etkilemesiyle birlikte eğitim programlarına da yansımaktadır. Gelişime ve değişime bu denli açık olan kataloglama üniversitelerin ilgili bölümlerinin müfredatlarında devamlı değişmesine ve bu kapsamda verilen ders içeriklerinin yenilenmesine neden olmaktadır (Özel, 2007: 53).

2002-2003 yıllarında halihazırda kütüphanecilik, arşivcilik ve dokümantasyon-enformasyon eğitimi veren tüm ana bilim dalları Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü olarak birleştirilmesiyle birlikte yeni eğitim programları oluşturularak kataloglama ve sınıflama kapsamında verilen dersler yeniden düzenlenmiştir. Bu bölümde Türkiye’de söz konusu bu kapsamdaki resmi kataloglama eğitimi veren üniversitelerin mevcut durumu ortaya konulacaktır.

3.5.1.1. Atatürk Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü’nün lisans programında 2017-2018 eğitim öğretim döneminde kataloglama ve sınıflamaya yönelik verilen dersler şu şekildedir (Atatürk Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, 2017).

- *BBY 105 Bilginin Düzenlenmesi*: Bilgi merkezlerinde kataloglama ve sınıflama işlemlerinin yapılması enformasyon hizmetinin gerçekleştirilmesi için öğrenciye gerekli ve becerilerin kazandırılmasını hedefleyen bu ders, birinci yarıyılta verilmektedir.
- *BBY 106 Bilginin Düzenlenmesi II*: Enformasyon için gerekli olan bilgi kaynaklarının sınıflandırılması konusundaki bilgileri öğreten bu ders, ikinci yarıyılta verilmektedir.

Yüksek lisans eğitimi açısından bakıldığında ise kataloglama ve sınıflamaya yönelik derslerin programda yer almadığı görülmektedir.

3.5.1.2. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Türkiye Cumhuriyeti’nin Anadolu’da kurulan ilk Üniversitesi ve Türkiye’de ilk kütüphanecilik bölümü olan Ankara Üniversitesi DTCTF Bilgi ve Belge Yönetimi

Bölümü'nün lisans programında kataloglama ve sınıflamaya yönelik dersler aşağıda sıralanmıştır (Ankara Üniversitesi DTCTF Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, 2017).

- *BBY153 Bilginin Organizasyonuna Giriş*: birinci yarıyıda verilmektedir.
- *BBY168 Bilginin Organizasyonu I*: İkinci yarıyıda okutulmaktadır.
- *BBY239 Bilginin Organizasyonu II*: Üçüncü yarıyıda verilmektedir
- *BBY248 Bilginin Organizasyonu III*: Dördüncü yarıyıda okutulmaktadır.
- *BBY345 Metadata*: Beşinci yarıyıda okutulmaktadır.
- *BBY302 Sınıflama Sistemleri (DOS)*: Altıncı yarıyıda okutulmaktadır.
- *BBY362 Sınıflandırma Sistemleri (LC)*: Altıncı yarıyıda verilmektedir.

Ankara Üniversitesi DTCTF Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nde kataloglama ve sınıflama kapsamındaki dersler, doktora programında “11006009 Sınıflama Sistemleri” ve “11006024 Elektronik Kataloglamada Tutarlılık” dersleri yer almaktadır.

3.5.1.3. Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Çankırı Karatekin Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nün lisans programında kataloglama ve sınıflamaya yönelik verilen dersler şu şekildedir (Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, 2017):

- *BBY201 Bilginin Düzenlenmesi-I*: Öğrenciye bilginin düzenlenmesi yöntem ve tekniklerini tanıtarak, onların bu konularda bilgi ve beceri kazanmalarını sağlamak amacıyla bu ders, üçüncü yarıyıl verilmektedir.
- *BBY202 Bilginin Düzenlenmesi-II*: Öğrenciye bilginin düzenlenmesi yöntem ve tekniklerini tanıtarak, onların bu konularda bilgi ve beceri kazanmalarını sağlamak amacıyla bu ders, dördüncü yarıyıda verilmektedir.
- *BBY302 Sınıflama Sistemleri*: Öğrencilere Sınıflama Sistemlerinin yöntem ve tekniklerini tanıtarak, onların bu konularda bilgi ve beceri kazanmalarını sağlamak amacıyla ders altıncı yarıyıda verilmektedir.

3.5.1.4. Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nün lisans programında kataloglama ve sınıflama kapsamındaki dersler şu şekilde sıralanmıştır (Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, 2012).

- *BBY152 Bilginin Düzenlenmesi:* Her bilgi düzenleme sistemi için geçerli olan ne düzenleniyor, niçin düzenleniyor, ne kadarı düzenleniyor, ne zaman düzenleniyor ve kim tarafından (insan-makine) düzenleniyor soruları kütüphaneler, arşivler vb. gibi geleneksel ortamların yanı sıra dijital kütüphaneler, web ve sosyal ağ ortamları bağlamında incelenecek olan bu ders, ikinci yarıyılta verilmektedir.
- *BBY263 Bilgi Kaynaklarının Tanımlanması:* Bu derste her tür bilgi kaynağını tanımlamak için kullanılan üst veri şemaları, bu şemaların ve araçların kurulumu ve uygulanması, denetimli listeler, üst veri kalitesinin değerlendirilmesi; bir üst veri şemasından diğerine aktarım (Ör. MARC'tan DC'ye) için kullanılan yöntemler ve yazılımlar üzerinde durulmaktadır. Ders uygulama ağırlıklı olup kataloglama, ISBD, MARC ve üst veri yapılarını içeren bu ders dördüncü yıl verilmektedir.
- *BBY264 Dizinleme ve Sınıflama:* Dizinleme ve Sınıflama işlemleri ile ilgili teorik ve uygulamalı olarak bilgi vermek, Kütüphanecilik ve bilgi bilim alanı açısından kavramlar arasındaki bağlantıları dizinleme ve sınıflama işlemleri açısından göstermek, Öğrencilerin dizinleme ve sınıflama, dizinleri, özleri değerlendirebilme, sınıflama ve sınıflama sistemi kullanma becerilerini kazanmalarını sağlamak için verilen ders, dördüncü yarıyılta verilmektedir.

Bölümün yüksek lisans programında kataloglama ve sınıflamaya yönelik “*BBY626 Bilginin Organizasyonu ve Analizi*”, doktora programında ise, “*BBY716 Bilginin Organizasyonu Sorunları*” adlı dersler verilmektedir.

3.5.1.5. İstanbul Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü’nün lisans programında kataloglama ve sınıflama kapsamındaki dersler şu şekildedir (İstanbul Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, 2017):

- *BIBY3040 Sınıflama Sistemleri:* Bilgi ve Belge Yönetimi alanında kullanılan tüm sınıflama sistemleri konusunda bilgi vermeyi amaçlayan ders, beşinci yarıyıl verilmektedir.

Bölümün yüksek lisans programında kataloglama ve sınıflamaya “*BLBHP313 Sınıflama Sistemleri*” dersleri verilmektedir. Doktora programında ise kataloglama ve sınıflamaya yönelik ders/derslerin yer almadığı görülmektedir.

3.5.1.6. Kastamonu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Kastamonu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü’nün lisans programında kataloglama ve sınıflama kapsamındaki dersler şu şekilde yer almıştır (Kastamonu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, 2017):

- *BBY 102 Bilginin Düzenlenmesi*: İkinci yarıyıl da okutulmaktadır.
- *BBY 201 Bilginin Düzenlenmesi II*: Üçüncü yarıyıl da okutulmaktadır.

3.5.1.7. Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü’nün lisans eğitim programında kataloglama ve sınıflamayla ilgili olarak “*BBY317 Kütüphanecilikte Teknik Hizmetler I*” ve “*BBY348 Kütüphanecilikte Teknik Hizmetler II*” adlı iki seçmeli ders olarak okutulmaktadır. Bölümün Yüksek lisans ve doktora programlarında kataloglama ve sınıflama kapsamında ders/dersler bulunmamaktadır (Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, 2012).

3.5.1.8. Yakın Doğu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Yakın Doğu Üniversitesi İktisadi ve İdare Bilimler Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü’nün lisans programında kataloglama ve sınıflama kapsamındaki dersler şu şekildedir (Yakın Doğu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi, 2017):

- *BY 205 Bilginin Organizasyonu I*: İkinci yarıyıl birinci dönem okutulmaktadır.
- *BY 206 Bilginin Organizasyonu II*: İkinci yarıyıl ikinci dönem okutulmaktadır.

3.5.1.9. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nün lisans programında kataloglama ve sınıflama kapsamında şu dersler okutulmaktadır (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi, 2017).

- *BBY 102 Bilginin Düzenlenmesi*: Geleneksel ortamın yanı sıra bilginin web ya da dijital ortamda bulunan bilginin düzenlenmesini öğretmek amacıyla verilen bu ders ikinci yarıyıl verilmektedir.
- *BBY 201 Bilginin Düzenlenmesi I*: Üçüncü yarıyıl okutulmaktadır.
- *BBY 202 Bilginin Düzenlenmesi II*: Dördün yarıyıl verilmektedir.
- *BBY301 Bilgi Kaynaklarının Tanımlanması ve Erişimi I*: Beşinci yarıyıl okutulmaktadır.
- *BBY302 Bilgi Kaynaklarının Tanımlanması ve Erişimi II*: Altıncı yarıyıl okutulmaktadır.
- *BBY 411 Sınıflama Sistemleri*: öğrencilerin dizinleme ve öz hazırlama, dizinleri, özleri değerlendirebilme becerilerini kazanmalarını sağlamak amacıyla okutulan bu ders, yedinci yarıyıl verilmektedir.

3.5.1.10. İstanbul Medeniyet Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nün kataloglama ve sınıflama kapsamında, “*BBY 330 Bilginin Organizasyonu*” ve “*BBY 531 Sınıflama Sistemleri*” dersleri verilmektedir (İstanbul Medeniyet Üniversitesi, 2017).

Türkiye'deki üniversitelerin Bilgi ve Belge Yönetimi bölümleri kataloglama ve sınıflama kapsamında genel olarak değerlendirildiğinde, ilgili derslerin genellikle birinci ve ikinci senelerde verildiği görülmektedir. Son iki yılda bu derslerin verilmemesi ya da kapsamının dar bir şekilde ele alınması, öğrencilerin mezun olduklarında bu derslerden kazandıkları bilgi ve becerilerini unutarak kaybetmelerine neden olabilir.

3.6. BİLGİSAYARLA KATALOGLAMA: MARC

3.6.1. MARC 21 ve MARC Alanları

Yaklaşık kırk yıl önce başlayan Kongre Kütüphanesi liderliğindeki bir girişimden ortaya çıkan bir veri formatıdır. Machine Readable Cataloging – Makinece Okunabilir Kataloqlama adı verilen MARC, belirli bir makine türünün (bir bilgisayarın) kataloqlama kaydındaki veriyi okuyup yorumlayabileceği anlamına gelir. Bilgi hizmetlerinde bibliyografik verinin bir sistemden diğerine aktarımı için kullanılır. Kongre Kütüphanesi 1960'lı yıllarda bilgisayarları kullanmaya başladığında, LC MARC formatını tasarladı. Bu format, kataloqlama kayıtlarında farklı bilgi türlerini işaretlemek için kısa sayılar, harfler ve semboller kullanan bir sistemdi. MARC I biçimi tamamen Kongre Kütüphanesi katalog kartının yapısına dayanıyordu. MARC, 1980'lerde USMARC, 1990'ların sonunda ise USMARC ve CANMARC kullanıcı toplulukları benzer iki formattaki farklılıkları ortadan kaldırmak için bir araya gelerek 1997-1998 yıllarında USMARC ve CANMARC'ın devamı olan MARC 21'yayınlandı; fakat zaman içerisinde MARC 21'in yetersiz kaldığı belirlenmiş, yine Kongre Kütüphanesi tarafından XML yapısı kullanılarak MARC XML geliştirilmiştir. MARC XML ile MARC kayıtlarının daha etkili hale getirilmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda MARC XML sayesinde, telefon ve bilgisayarlarla kütüphaneler ve/veya bilgi merkezleri fiziksel olarak uzakta bulunan kullanıcılarına katalog kayıtlarını ulaştırabilmekte ve kütüphane hizmetlerini sunabilmektedirler (Taşkın, 2010: 2).

3.6.2. MARC'ın Yapısı

Bir MARC Yapısı üç ana bölümden oluşur. Bunlar; lider, rehber ve değişken alanlarıdır.

3.6.2.1. Leader/ Öncü

Bilgisayar tarafından otomatik olarak verilen ve kütüphanecinin müdahale etmediği bölümdür. Liderdeki veri öğeleri, kayıt işlem parametrelerini tanımlar. Lider uzunluğu sabit olup (24 karakter) ve her MARC kaydının başında ortaya çıkar (loc.gov,

2017). Liderdeki MARC alanları 00 ile 23 arasında numaralandırılmış olup, aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

- 00-04 *Record length (calculated by the computer for each record)* / Kayıt uzunluğu (Her bir kayıt bilgisayar tarafından hesaplanmıştır)
- 05 *Record status* / Kayıt durumu
- 06 *Type of record* / Kayıt türü
- 07 *Bibliographic level* / Bibliyografik düzey
- 08 *Type of control* / Kontrol tipi
- 09 *Character coding scheme* / Karakter kodlama şeması
- 10 *Indicator count (always "2")* / Gösterge sayısı (sürekli "2")
- 11 *Subfield code count (always "2")* / Alt alan kod sayısı (sürekli "2")
- 12-16 *Base address of data (calculated by the computer for each record)* / Verilerin taban adresi (her bir kayıt bilgisayar tarafından hesaplanmıştır)
- 17 *Encoding level* / Kodlama seviyesi
- 18 *Descriptive cataloging form* / Tanımlayıcı kataloglama biçimi
- 19 *Multipart resource record level* / Çok parçalı kaynak kayıt düzeyi
- 20 *Length of the length-of-field portion (always "4")* / Alan uzunluğu bölümü (sürekli "4")
- 21 *Length of the starting-character-position portion (always "5")* / Başlangıç karakter pozisyonu bölümünün uzunluğu (sürekli "5")
- 22 *Length of the implementation-defined portion (always "0")* / Uygulama tarafından tanımlanan bölümün uzunluğu (sürekli "0")
- 23 *Undefined (always "0")* / Tanımsız (sürekli "0")

3.6.2.2. Directory / Rehber

Bir bilgi kaynağının içindekiler kısmına benzetilebilir. Bir dizin girdisinin uzunluğu 12 karakterdir. Bu MARC alanı tekrarlanamayan (NR), kendi içerisinde bütünlüğü ve anlamı olan bir bölümdür.

- 00-02 *Tag (R)* / Etiket
- 03-06 *Field Length (R)* / Alan uzunluğu

- 07-11 *Starting-character position (R)* / (Başlangıç karakter durumu)

3.6.2.3. Variable Control Fields / Değişken Kontrol Alanları

MARC 21 formatlarındaki 00X alanları değişken kontrol alanlarıdır. MARC 21, 001-008 kadar olan alanları içerir. Değişken kontrol alanları, veri ve bir alan sonlandırıcıdan oluşur.

- 001 *Control Number (NR)* / Kontrol numarası
- 002 *Subrecord map of directory (NR)* / Rehberin alt kayıt haritası
- 005 *Date and time of latest transaction (NR)* / En son işlemin tarihi ve zamanı
- 007 *Physical description fixed field-general information (R)* / Sabit alanın fiziksel tanımlaması - genel bilgi
- 008 *Fixed length data elements – general information (NR)* / Veri öğelerinin sabit uzunluğu- genel bilgi.

3.6.2.3.1. Variable Data Fields / Değişken Veri Alanları

00X hariç tüm alanlar değişken veri alanlarıdır. Kütüphanecinin bilgi kaynağının bibliyografik kaydını gerçekleştirdiği (kataloglama ve sınıflama) bölümdür. Bu bölümde MARC'ın ana tanımlama alanlarının tamamı girilir. Değişken veri alanında 010 numaralı etiketten (tag) 886 numaralı etikete kadar olan alanlar tanımlanmıştır. Denetim alanları ile değişken uzunluklu alanlar, Bilgi kodu (tag), Belirteç (Indicator), Altalan adları (Subfield codes) ve Alan sonu kodlarından (Field terminator) oluşur.

3.6.3. MARC Ana Alanları

MARC'da her bir bibliyografik kayıt mantıksal olarak alanlara ayrılmıştır. Yazar için bir alan, başlık için bir alan vb. her bir alan bir veya daha fazla alt alanlara bölünmektedir. Alanların metinsel isimleri her MARC kaydı içinde çoğaltılamayacak kadar uzundur. Bunun yerine, üç haneli etiketlerle temsil edilmektedir. Her alan, "etiket" olarak adlandırılan üç basamaklı bir sayı ile ilişkilendirilir (loc. gov/marc, 2017).

a) 01X-09X Belirleyici Veri

(010, 020, 022, 035, 039, 040, 041, 043, 045, 052, 066, 072, 09X9)

Bu alanlar, kayıtla ilgili standart numaralarını, sınıflandırma numaralarını, kodları ve diğer veri unsurlarını içerir.

b) 100-199 Başlık Alanları

(100, 110, 111, 130)

Bu alanlar, şahıs, kurum/kuruluş gibi bilgi kaynaklarını üreten varlığın adını ve bilgilerini kapsar.

c) 20X-24X Başlık ve Başlıkla İlgili Alanlar

(210, 222, 240, 242, 243, 246, 247)

Bu alanlar, bilgi kaynağının başlığını belirler.

d) 25X-28X Baskı, Basım, vb. Alanlar

(250, 254, 255, 256, 257, 258, 260, 263, 264, 270)

Bu alanlar, bilgi kaynağının baskı bilgilerini, basım yerini, tarihini, adresini vb. bilgileri içerir.

e) 3XX Fiziksel Tanım Alanları

(300, 306, 307, 310, 321, 336, 337, 338, 340, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 351, 352, 355, 357, 362, 363, 365, 366, 370, 377, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 388)

Bu alanlarda, grafik sunumu, fiziksel düzenleme, yayın frekansı ve güvenlik bilgisi gibi fiziksel karakterler ile birlikte, dijital ürünler için alanları kayıt etmek ve bilgiyi koordine etmek için gerekli içerikler sağlanmıştır

f) 4XX Dizi Bildirim Alanları

(440,490)

Bu alanlar seri bildirim ifadelerini içerir.

g) 5XX Not Alanları

(500, 501, 502, 504, 505, 506, 507, 508, 510, 511, 513, 514, 515, 516, 518, 520,

521, 522, 524, 525, 526, 530, 533, 534, 535, 536, 538, 540, 541, 542, 544, 545, 546, 547, 550, 552, 555, 556, 561, 562, 563, 565, 567, 580, 581, 583, 584, 585, 586, 588, 59X)

500-59X alanları genel olarak bilgi kaynağının bibliyografik notlarını içerir. Genel notlar 500 alanına, özel notlar ise 501- 586 alanlarına kaydedilir.

h) 6XX Konu Erişim Alanları

(600, 610, 611, 630, 647, 648, 650, 651, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 662, 69X)

6XX alanları, konu erişim girişlerini ve terimlerini içerir. Bu alanda, genel olarak şahıs isimleri ya da dokümanda belgelenen kurumlar, coğrafi terimler ve materyalde sunulan diğer konular gibi indeksleme bilgileri kaydedilir.

k) 70X-75X Konu Erişim Alanlar

(700, 710, 711, 720, 730, 740, 751, 752, 753, 754)

Bu alanlarda, kişilerin, kuruluşların ve yapıtın oluşturulmasında bir takım sorumluluklara sahip olan toplantılar için ek kayıtlar yapılır.

l) 76X-78X Bağlantılı Giriş Alanları

(760, 762, 765, 767, 770, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 780, 785, 786, 787)

Bu alanlar, bir bilgi kaynağının, diğer ilgili bibliyografik bilgilerini tanımlayan bilgileri kapsar.

m) 80X-83X Dizi Ek Giriş Alanları

(800, 810, 811, 830)

Bu alanlar, 800-830 alanları, bir yapıtın başlık ile ilişkili dizi ek girişlerini içerir.

n) 841-88X – Holdings Yerini Gösteren Alanlar

(841, 842, 843, 844, 845, 850, 852, 853, 854, 855, 856 863, 864, 865, 866, 867, 868, 876, 877, 878, 880, 882, 883, 884, 885, 886, 887)

Bu alanlarda, bibliyografik veriler için MARC 21 formatının ayrılmaz bir parçası olan veri öğeleri ve bibliyografik kayıtlarda veya ayrı MARC kayıtlarında görünebilen veri öğeleri için açıklamalar içerir. 850 alanı, en az yer tutan konum verilerini içeren bir

bibliyografik kayıt alanıdır. 852 alanı, daha kapsamlı konum verilerini içeren alandır. 856 alanı ise, elektronik kaynakların yeri hakkında bilgiler içerir.

3.6.4. MARC Alt Alan Kodları ve Belirteçler

Her bir alan alt alanlardan oluşmaktadır. Alt alanlar bulunduğu alana göre farklılık gösterir ve farklı anlamlara gelir. Alt alan kodları harflerle ifade edilir (“a”, “b”, “z” vb. gibi). Bunların alt alan kodları olduğunu belirtmek için de yanlarındaki “\$” sembolü kullanılır. Alt alan bilgisinde karakter kısıtlaması yoktur.

Alanların bilgi girişinde öncelikle belirteçlerin tanımlanması gereklidir. Her ana alanın girişinde 2 belirteç bulunur. (100 1, 245 10, 500 0, 650 0 gibi). Burada 1, 10, 0, 0 gibi rakamlar belirteçtir. Bu belirteçlerin her ikisi de tanımlanmış ya da her ikisi de tanımlanmamış veya sadece birisi tanımlanmış olabilir. Belirteçler ana alan hakkında genel bir bilgi verme özelliği taşımaktadırlar (Dağdaş, 2005: 30).

Klasik Katalog Kaydı

Go to page: [Previous](#) [Next](#)

Author Atatürk, Mustafa Kemal, 1881-1938. Author.
Title Erzurum Kongresi : 23 Temmuz-7 Ağustos 1919 / Mustafa Kemal Atatürk ; hazırlayan Yalın İsteng Kökütürk ; editör Sefa Ata.
Imprint İstanbul : Yayın B, 2011.

Permanent URL of this record is: <http://seyhan.library.boun.edu.tr/record=b1791085~S5>

Description 96 pages : illustrations, portraits, facsimiles ; 20 cm.
Content text
Media unmediated
Carrier volume
Series Araştırma-İnceleme: 37
 Yayın B (Series). Araştırma-İnceleme ; 37.
Subject Erzurum Kongresi (1919)
 Turkey -- History -- Revolution, 1918-1923 -- Sources.
 Erzurum(Turkey) -- History.
Alt Author Kökütürk, Yalın İsteng, Editor.
 Ata, Sefa, Editor.
ISBN 9786055622527 (paperback)
 9786055622572 (paperback)

Kaynak: <http://seyhan.library.boun.edu.tr/search~S5?/i9786055622527/i9786055622527/1%2C1%2C1%2CE/frameset&FF=i9786055622527&1%2C1%2C>

Resim 3.1. Boğaziçi Üniversitesi Çevrimiçi Katalogu

Aynı Kaydın MARC formatında görüntülenmesi

```

LEADER 00000nam 2200000 i 4500
008 061123s2011 tu ach 000 0 tur d
020 9786055622527|q(paperback)
020 9786055622572|q(paperback)
040 BGZ|beng|erda|cBGZ
049 BGZA
090 DR589|b.A839 2011
100 1 Atatürk, Mustafa Kemal,|d1881-1938.|4aut
245 10 Erzurum Kongresi :|b23 Temmuz-7 Ağustos 1919 /|cMustafa
Kemal Atatürk ; hazırlayan Yalın İstenç Kökütürk ; editör
Sefa Ata.
264 1 İstanbul :|bYayın B,|c2011.
300 96 pages :|billustrations, potraits, facsimiles ;|c20 cm.
336 text|2rdacontent
337 unmediated|2rdamedia
338 volume|2rdacarrier
490 1 Araştırma-İnceleme: 37
611 20 Erzurum Kongresi|d(1919)
651 0 Turkey|xHistory|yRevolution, 1918-1923|xSources.
651 0 Erzurum(Turkey)|xHistory.
700 1 Kökütürk, Yalın İstenç.|4edt
700 1 Ata, Sefa.|4edt
830 0 Yayın B (Series).|pAraştırma-İnceleme ;|v37.

```

Kaynak:<http://seyhan.library.boun.edu.tr/search~S5?/i9786055622527/i9786055622527/1%2C1%2C1%2CE/marc&FF=i9786055622527&1%2C1%2C>

Resim 3.2. Boğaziçi Üniversitesi Çevrimiçi Katalogu

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA ALANININ ÖZELLİKLERİ VE ARAŞTIRMA BULGULARININ ANALİZİ

4.1. ARAŞTIRMA ALANININ ÖZELLİKLERİ

Araştırmada, kapsam doğrultusunda saptanan ve Türkiye'nin yedi bölgesinde yer alan seçilmiş yedi üniversite kütüphanesinden tespit edilen ve ekte belirtilen 385 eserin çevrimiçi kataloglarının MARC alanlarındaki bibliyografik katalog bilgileri ve/veya kayıtları, AAKK2 ve RDA standartları doğrultusunda incelenerek bu doğrultuda söz konusu katalogların tutarsızlık oranları karşılaştırma yapılarak belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın evrenini Çukurova Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi olmak üzere toplam yedi üniversite kütüphanesi oluşturmaktadır.

4.1.1. Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi

Atatürk Üniversitesi kütüphanesinin amacı, öğretim elemanlarının, araştırmacıların ve öğrencilerin eğitim, öğretim ve araştırmalarını desteklemek, her ortamda bilgi kaynaklarını temin edip gerekli düzenlemeleri yaparak okuyucularının hizmetine sunmaktır (Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

Atatürk Üniversitesi kütüphane binası, 1958-1959 yıllarında bugünkü Şair Nefi İlköğretim Okulu binasında faaliyete başlamıştır. Sonraki yıllarda Fen Fakültesi binasında faaliyet sürdürmüştür. 1970 yılında ise bugün hali hazırda hizmet veren binasına taşınmıştır. Kütüphane binası 3 katlı ve 7000 m2 kullanma alanına sahiptir. Kütüphane 850 okuyucu kapasitesine sahiptir. Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi araştırmacıların her türlü bilgi ihtiyacını karşılayarak, çağdaş teknolojisi ile hizmetlerini sunmaktadır (Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

Atatürk Üniversite Kütüphanesinin; Eğitim Fakültesi Kütüphanesi, İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi, Türkiyat Araştırma Merkezi Kütüphanesi, Edebiyat Fakültesi

Kütüphanesi, Ziraat Fakültesi kütüphanesi olmak üzere beş şube kütüphanesi bulunmaktadır (Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, Eski Harflerle Basılmış Yazma ve Basma Eserler koleksiyonu olan Seyfettin Özege Nadir Eserler dermesi ülkemize matbaanın girişinden 1928 Harf Devrimi'ne kadar Osmanlı coğrafyasında basılı eserleri içinde barındırdığı için son derece önemli bir dermedir.

Atatürk Üniversitesi Kütüphanesinde yayınlar Anglo-American Catalogue Rules 2 kullanılarak, Library of Congress (LC) Sınıflama Sistemi'ne göre yordam Otomasyon yazılımı ile kataloglanmaktadır.

LC sisteminde tüm bilgi alanları A'dan Z'ye kadar olan harfler altında gruplandırılmıştır (ileride ortaya çıkabilecek yeni konular için ayrıldıklarından W, X, and Y harfleri şu anda kullanılmamaktadır; I ve O harfleri ise karışıklığa yer vermemek için kullanılmamaktadır). LC sisteminde konular aşağıdaki harflerle sınıflandırılmıştır:

- A - Genel Eserler
- B - Felsefe, Psikoloji, Din
- C - Tarih ile ilgili yan bilimler
- D - Dünya, Avrupa, Asya, Avustralya, Yeni Zelanda vd. Tarihleri
- E - F Amerika Tarihi
- G - Coğrafya, Antropoloji, Rekreasyon
- H - Sosyal Bilimler
- J - Siyasal Bilimler
- K - Hukuk
- L - Eğitim
- M - Müzik ve Müzik Yayınları
- N - Güzel Sanatlar
- P - Dil ve Edebiyat
- Q - Fen
- R - Tıp
- S - Tarım
- T - Teknoloji
- U - Askeri Bilimler

V - Deniz Bilimleri

Z - Bibliyografya, Kütüphane Bilimleri, Genel Bilgi Kaynakları

4.1.2. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi

1863 yılında Robert Koleji Dr. Cyrus Hamlin tarafından kurulduğunda, kütüphanenin ilk kitapları olan Harvard Üniversitesi'nin 200 kitaplık bağışı Bebek'te eski bir binaya yerleştirilerek kütüphanenin ilk temelleri atılmıştır. 1897 yılında Kaspar Tüygil, Robert Koleji'nden mezun olduğunda kütüphaneci olarak atanmış ve 55 yıl bu görevi yapmıştır. Kaspar Tüygil, 1892 yılında yapılmış olan Albert Long Hall binasının birinci katını kütüphane olarak açarak ilk defa kataloglama ve ödünç işlemlerini başlatmıştır. 1920 yıllarından itibaren artan kitap sayısı nedeniyle bu bina da yetersiz kalmış, yapımına 1931 yılında başlanan Van Millingen Hall kütüphane binası 1932 yılında hizmet vermeye başlamıştır (Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

1971 yılında Boğaziçi Üniversitesi kurulduğunda derme 100.000'i geçmiştir. Kütüphane, mevcut binanın yetersiz kalması sonucu 1983 yılında Kuzey Kampüs'teki yeni binasına taşınmıştır. 2004 yılına gelindiğinde koleksiyon 452.000'e ulaşmıştır. 1999 yılında Aptullah Kuran adı verilen kütüphane binası, yeni koleksiyonların kurulması, kitap ve okuyucu sayısındaki artış nedeniyle yetersiz kalmaya başlamıştır (Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

16. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar sayısı yirmi bini aşan matbu eserleriyle nadir eserler koleksiyonuyla geçmişi muhafaza etmeye çalışmaktadır. Türkiye ve çevresindeki ülkeler hakkında yazılmış 100.000'den fazla kitaba sahip olan Yakın Doğu Bölümü oluşturulmuştur. Osmanlı dünyası ve halklarının tarihi, kültürü, dil ve edebiyatı hakkında yazılmış eserleri barındıran bu çok özel koleksiyonun benzeri ülkemizde yoktur. Ayrıca 2.500 cilt kitaptan oluşan ABD Tarihi Dokümanları Koleksiyonu 18. yüzyıla kadar uzanan nadir eserleriyle dikkat çekmekte olup Türkiye'de benzeri olmayan diğer bir koleksiyondur (Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

“Kütüphaneye koleksiyonuna katılan her tür kaynak, Kataloglama Bölümü’nde uluslararası kütüphanecilik kurallarına göre kataloglanıp, etiketlendikten sonra kullanıcıların hizmetine sunulmaktadır. Kitap, süreli yayın, film, harita vb. yayın türleri Library of Congress (LC) Sınıflama Sistemi’ne göre Millenium kütüphane yazılımı ile

kataloglanmaktadır. Kataloglanan eserlere Library of Congress Subject Headings (LCSH) konu başlığı dizininden konu başlıkları verilmektedir. 2014 yılında pilot olarak uygulanmaya başlayan Resource Description and Access (RDA) seviyesinde kataloglama işlemi, 2015 yılından itibaren standart olarak kabul edilmiş olup uygulamaya devam edilmektedir. Kataloglanan tüm kitapların kayıtları, RDA standartlarına göre yapılmaktadır. Kataloglama sırasında personelin yararlanması, üretilen katalog kalitesinin en iyi seviyede tutulması amacıyla OCLC Connexion, LC Classification Web, RDA Toolkit kaynaklarına yapılmış olan kurumsal abonelik her yıl yenilenmektedir” (Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi Faaliyet Raporu, 2016).

4.1.3. Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi

Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi, 4 Nisan 1979 yılında Tıp Fakültesi Dekanlık binasında açılmış ve Ocak 1997’de yeni binasına taşınmıştır. Kütüphane binası 10.000 m² kapalı alanda, 600 kişilik oturma kapasitesi ile hizmet vermektedir. Kütüphane Çukurova Üniversitesine bağlı olan kampüs dışında bulunan Yüksekokulların kütüphane kaynaklarının da kütüphanecilik standartlarına uygunluğu bakımından teknik işlemlerini yaparak hem oluşumlarına hem de hizmet kalitelerinin artırılmasına katkıda bulunmaktadır. Merkezi kütüphane de dâhil olmak üzere kütüphanelerde, LC (Library of Congress Classification - Kongre Kütüphanesi Sınıflama Sistemi) sınıflama sistemi kullanılmakta ve açık raf sistemiyle kullanıcılara hizmet verilmektedir. Ayrıca kütüphanede, RFID (Radyo Frekanslı Tanımlama Sistemi) ile materyaller etiketlenmiş, materyal güvenliği ve koleksiyonun yönetimi sağlanmıştır. Selfcheck sistemiyle de kullanıcılarına, ödünç verme birimine bağlı kalmaksızın ödünç alma ve iade işlemlerini otomatik olarak kendileri yapabilmektedirler (Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

Çukurova Üniversitesi kütüphanesinin amacı, üniversite bünyesinde bulunan Fakülte, Yüksekokul ve Enstitülerin öğretim ve araştırmacı kadrosuyla, öğrencilerine, üniversite görevlilerine, üniversite dışı araştırmacılarına ve halka, bilimsel çalışma ve araştırmalarında yardımcı olmak, bilgi edinmeleri ve ilgi alanlarına göre kendilerini yetiştirmeleri, zamanlarını değerlendirmeleri için bilgi kaynaklarını sağlamak ve gelişen teknolojik araçlarla kullanıcıların hizmete sunmaktır (Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

Yayınlar Anglo-American Catalogue Rules 2'ye göre kataloglanmakta olup, Katalog ve sınıflaması yapılan bibliyografik künyelerin kütüphane otomasyon programı olan LIBRA Otomasyon Programı üzerinden gerçekleştirilmektedir.

4.1.4. Dicle Üniversitesi Kütüphanesi

Dicle Üniversitesi Kütüphanesi, 1970 yılında tıp fakültesi kütüphanesi olarak, 1974-1982 yılları arasında ise Rektörlük Kütüphane Müdürlüğü olarak hizmet vermiştir. Üniversite bünyesinde bulunan kütüphaneler birleşerek 1984 yılına kadar yine Tıp Fakültesi binası içerisinde hizmet vermeye devam etmiştir. Dicle Üniversitesi kütüphanesi 2012 yılı itibarıyla 5000 m² alana sahip yeni binasında hizmet vermeye başlamıştır (Dicle Üniversitesi Kütüphanesi Faaliyet Raporu, 2014).

2003 yılında kataloglama, ödünç verme, süreli yayınlar, sağlama vb. hizmetlerini gerçekleştirmek adına YORDAM Otomasyon Programı kullanılmaya başlanılmıştır. Dicle Üniversitesi Kütüphanesinde Library of Congress (LC) sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Kitaplar Anglo-American Catalogue Rules 2'ye göre kataloglanmaktadır. 2012 yılı itibarıyla de LIBREF ® RFID - Koleksiyon Yönetimi ve Güvenlik Sistemine geçilerek, kütüphane hizmetlerinde iş süreçlerini kolaylaştıran ve hızlandıran teknoloji sağlanmıştır.

4.1.5. Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi

Dokuz Eylül Üniversitesi'nin Tınaztepe Yerleşkesi'nde bulunan merkez kütüphane, üniversite dışındaki araştırmacıların kullanımına da açıktır. Üniversite bünyesinde 13 kütüphane bulunmaktadır. Kütüphaneler, toplam 25.306 m² kullanım alanı ve 3.736 okuyucu kapasitesine sahiptir (Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesinin; Buca Eğitim Fakültesi kütüphanesi, Güzel Sanatlar Fakültesi kütüphanesi, Hukuk Fakültesi kütüphanesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi kütüphanesi, İlahiyat Fakültesi kütüphanesi, Tıp Fakültesi kütüphanesi, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü kütüphanesi, Foça Reha Midilli Turizm İşletmesi Yüksekokulu kütüphanesi, Devlet Konservatuvarı kütüphanesi, Bergama Yüksekokulu kütüphanesi, Torbalı Meslek Yüksekokulu kütüphanesi,

Seferihisar F. H .Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu kütüphanesi olmak üzere toplam 12 şube kütüphanesi bulunmaktadır (Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

Dokuz Eylül Üniversitesi kütüphanelerinde yayınlar, Anglo-American Catalogue Rules 2 ve son dönemlerde de RDA'yı bir standart olarak kabul edip kullanarak, Library of Congress (LC) Sınıflama Sistemi'ne göre Millennium otomasyon yazılımı ile kataloglanmaktadır.

4.1.6. Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi

Karadeniz Teknik Üniversitesi kütüphanesi, dağınık halde bulunan kütüphanelerin birleşmesiyle Mayıs 1986 yılında Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı Merkez Kütüphanesi haline getirilmiştir. Karadeniz Teknik Üniversitesi Senatosu'nun 05.02.1988 gün ve 74/1 sayılı kararı ile merkez kütüphanesine "Faik Ahmet Barutçu Kütüphanesi" adı verilmiştir (Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

Kütüphanede açık raf sistemi uygulanmakta ve tüm yayınlar Kongre Sınıflama Sistemi (Library of Congress, LC)'ne göre Anglo American Catalogue Rules 2 ve son dönemlerde de RDA'yı bir standart olarak kabul edip kullanarak kataloglanıp raflara yerleştirilmiştir. Koleksiyonda bulunan tüm materyaller YORDAM otomasyon yazılımıyla kataloglanmaktadır.

4.1.7. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi

“ODTÜ Kütüphanesi; 1956 yılının ekim ayında, Bakanlıklar Milli Müdafaa Caddesi'nde, Emekli Sandığı'na ait bir binanın küçük bir odasında, Birleşmiş Milletlerin bağışladığı mimarlık konulu küçük bir koleksiyonla hizmete başlamıştır. Kütüphane'nin asıl kurucuları olan Furuzan Olşen (14 Ekim 1957) ve Solmaz İzdemir, ilk Türk kütüphaneciler olarak atanmışlardır. Kütüphanenin çağdaş anlamda örgütlenmesi için Amerikalı UNESCO uzmanı Natelle Isley, 4 Ocak 1958 tarihinde kütüphane müdürü olarak göreve atanmıştır. Kütüphane bugünkü kampusa 15 Eylül 1963 tarihinde taşınmıştır. Ana bina tamamlanıncaya kadar Mimarlık Fakültesi'nin bir bölümünde hizmetlerini sürdürmüştür. 1966 yılında temeli atılan kütüphane binasının birinci bölümü 1967 yılında tamamlanmıştır. Binanın ikinci bölümünün inşası ise 1973 yılında

başlamış ve 1975 yılında tamamlanmıştır” (Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, 2017).

ODTÜ Kütüphanesi koleksiyonu Kongre Kütüphanesi Sınıflama Sistemi'ne göre düzenlenmiştir. Yayınlar Millenium olarak adlandırılan kütüphanedeki elektronik katalog sistemi kullanılarak RDA (Resource Description and Access) standardına göre kataloglanmaktadır. Bu sistemde disiplinler, ana ve alt konular olmak üzere bölümlere ayrılır. Kaynaklara verilen yer numaralarında harfler ana konuları, numaralar ise alt konuları temsil eder. Koleksiyondaki basılı ve elektronik kitaplara kütüphane kataloğu OPAC (Online Public Access Catalog) aracılığı ile erişilebilir. Koleksiyondaki tezler, TSE standartları, 2013 yılından önce yayımlanmış dergiler ve depo koleksiyonu dışındaki tüm basılı materyaller açık raf sisteminde kullanıma sunulmaktadır (Orta Doğu Teknik Üniversitesi, 2017).

4.2. ARAŞTIRMA BULGULARININ ANALİZİ

Araştırmanın alanını oluşturan yedi coğrafik bölgedeki Üniversite kütüphanelerinden, bölge bazlı en fazla dermeye sahip olan üniversite kütüphaneleri araştırmanın evrenini olarak belirlenmiştir. Araştırmanın evrenini oluşturan kütüphaneler; Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi, Boğaziçi Üniversite Kütüphanesi, Çukurova Üniversitesi, Dicle Üniversitesi Kütüphanesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi'dir. Belirlenen bu kütüphanelerdeki eserlerin MARC kayıtlarına, kütüphanelerin çevrimiçi kataloglarından ulaşılmıştır. Söz konusu kütüphanelerde yer alan eserlerin temel giriş ögesi, ISBD alanları ve ek giriş ögeleri dikkate alınarak değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir. Kataloglama kurallarının hatalı uygulanmasından kaynaklanan yüzde oranları ile tablolarda gösterilmiştir.

Çevrimiçi kataloglardan elde edilen eserler, uluslar arası kabul gören ve birçok kütüphanede kullanılan Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları 2 baz alınarak değerlendirilmiştir; ancak araştırmanın evrenini oluşturan Boğaziçi Üniversitesi kütüphanesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi kütüphanesi, Dokuz Eylül Üniversite kütüphanesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi kütüphanesi RDA'yı (Resource Description and Access) standart olarak kabul edip, kitap kayıtlarını RDA standartlarına

göre yapmaktadırlar. Bu bilgiler doğrultusunda eser analizlerini AAKK2'nin yanında RDA standardı da göz önüne alınarak değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir.

4.2.1. Temel Giriş Ögesine Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi

Tablo 4.1. Üniversite kütüphanelerindeki eserlerin kataloglanmasında ilk adım olan temel giriş ögesinde yapılan hata oranlarını göstermektedir.

Tablo 4.1. Temel Giriş Ögesi

ÜNİVERSİTELER	Tek Yazarlı %	2- 3 Yazarlı %	Tüzel Kişi %	Eser Adı %	Kongre-Konf. %
Atatürk Üniversitesi	13,004	12,82	88,88	10,52	100
Boğaziçi Üniversitesi	4,03	7,69	44,44	12,63	10,52
Çukurova Üniversitesi	5,82	12,82	88,88	26,31	52,63
Dicle Üniversitesi	7,17	23,07	77,77	29,47	100
Dokuz Eylül Üniversitesi	5,38	10,25	88,88	13,68	26,31
Karadeniz Teknik Üniversitesi	5,82	5,12	100	18,94	94,73
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	1,79	15,38	77,77	7,36	5,26

Tespit edilen eserler, temel giriş ögesi kapsamında incelendiğinde, Atatürk Üniversite kütüphanesi dışındaki diğer kütüphanelerde tek yazarlı eserlerde hata oranı %10'un altında kalmıştır ve %13,004 oranla en fazla hata oranının Atatürk Üniversite kütüphanesinde olduğu görülmektedir. Söz konusu hatalar incelendiğinde, giriş yapılırken yazarların doğum ve ölüm tarihlerinin belirtildiği alan kodu (\$d) olmaması ve yazarı olan bir kitabın eser adından temel giriş yapılmasıdır. Örnek uygulamalar aşağıda gösterilmiştir (Bkz. Tablo 4.2.).

Tablo 4.2. Temel Giriş Ögesine Göre İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları

LDR 00619nam a2200205uu 4500 003 TR-IsYBT 005 20120110102429.0 008 120110s2004 tu tur 020 \$a 9754401055 050 \$a T 60 \$b İ291 2004 245 1 \$a İş etüdü : \$b Introduction to work study / \$c çev. Zühal, Akal. 250 \$a 6 .bs 260 \$a Ankara: \$b Milli Prodüktivite Merkezi, \$c 2004 300 \$a 414 s. : \$b tabl. ; \$c 28 cm. 440 \$a Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları no ; \$v 29. 500 \$a Kaynakça: 66-68 s. 650 0 \$a İş ölçümü 650 0 \$a İş metotları 650 0 \$a Üretim yönetimi 902 \$a 0179524	Atatürk Üniversitesi
LDR 00969nam a2200277 a 4500 008 120119s2004 tu a b 000 0 tur d 020 \$a 9754401055 040 \$a BGZ \$c BGZ 049 \$a BGZA 090 \$a T60 \$b .I5719 2004 245 00 \$a İş etüdü / \$c edited by George Kanawaty ; çeviren Zühal Akal. 250 \$a 6th ed. 260 \$a Ankara : \$b Millî Prodüktivite Merkezi, \$c 2004. 300 \$a 414 p. : \$b ill. ; \$c 28 cm. 490 1 \$a Milli Prodüktivite Merkezi yayınları ; \$v ILO: 29 500 \$a Translation of: Introduction to work study. 504 \$a Includes bibliographical references (p. 410-412). 650 0 \$a Work measurement. 650 0 \$a Methods engineering. 650 0 \$a Production management. 700 1 \$a Kanawaty, George. 700 0 \$a Akal, Zühal. 710 2 \$a International Labour Office. 710 2 \$a Milli Prodüktivite Merkezi. 730 02 \$a Introduction to work study. \$l Turkish. 830 0 \$a Milli Prodüktivite Merkezi yayınları ; \$v 29.	Boğaziçi Üniversitesi
LEADER 00000nam 2200000 a 4500 020 9754401055 040 cMET. 049 METU 050 HF5549.5.J61b.K16 2004 100 1 Kanawaty, George 245 10 İş etüdü/ cGeorge Kanawaty; translated by Zühal Akal. 260 Ankara : bMillî Prodüktivite Merkezi, c2004. 300 414 p. : bill. ; c28 cm. 440 0 Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları ; v29. 500 First publisher: International Labour Office. 504 Original title:introduction to work study. 504 Includes bibliographical references (p. 410-412). 650 0 Work measurement. 650 0 Methods engineering. 650 0 Production management.	ODTÜ

2-3 yazarlı eserlerde hata oranı en fazla %23,07 oranıyla Dicle Üniversitesi'nde görülürken şaşırtıcı olmakla birlikte Dicle Üniversitesini %15,38 hata oranıyla Orta Doğu Teknik Üniversitesi kütüphanesi takip etmektedir. Yapılan hatalar benzer olmakla birlikte genelde 100 alanında ilk yazarın temel girişi yapılması beklenirken, 245 alanında eserin temel girişi yapılmıştır. Buna ek olarak ilk yazar temel giriş olarak kaydedildikten sonra diğer yazarlar sorumlular kısmında yazılmamıştır (Bkz. Tablo 4.3).

Tablo 4.3. Temel Giriş Ögesinde İki – Üç Yazarlı Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulaması

LDR 00571nam a2200181uu 4500	
003 TR-İsYBT	
005 20110216163104.0	
008 110216s2010 tu tur	
020 \$a 9789756881118	
082 \$a 956.101511 \$b KAR 2010	
100 \$a Karasu, Cezmi	
245 1 \$a Osmangazi ilkler ve Karacahisar / \$c Cezmi Karasu	Diğer Yazarlar Belirtilmemiş!
260 \$a Ankara: \$b Odunpazarı Belediyesi, \$c 2010	
300 \$a 147 s. : \$b res. ; \$c 24 cm.	
440 \$a Odunpazarı Belediyesi Kültür Yayınları : 24	
650 0 \$a Karacahisar, Eskişehir (Türkiye) \$x Tarih	
650 0 \$a Osman Gazi, 1258-2326	
902 \$a 0042401	Dicle Üniversitesi

Tüzel kişi temel girişi olan 110 alanı hemen hemen bütün üniversitelerde çok az kullanılmamakla birlikte Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde tüzel kişi girişi hiç görülmemektedir. Temel giriş yazardan yapılmış gibi 100 alanından giriş yapıldığı ve/veya tüzel kişiye hiç temel giriş verilmeyerek eser adından giriş yapıldığı belirlenmiştir (Bkz. Tablo 4.4.). Tablo 4.4.'da Boğaziçi Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi ve Dicle Üniversitesi 110 MARC alanında giriş yapmakta iken diğer üniversiteler 245 MARC alanında giriş yapmıştır.

Tablo 4.4. Temel Giriş Ögesi Tüzel Kişiden Yapılan Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Kaydı Uygulaması

Atatürk Kütüphanesi	LDR 00547nam a2200181uu 4500 003 TR-IsYBT 005 2010070593741.0 008 100705s2005 tu tur 020 \$a 9751600707 050 \$a PL 192 \$b T847 2005 245 1 \$a Türkçe sözlük / \$c haz. Şükrü Haluk Akalın ...[ve diğerleri]. 250 \$a 10. bs 260 \$a Ankara: \$b Türk Dil Kurumu, \$c 2005 300 \$a 2244 s. ; \$c 25 cm. 440 \$a Türk Dil Kurumu yayınları sayı ; \$v 403 650 0 \$a Türk dili \$x Sözlükler 650 0 \$a Turkish language \$x Dictionaries 902 \$a 0151986
Boğaziçi Kütüphanesi	LDR 00730nam a2200217 a 4500 008 060228s2005 tu 000 0 tur d 020 \$a 9751600707 040 \$a BGZ 049 \$a BGZA 090 \$a PL189 \$b .T87 2005 110 2 \$a Türk Dil Kurumu. 245 10 \$a Türkçe sözlük / \$c Türk Dil Kurumu; hazırlayanlar, Haluk Akalın ...[et al.]. 250 \$a 10. baskı. 260 \$a Ankara : \$b Türk Dil Kurumu, \$c 2005. 300 \$a 2244 p. ; \$c 25 cm. 440 0 \$a Türk Dil Kurumu yayınları ; \$v 549 500 \$a At head of title: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu. 590 \$a ORDER 2005 650 0 \$a Turkish language \$x Dictionaries. 700 1 \$a Akalın, Haluk. 710 2 \$a Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu.
Çukurova Kütüphanesi	DR 00886cam a2200241 a 4500 001 85862 005 20200508051446.0 008 200508s2005####tu#####r###00000#tur## 009 00TUR0E00PPL 202005082005ma 020 \$a 9751600707 035 \$a CUKUROVA/103528 040 \$c CUKUROVA 050 00 \$a M \$a PL189.2 \$b .T9 2005 090 \$a M PL189.2 \$b .T9 2005 110 1 \$a Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu 245 10 \$a Türkçe sözlük / \$c hazırlayanlar, Şükrü Haluk Akalın ... [ve diğerleri]. 250 \$a 10. bsk.. 260 \$a Ankara : \$b Atatürk Kül. Dil ve Tarih. Yük. Kur. Türk Dil Kur., \$c 2005. 300 \$a xx, 2243 s. ; \$c 25 cm. + \$e 1 CD-ROM. 650 0 \$a TÜRK DİLİ \$v SÖZLÜKLER 700 1 \$a Akalın, Şükrü Haluk 710 1 \$a Türk Dil Kurumu 830 0 \$a Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu yayınları ; \$v no. 549

Dicle Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 00479nam a2200181uu 4500 003 TR-IsYBT 005 20081223121156.0 008 081223s2005 tu tur 020 \$a 9751600707 082 \$a 413 \$b TÜR 2005 110 \$a Türk Dil Kurumu 245 1 \$a Türkçe sözlük / \$c 250 \$a 10. bsm. 260 \$a Ankara: \$b Türk Dil Kurumu, \$c 2005 300 \$a 2243 s. ; \$c 24 cm. 440 \$a Türk Dil Kurumu Yayınları : 549 650 0 \$a Sözlükler \$x Türkçe 902 \$a 0003575
Dokuz Eylül Kütüphanesi	LDR 00424nam a22001457a 4500 008 050308 1988 tu tur 020 \$a 9751600707 040 \$a DEUX 049 \$a DEUNI 050 \$a Ref/PL189 \$b .T847 1988 090 \$a 77.366, 77.367 245 00 \$a Türkçe sözlük 1-2/ \$b haz. Hasan Eren. 260 \$a Ankara: \$b Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, \$c 1988. 300 \$a 2 c. \$b 24 cm. 650 \$a Polyglot dictionaries
KATÜ Kütüphanesi	LDR 00507nam a2200169uu 4500 003 TR-IsYBT 005 2006101994022.0 008 061019s2005 tu tur 020 \$a 9751600707 050 \$a PL 192 \$b .T88 2005 245 1 \$a Türkçe sözlük 250 \$a 10. bsk. 260 \$a Ankara: \$b Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu, \$c 2005 300 \$a xx, 2244 s. ; \$c 25 cm. 440 \$a Kurumu Türk Dil Kurumu yayınları ; \$v 549 650 0 \$a Türk dili \$x Sözlükler 902 \$a 0082749
ODTÜ Kütüphanesi	LEADER 00000nam 2200000 a 4500 020 9789751600707 040 DLC cDLC dCGU dGZM dFLD dCLU dTOQ 049 TOQA 050 00 PL189 b.T938 2011 245 10 Türkçe sözlük / c[hazırlayanlar, başkan, Şükrü Haluk Akalın; Recep Toparlı ... et al.]. 260 Ankara : bAtatürk Kültür, Dil, ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu, c2011. 300 xxx, 2763 p. ; c25 cm. 490 1 Türk Dil Kurumu yayınları ; v549. 650 0 Turkish language vDictionaries. 700 1 Akalın, Şükrü Haluk. 700 1 Toparlı, Recep. 710 2 Türk Dil Kurumu. 830 0 Türk Dil Kurumu yayınları ; v549.

Eser adı temel girişinde hata oranına bakıldığında en fazla hata oranının 29,47 oranıyla en fazla Dicle Üniversite kütüphanesinin olduğu en az hata oranının ise 7,36'lık oranla Orta Doğu Üniversitesi kütüphanesinde olduğu görülmektedir. %26,31 hata oranı görülen Çukurova üniversitesine karşılık değerlendirilen diğer üniversite kütüphanelerinde hata oranı %20'nin altındadır. Eser adı temel girişi değerlendirilmesinde AAKK2'de belirtilen öz eser adı, paralel eser adı, başka eser adı ve sorumluluk bilgileri açısından değerlendirilmiştir.

Kongre-konferans girişlerinde ise tıpkı tüzel kişi temel girişinde tespit edilen hatalar tekrar tespit edilmiş ve sonuç olarak temel giriş ögesinde en çok hatanın %100'lük bir hata oranıyla Atatürk Üniversitesi kütüphanesi ve Dicle Üniversitesi kütüphanesinde olduğu tespit edilmiştir. %94,73'lük büyük bir hata oranıyla da Karadeniz Teknik Üniversitesi söz konusu diğer iki kütüphaneyi takip etmektedir. %5,26 hata oranı ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi kütüphanesinde en az hata oranının olduğu tespit edilmiştir. Atatürk Üniversitesi ve Dicle Üniversitesindeki hatalar benzer olmakla birlikte 111 alan kodu olan Kongre konferans alanı yerine MARC alanlarında 111 alan koduna karşılık 111? yazılıp, temel girişlerin eser adından yapıldığı belirlenmiştir (Bkz. Tablo 4.5).

Tablo 4.5. Temel Giriş Ögesi Kongre- Konferanstan Yapılan Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Kaydı Uygulaması

Atatürk Kütüphanesi	LDR 00673nam a2200193uu 4500 003 TR-IsYBT 005 20130228134654.0 008 130228s2012 tu tur 050 \$a QH 540 \$b E313 2012 111 10 \$a ? 245 1 \$a Ekoloji 2012 sempozyumu 03-05 Mayıs 2012 sempozyum bildiri özetleri / \$c Kilis 7 Aralık üniversitesi fen edebiyat fakültesi Biyoloji bölümü 246 00 \$a Ekoloji 2012 Sempozyumu (3-5 Mayıs 2012 : Kilis) 260 \$a Kilis: \$b Tübitak, \$c 2012 300 \$a 466 s. ; \$c 24 cm. 650 0 \$a Ekoloji \$x Kongreler 650 0 \$a Ekosistem \$x Kongreler 650 0 \$a Environmental policy \$x Congresses 650 0 \$a Ecology \$x Congresses 902 \$a 0186790
---------------------	--

Tablo 4.5. (Devamı)

Dicle Kütüphanesi	LDR 00504nam a2200157uu 4500 003 TR-IsYBT 005 20130409132701.0 008 130409s2012 tu tur 082 \$a 574.5 \$b EKO 2012 111 10 \$a ? 245 1 \$a Ekoloji 2012 sempozyumu : \$b 03-05 Mayıs 2012, Kilis : \$b Sempozyum bildiri özetleri 246 00 \$a Ekoloji sempozyumu (2012 : Kilis) 260 \$a Kilis: \$b Kilis Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, \$c 2012 300 \$a 466 s. : \$b tbl. ; \$c 24 cm. 650 0 \$a Ekoloji \$x Ekosistem 902 \$a 0030818
Dokuz Eylül Kütüphanesi	LDR 00567nam a22001457a 4500 008 240913 tu tur 040 \$a DEUX 049 \$a DEUNI 050 \$a QH 540.4 \$b .E3656 2012 245 10 \$a Ekoloji 2012 sempozyumu 3-5 Mayıs 2012 : \$b sempozyum bildiri özetleri / \$c Bildiri biçimlendirme ve düzenleme: Hikmet Yeter Coğun, Hakan Çetinkaya, Ali Özkan. 246 0 \$a Ekoloji 2012 sempozyumu (2012 : Kilis) 260 \$a Kilis: \$b Kilis 7 Aralık Üniversitesi, \$c 2012. 300 \$a 466 s. ; \$c 24cm. 650 0 \$a Kongreler \$x Ekoloji. 650 0 \$a Congress \$x Ecology.

4.2.2. Eser Adı ve Sorumluluk Bildirimi Alanına Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi

Tablo 4.6 Bibliyografik niteleme alanlarından en önemli olanlardan biri olan eser adı ve sorumluluk bildirim alanında yapılan hataların oranlarını göstermektedir.

Tablo 4.6. Eser Adı ve Sorumluluk Bildirimi Alanı

ÜNİVERSİTELER	Tek Yazarlı %	2-3 Yazarlı %	Tüzel Kişi %	Eser adı %	Kongre-Konf. %
Atatürk Üniversitesi	11,65	7,69	33,33	16,84	21,05
Boğaziçi Üniversitesi	7,62	7,69	22,22	6,31	15,78
Çukurova Üniversitesi	20,62	25,64	66,66	32,63	57,86
Dicle Üniversitesi	9,86	23,07	33,33	32,63	36,84
Dokuz Eylül Üniversitesi	9,86	12,82	33,33	8,42	26,31
Karadeniz Teknik Üniversitesi	7,17	7,69	55,55	11,57	15,78
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	5,82	7,69	22,22	6,31	5,26

Yapılan incelemeler sonucunda farklı kütüphanelerde aynı eserlerin eser adı ve sorumluluk bildirim alanında alt eser adının ve/veya paralel eser adını alınmamasından kaynaklanan hata oranları tespit edilmiştir. Yukarıdaki tabloya bakıldığında en yüksek hata oranları bütün alanlarda Çukurova Üniversitesi kütüphanesine ait olduğu görülmektedir. Çukurova Üniversitesi kütüphanesi'ndeki eserler incelendiğinde hatalar benzer olmakla birlikte çoğunluğu alt eser adının ve paralel eser adının girilmemesinden dolayı kaynaklanırken, hataların bir kısmını ise eserin ana kaynağında olan sorumluluk ibaresi (yazar, ortak yazarlar, editör, çeviren, hazırlayan gibi) ilgili bölümde nitelemeye alınmamasından kaynaklanmaktadır.

Tek yazarlı eserlerde eser adı ve sorumluluk bildirim alanı kapsamında incelendiğinde en az hata oranı %5,82 oranı ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi kütüphanesinde görülmektedir, %7,17 ve %7,62'luk hata oranları ile Karadeniz Teknik Üniversitesi kütüphanesi ve Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi takip etmektedir. Dicle Üniversitesi Kütüphanesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi'nde %9,86 hata oranına sahipken en fazla hata %20,62 oranla Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi'nde olduğu belirlenmiştir. Tek yazarlı eserlerde yapılan hatalar genellikle eserlerin alt eser adı ve paralel eser adının girilmemesinden kaynaklı olup ve yapılan diğer bir hata ise paralel eser adının sanki alt eser adı kaydediliyormuş gibi = (eşittir) işareti ile değil : (iki nokta) işareti ile verildiği görülmektedir.

2-3 yazarlı eserlerde hata oranı en yüksek 25,64 hata oranı ile Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi'nde olup 23,07 hata oranı ile Dicle Üniversitesi en çok hatanın yapıldığı kütüphaneler arasında ikinci sırayı takip etmektedir. Dokuz Eylül Üniversitesi %12,82 hata oranına sahipken diğer dört üniversite kütüphanesinde hata oranı %10'un altında olduğu tespit edilmiştir. Tek yazarlı eserlerde görülen hatanın tamamı 2-3 yazarlı eserlerde de olduğu gibi gözlenmiş bu hatalara ek olarak 2 ve/veya 3 yazarlı eserlerin eser adı ve sorumluluk bildirim alanının sorumlular kısmının yazıldığı alanda ilk yazarın yazıldığı 2 ve/veya 3'üncü yazarın yazılmadığı tespit edilmiştir.

Tüzel kişinin temel giriş ögesi olarak oluşturulan kayıtlar incelendiğinde en çok hatanın bu bölümde olduğu görülmektedir. Eser adı ve sorumluluk bildirim alanında genel olarak yapılan hata ise tüzel kişinin sorumluluk bildirim alanında belirtilmemiş olmasıdır. %66,66 hata oranıyla en yüksek hata Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi'nde

görülmekte olup, 55,55 hata oranı ile Karedeniz Teknik Üniversite Kütüphanesi takip etmektedir. %22,22 hata oranı ile de en az Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi'nde olduğu belirlenmiştir.

Eser adının temel giriş ögesi olarak oluşturulan kayıtlar incelendiğinde benzer hatalar bu kısımda da olduğu görülmektedir. Sorumluların, alt eser adı ve/veya paralel eser adlarının olmadığı bu eserlerde de görülen genel hatalardandır. Tablo 4.6. incelendiğinde % 32,63 hata oranı ile en fazla hatanın Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi ve Dicle Üniversitesi Kütüphanesi'nde olduğu görülmektedir. % 16,84 hata oranı ile Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi bu Üniversite Kütüphanelerini takip ederken, en az hata oranının ise % 6,31 hata oranı ile Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi ve Orta Doğu Teknik Üniversite Kütüphanesi paylaşmaktadır. Açıklamalar doğrultusunda yapılan hatalardan başlıcaları Tablo 4.7.'de gösterilmiştir (Bkz. Tablo 4.7).

Tablo 4.7. Eser Adı ve Sorumluluk Bildirimi Alanında İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları

Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 02069nam a2200361uu 4500 003 TR-IsYBT 005 20140312141835.0 008 140312s2013 tu tur 020 \$a 9789751737014 050 \$a U 101 \$b B341 TB.Y.E.BÖL. 2013 100 \$a Bayramoğlu Ali Ağa, \$d 1(18. yy.) 245 1 \$a Ümmü'l-Gaza (Harp sanatı ve aletleri) / \$c Bayramoğlu Ali Ağa ; Bayramoğlu Ali Ağa; çeviren: Salim Aydüz, Şamil Çan; inceleme: Salim Aydüz 260 \$a İstanbul: \$b Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, \$c 2013 300 \$a 311 s.: 23 cm. 440 \$a Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Bağdat kitaplığı, No.368. \$ p Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları: 18. \$ p Bilim ve Felsefe Serisi: 7 500 \$a Osmanlı harp sanatı (Ümmül Gaza) Ateşli silahlar ve füze çizimlerinin olduğu nadir bir yazmanın tıpkıbasımı çevirisi. 520 \$a İÇİNDEKİLER \$x TAKDİM 4 \$x ÖNSÖZ 9 \$x KISALTMALAR 14 \$x GİRİŞ 15 \$x I. İslam Dünyası Silah Literatürü Tarihi 16 \$x II. Osmanlı Ateşli Silah Literatürü Tarihi 20 \$x III. Lale Devri'nde ve Sonrasında Telif Edilen Eserler 25 \$x IV. Hakkında 33 \$x V. Ümmü 1-Gaza nın Dil Özellikleri
-------------------------------------	---

Tablo 4.7. (Devamı)

	Ali Ağa 37 \$x Bayramoğlu Ali Ağa'nın Babası 39 \$x VII. Eserin Muhtevası 41 \$x Askerî Bilgiler 42 \$x Ali Ağa'nın İcatları 42 \$x VIII. Humbaracı Ocağı 44 \$x Humbara'nın Tarihi Gelişimi 46 \$x IX. Ummu 1-Gaza yı Tanıtan Çalışmalar 50 \$x KAYNAKLAR 53 \$x METİN 61 \$x DİZİN 161 \$x SÖZLÜK 165 650 0 \$a Osmanlı 650 0 \$a Savaş teknolojisi 650 0 \$a Harp sanatı 650 0 \$a Bilim tarihi 650 0 \$a Ateşli silahlar 650 0 \$a Havan 650 0 \$a Humbara 650 0 \$a Top, Tüfek 650 0 \$a Donanma sanatı ve bilimi \$x tarih 650 0 \$a Sea (Naval) forces and warfare 650 0 \$a Deniz kuvvetleri ve savaş 650 0 \$a Military art and science \$x history 650 0 \$a Askeri sanat ve bilim \$x tarih 650 0 \$a Naval art and science \$x history 650 0 \$a Naval art and science 902 \$a 0192800
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 02494cam a22005294i 4500 001 884523703 003 OCoLC 005 20150112092739.0 008 140724s2013 tu h b 001 0 ota d 020 \$a 9789751737014 020 \$a 975173701X 035 \$a (OCoLC)884523703 040 \$a LGG \$b eng \$e rda \$c LGG \$d LGG \$d OCLCO \$d OCLCQ \$d BGZ 041 0 \$a otatur 043 \$a a-tu--- 049 \$a BGZA 050 4 \$a U101 \$b .B39 2013 100 1 \$a Bayramoğlu Ali Ağa, \$d active 18th century, \$e author. 245 10 \$a Ümmü'l-gaza : \$b harp sanatı ve aletleri : inceleme - çeviri yazı - tıpkıbasım / \$c Bayramoğlu Ali Ağa ; hazırlayanlar, Salim Aydın, Şamil Çan. 246 30 \$a Harp sanatı ve aletleri 246 1 \$6 880-01 \$i Title on page 4 of cover: \$a Umm al- ghazā 246 1 \$i Title on page 4 of cover: \$a Ümm ül-gaza 246 3 \$a Üm ül-gaza 246 3 \$a Ümmül-gaza 250 \$a 1. baskı 264 1 \$a İstanbul : \$b Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, \$c 2013. 300 \$a 175 pages, 66 leaves : \$b color facsimiles ; \$c 23 cm. 336 \$a text \$b txt \$2 rdacontent 337 \$a unmediated \$b n \$2 rdamedia 338 \$a volume \$b nc \$2 rdacarrier 490 1 \$a Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı yayınları: 18. Bilim ve

Tablo 4.7. (Devamı)

	Felsefe Serisi: 7. Teknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dizisi: 2 500 \$a Includes facsimile of manuscript Topkapı Sarayı Müzesi, Bağdat Kitaplığı no. 368. 504 \$a Includes bibliographical references and index. 546 \$a Facsimile text in Ottoman Turkish, prefaced by transcription in Roman characters; introduction in modern Turkish. 650 0 \$a Military art and science \$v Early works to 1800. 650 0 \$a Firearms \$z Turkey \$x History \$y 18th century. 650 0 \$a Military art and science \$z Turkey \$x History \$y 18th century. 700 1 \$a Ayduz, Salim, \$e editor. 700 1 \$a Çan, Şamil, \$e editor. 710 2 \$a Topkapı Sarayı Müzesi. \$b Kütüphane. \$k Manuscript. \$n Bağdat 368. 830 0 \$a Bilim ve felsefe serisi ; \$v 7. 830 0 \$a Teknoloji ve uygulamalı bilimler dizisi ; \$v 2. 830 0 \$a Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı yayınları ; \$v 18. 830 0 \$a Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı yayınları ; \$v 18. 830 0 \$a Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı. \$p Bilim ve Felsefe Serisi ; \$v 7. 830 0 \$a Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı. \$p Bilim ve Felsefe Serisi. \$p Teknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dizisi ; \$v 1. 880 3 \$6 246-01/(3/r \$a ام الغزا
Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 00649cam a2200193 a 4500 001 130782 005 20150227153254.0 008 150227s2013 tu#####001 0#eng## 009 00ENG0Y00AA 201502272013ma 020 \$a 9789751737014 040 \$c CUKUROVA 090 \$a İŞL31599 100 1 \$a Bayramoğlu Ali Ağa 245 10 \$a Harp sanatı ve aletleri, Ümmü'l-Gaza / \$c Bayramoğlu Ali Ağa ; çev. Salim Ayduz, Şamil Çan. 260 \$a İstanbul : \$b Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, \$c 2013. 300 \$a 294 s. 700 1 \$a Ayduz, Salim 700 1 \$a Çan, Şamil 830 0 \$a Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları no : \$v 18

Tablo 4.7. (Devamı)

Dicle Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 01684nam a2200205uu 4500 003 TR-IsYBT 005 20140528132436.0 008 140528s2013 tu Tür 020 \$a 9789751737014 082 \$a 355.82095611015 \$b BAY 2013 100 \$a Bayramoğlu Ali Ağa 245 1 \$a Ümmü'l gaza fi tedbiri'l-harb ve levazımıha = \$b Harp sanatı ve aletleri : \$b (inceleme-çeviri yazı-tıpkıbasım) / \$c Bayramoğlu Ali Ağa ; Hazırlayanlar Salim Aydın, Şamil Can 260 \$a İstanbul: \$b Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, \$c 2013 300 \$a 175, 67 s.; res.: 24 cm. 440 \$a Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı yayınları ; \$v 18. \$p Bilim ve felsefe serisi ; \$v 7. \$p Teknoloji ve uygulamalı bilimler dizisi ; \$v 2. \$p 500 \$a Özgün yapıt adı: Kitâb-ı Ümmü'l-Gazâ x Kaynakça ve dizin var. x Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Bağdat Kitaplığı, No: 368 520 \$a TAKDİM 4 x ÖNSÖZ 9 x KISALTMALAR 14 x GİRİŞ 15 x I. İslam Dünyası Silah Literatürü Tarihi 16 x II. Osmanlı Ateşli Silah Literatürü Tarihi 20 x III. Lale Devri'nde ve Sonrasında Telif Edilen Eserler 25 x IV. Kitâb-ı Ümmü l-Gazâ Hakkında 33 x V. Ümmü l-Gaza'nın Dil Özellikleri 36 x VI. Bayramoğlu Ali Ağa 37 x Bayramoğlu Ali Ağa'nın Babası 39 x VII. Eserin Muhtevası 41 x Askerî Bilgiler 42 x Ali Ağa'nın İcatları 42 x VIII. Humbaracı Ocağı 44 x Humbara'nın Tarihi Gelişimi 46 x IX. Ümmü l-Gazâ'yı Tanıtan Çalışmalar 50 x KAYNAKLAR 53 x METİN 61 x DİZİN 161 x SÖZLÜK 165 650 0 \$a Ateşli silahlar \$x Tarih 650 0 \$a Harp sanatı \$x Savaş taktikleri 902 \$a 0031749
Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 00805nam a22001937a 4500 008 170214 tur 020 \$a 9789751737014 040 \$a DEUX 049 \$a DEUNI 050 \$a U43.T9 \$b B39 2013 100 1 \$a Bayramoğlu Ali Ağa. 245 10 \$a Ümmü'l-gaza: \$b harp sanatı ve aletleri \$b inceleme-dizin-tıpkıbasım/ \$c Bayramoğlu Ali Ağa; hazırlayanlar Salim Aydın, Şamil Çam. 260 \$a İstanbul: \$b T.C Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, \$c 2013.

Tablo 4.7. (Devamı)

	300 \$a 175,66 s. ; \$c 25 cm. 440 0 \$a T.C Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları No: 18. 650 0 \$a Military art and science \$z Turkey. 650 0 \$a Askerlik sanatı ve bilimi \$z Türkiye. 700 1 \$a Aydın, Salim Şe hazırlayan. 710 1 \$a Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı.
KATÜ Kütüphanesi	LDR 01038nam a2200229uu 4500 003 TR-IsYBT 005 20140807161240.0 008 140807s2013 tu tur 020 \$a 9789751737014 050 \$a U 101 \$b .B39 2013 100 \$a Bayramoğlu Ali Ağa 245 1 \$a Ümmü'l-gaza : \$b harp sanatı ve aletleri : \$b inceleme - çeviri yazı - tıpkıbasım / \$c Bayramoğlu Ali Ağa ; hazırlayan Salim Aydın, Şamil Çan 246 00 \$a ام الغزا 250 \$a 1. baskı 260 \$a İstanbul: \$b Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, \$c 2013 300 \$a 175 sayfa, 66 yaprak : \$b renkli ; \$c 24 cm. 440 \$a Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı yayınları; 18. \$p Bilim ve Felsefe Serisi; 7. \$p Teknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dizisi; 2. 500 \$a Kaynakça, dizin ve sözlük var. 650 0 \$a Askerlik sanatı ve bilimi \$x Türkiye \$x 1800'den önceki yapıtlar 650 0 \$a Ateşli silahlar \$x Türkiye \$x Tarih \$x 18. yüzyıl. 650 0 \$a Askerlik sanatı ve bilim \$x Türkiye \$x Tarih \$x 18. yüzyıl. 902 \$a 0109496
ODTÜ Kütüphanesi	LEADER 00000nam 2200349 a 4500 008 141013s2013 tu ha b 001 0 tur d 024 3 9789751737014 c(paperback) 041 1 tur hota 050 00 U101 b.B39 2013 100 0 Bayramoğlu Ali Ağa. 245 10 Ümmü'l-gazâ : bHarp sanatı ve aletleri : (inceleme-çeviri yazı-tıpkıbasım) / cBayramoğlu Ali Ağa ; hazırlayanlar Salim Aydın, Şamil Çan. 250 1. baskı 260 İstanbul: bTürkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, c2013. 300 175, [132] p. : bfacsimi., ill. ; c24 cm. 490 1 Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları; v18. aBilim ve Felsefe Serisi; v7. aTeknoloji ve Uygulamalı Bilimler Serisi; v2. aTopkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi. aBağdat Kitaplığı, No.; v368. 500 Translation of: Ümmü'l-gazâ. 500 Includes facsimile of manuscript Topkapı Sarayı Müzesi, Bağdat Kitaplığı no. 368.

Tablo 4.7. (Devamı)

	504 Includes bibliographical references (p. [53-59]) and index. 546 Facsimile text in Ottoman Turkish, prefaced by transcription in Roman characters; introduction in modern Turkish. 590 Donated by Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 650 0 Military art and science vEarly works to 1800. 650 0 Firearms zTurkey xHistory y18th century. 650 0 Military art and science zTurkey xHistory y18th century. 700 1 Çan, Şamil. 700 1 Ayduz, Salim. 710 2 Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı. 710 2 Topkapı Sarayı Müzesi. bKütüphane. 730 02 Ümmü'l-gazâ. lTurkish. 830 0 Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları; v18. 830 0 Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları. pBilim ve Felsefe Dizisi; v7. 830 0 Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları. pTeknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dizisi; v2. 830 0 Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Yayınları. aBağdat Kitaplığı Dizisi; v368.
--	---

4.2.3. Basım Bildirimi Alanına Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi

Tablo 4.8 çevrimiçi kütüphane kataloglarında basım bildirim alanında yapılan hata oranlarını göstermektedir.

Tablo 4.8. Basım Bildirimi Alanı

ÜNİVERSİTELER	Tek Yazarlı %	2-3 Yazarlı %	Tüzel Kişi %	Eser Adı %	Kongre- Konf. %
Atatürk Üniversitesi	0,90	-	-	-	-
Boğaziçi Üniversitesi	11,31	5,12	11,11	5,26	-
Çukurova Üniversitesi	2,71	-	-	-	-
Dicle Üniversitesi	5,42	-	11,11	2,10	10,52
Dokuz Eylül Üniversitesi	3,16	2,56	-	-	-
Karadeniz Teknik Üniversitesi	19,90	15,38	11,11	13,68	5,26
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	5,42	2,56	-	-	-

En az hata yapılan kataloglama alanlarından birisi Basım Bildirim alanıdır. Yapılan hatalar genelde standart kısaltmaların yapılmaması şeklinde olmuştur. Tablo 4.8. incelendiğinde en az hatanın Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi'nde olduğu gözlenmektedir. Tek yazar, 2-3 yazarlı, tüzel kişi, eser adı ve kongre konferans türlerine göre incelenen eserlerde, %0,9 ve % 2,71 hata oranları ile Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi ve Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi'nde tek yazarlı eserlerde en az hata oranına sahip iki üniversitedir. Söz konusu bu iki üniversite diğer incelenen eser türlerinde ise hiçbir hata yapmadıkları tablodan anlaşılmaktadır. Basım bildirim alanında en çok hata oranına bakıldığında Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi'nde olduğu gözlenmektedir. En çok hatanın Tek yazarlı eserlerde olduğu gözlenirken en az hatanın ise kongre konferans türünde incelenen eserlerde olduğu belirlenmiştir. Söz konusu hatalar Resim 4.1'de gösterilmiştir.

Bogazici University Library


```
LEADER 00000nam 2200000Ia 4500
001 71842385
008 980917m19959999tu ab b 000 0 tur
020 9751602572 (set)
020 9751602580 (v. 1)
020 9751602599 (v. 2)
040 BGZ
049 BGZA
050 00 DR440|b.S44 1995
100 1 Sevim, Ali.
245 10 Türkiye tarihi /|cAli Sevim, Yaşar Yücel.
250 İlaveli 2. baskı.
260 Ankara :|bTürk Tarih Kurumu Basımevi,|c1995-
300 v. :|bill. (some col.), maps (some col.) ;|c28 cm.
490 1 Türk Tarih Kurumu yayınları. XIII. dizi ;|vsa. 22-
500 At head of title: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek
Kurumu.
504 Includes bibliographical references and indexes.
505 1 |g1.|tFetihten Osmanlılara kadar (1018-1300) --|g2.
|tOsmanlı dönemi (1300-1566)
651 0 Turkey|xHistory.
700 1 Yücel, Yaşar.
830 0 Türk Tarih Kurumu yayınları.|nXIII. dizi ;|vsa. 22.1.
```


Resim 4.1. Basım Bildirimi Alanında İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları

4.2.4. Yayın Bildirimi Alanına Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi

Tablo 4.9 çevrimiçi kütüphane kataloglarında yayın bildirim alanında yapılan hata oranlarını göstermektedir.

Tablo 4.9. Yayın Bildirimi Alanı

ÜNİVERSİTELER	Tek Yazarlı %	2-3 Yazarlı %	Tüzel Kişi %	Eser adı %	Kongre-Konf. %
Atatürk Üniversitesi	9,86	5,12	—	6,31	10,52
Boğaziçi Üniversitesi	4,03	2,56	—	5,26	10,52
Çukurova Üniversitesi	2,24	5,12	—	2,10	10,52
Dicle Üniversitesi	6,27	5,12	—	6,31	5,26
Dokuz Eylül Üniversitesi	4,48	7,69	11,11	4,21	10,52
Karadeniz Teknik Üniversitesi	7,62	7,69	—	4,21	5,26
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	5,38	2,56	—	2,10	5,26

Yayın bildirim alanı AAKK2'ye göre MARC'da 260 alanında bulunurken RDA'ya göre MARC'da 264 alanında bulunmaktadır. Yayın bildirim alanında yapılan incelemede bu iki alan yani 260- ve 264 alanı birlikte incelenmiştir. Yapılan incelemelerde en fazla hatanın kongre konferans kayıtlarında olduğu belirlenmiştir. Diğer kayıtlarda hata oranı az olmakla birlikte, incelenen bütün kayıtlarda hataların benzer olduğu tespit edilmiştir. Yapılan hatalar genel olarak, yayın yeri ve yayınlayanın ana kaynaktan farklı bir şey olarak yazılmasından ve yayın yeri yayınlayan ve yayın tarihinin verilmesinin yanlış olarak kaydedilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu hataların yanı sıra eserde yayınlayan bulunmasına karşın katalog kaydında 'yayınlayan yok' kısaltması kullanıldığı görülmektedir.

Bazı kayıtlarda yayın yeri, yayın tarihinin bilginin ana kaynağında olmasına karşın katalog kaydında belirtilmemesi de hatalardan biri olarak göze çarpmaktadır. Yapılan bir diğer hata da eserin orijinal diline göre oluşturulan kayıtlarda eserin dilinden farklı bibliyografik nitelemelerin olduğu görülmüştür, örneğin eser İngilizce olmasına karşın kayıtlarda Türkçe ifadelerle rastlanmıştır; çünkü AAKK2'ye göre 260 yayın

dağıtım alanı dâhil kataloglama, eserin dilinde oluşturulur. Bu açıklamalar doğrultusunda söz konusu hatalar Tablo 4.10.' de verilmiştir. Atatürk Üniversitesi hariç diğer altı üniversite yayın yerini hatalı vermiştir. Selçuk Belediyesi İstanbul'da değil İzmir'dedir.

Tablo 4.10. Yayın Bildirimi Alanında İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları

Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 03956nam a2200205uu 4500 003 TR-İSYBT 005 2014020683944.0 008 140206s2010 tu tur 020 \$a 9786058868205 la 6058868203 050 \$a DS 51 .S7 \$b T236 2010 100 \$a Telci, Cahit 245 1 \$a Ücra yerde ve deniz kenarında, ihtiyatlu mahalde bir şehir : \$b Ayasuluğ (Selçuk) (XV-XVI. yüzyıllar) / \$c Cahit Telci 260 \$a İzmir : \$b Selçuk Belediyesi, \$c 2010 300 \$a 235 s. : \$b res. ; \$c 24 cm. 440 \$a Selçuk Belediyesi Selçuk-Efes Kent Belleği Yayınları ; \$v 1 500 \$a Includes bibliographical references. 520 \$a İÇİNDEKİLER \$x Sunuş 11 \$x Önsöz 650 0 \$a Selçuk (İzmir ili, Turkey) \$x History. 650 0 \$a Historic sites \$x Turkey \$x Selçuk. 902 \$a 0192665
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 00995cam a2200289 a 4500 005 20121023113812.0 008 110919s2010 tu a 000 0 tur d 010 \$a 2011330611 020 \$a 9786058868205 020 \$a 6058868203 035 \$a (OCoLC)ocn699694673 040 \$a TR7RH \$c TR7RH \$d DEBBG \$d DLC \$d BGZ 042 \$a lccopycat \$a lcode 043 \$a a-tu--- 049 \$a BGZA 090 \$a DS51.S42 \$b T45 2010 100 1 \$a Telci, Cahit. 245 10 \$a Ücra yerde ve deniz kenarında, ihtiyatlu mahalde bir şehir, Ayasuluğ (Selçuk) (XV-XVI. yüzyıllar) / \$c Cahit Telci. 246 30 \$a Ayasuluğ (Selçuk) 250 \$a 1. basım. 260 \$a İstanbul : \$b Selçuk Belediyesi, \$c 2010. 300 \$a 235 p. : \$b ill. ; \$c 24 cm. 490 1 \$a Selçuk-Efes Kent Belleği Yayınları ; \$v 1 504 \$a Includes bibliographical references. 650 0 \$a Historic sites \$z Turkey \$z Selçuk. 651 0 \$a Selçuk (İzmir ili, Turkey) \$x History. 830 0 \$a Selçuk-Efes Kent Belleği Yayınları ; \$v 1.

Tablo 4.10. (Devamı)

Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 00545cam a2200169 a 4500 001 130371 005 20150126092500.0 008 150126s2010 tu#a#####001 0#tur## 009 00TUR0Y00AA 201501262010ma 020 \$a 9786058868205 040 \$c CUKUROVA 090 \$a İŞL31415 100 1 \$a Telci, Cahit 245 10 \$a Ücra yerde ve deniz kenarında, ihtiyatlu mahalde bir şehir Ayasuluğ / \$c Cahit Telci. 260 \$a İstanbul : \$b Selçuk Belediyesi, \$c 2010. 300 \$a 235 s. 830 0 \$a Selçuk Belediyesi Selçuk-Efes Kent Belleği Yayınları no : \$v 1
Dicle Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 00701nam a2200193uu 4500 003 TR-İSYBT 005 20140530103730.0 008 140530s2010 tu tur 020 \$a 9786058868205 082 \$a 939.262 \$b TEL 2010 100 \$a Telci, Cahit 245 1 \$a Ücra yerlerde ve deniz kenarlarında, ihtiyatlu mahalde bir şehir : \$b Ayasuluğ (Selçuk) : \$b (XV-XVI. yüzyıllar) / \$c Cahit Telci 250 \$a 1. bsm. 260 \$a İstanbul : \$b Selçuk Belediyesi, \$c 2010 300 \$a 235 s. : \$b fotoğ., tbl. ; \$c 24 cm. 440 \$a Selçuk-Efes Kent Belleği yayınları ; \$v 1 500 \$a Dizin vardır \$x Kaynakça: 223-228. ss. 650 0 \$a Efes \$x Tanıtım kitapları \$x Tarih \$x Mimari 902 \$a 0046199
Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 01714nam a2200205 a 4500 008 180314 2010 tu tur 024 3 \$a 9786058868205 040 \$c MET. \$d DEUX 049 \$a DEUNI 050 \$a DS51.S29 \$b .T267 2010 100 1 \$a Telci, Cahit. 245 10 \$a Ücra yerde ve deniz kenarında, ihtiyatlu mahalde bir şehir : \$b Ayasuluğ (Selçuk) (XV-XVI. yüzyıllar) / \$c Cahit Telci. 246 30 \$a Ayasuluğ. 260 \$a İstanbul : \$b Selçuk Belediyesi, \$c 2010. 300 \$a 235 p. : \$b ill. ; \$c 24 cm. 490 1 \$a Selçuk Belediyesi Selçuk-Efes Kent Belleği Yayınları ; \$v 1. 504 \$a Includes bibliographical references. 508 \$a Hem mimari birikim hem de tarihsel kayıtlar Ayasuluğ'un XIV-XV. yüzyıllarda önemli bir şehir olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak bu dönem Antik Efes'in gölgesinde kalmıştır. Ayasuluğ, Türklerin Anadolu'da XIV. yüzyılın ortalarından itibaren yerleşik hayata

Tablo 4.10. (Devamı)

	geçtiklerini, şehirler kurduklarını gösteren erken şehirlerden birisidir. Ancak şehir XVII. yüzyıl başlarından itibaren sönükleşmiş, tarihsel çevreye ilişkin gerek yer isimleri gerekse mimari eserlerin gerçek isimleri unutulmuştur. Şehrin bu harâbiyeti yaklaşık üç yüz yıl sürmüştür. Ayasuluğ, Lozan antlaşması sonucu Türkiye{u2019}ye gelen mübâdillerin iskân edildiği bir yer olarak ve XX. yüzyıl başlarında aldığı Selçuk adıyla, 1930'!u yıllardan sonra canlanmaya başlamıştır. Bu çalışma, arşiv belgelerine dayanarak XV-XVI. yüzyıl Ayasuluğ'unun şehir dokusu ve mimari birikimi üzerinde yoğunlaşmıştır. (Arka Kapak.) 651 0 \$a Selçuk (İzmir İli, Turkey) \$x History. 651 0 \$a Selçuk (İzmir İli, Türkiye) \$x Tarihi.
KATÜ Kütüphanesi	LDR 00717nam a2200205uu 4500 003 TR-IsYBT 005 2014052393804.0 008 140523s2010 tu tur 020 \$a 9786058868205 050 \$a DS 51 \$b .S7 T26 2010 100 \$a Telci, Cahit 245 1 \$a Ücrâ yerde ve deniz kenârında, ihtiyatlu mahalde bir şehir : \$b Ayasuluğ (Selçuk) (XV-XVI. yüzyıllar) / \$c Cahit Telci 250 \$a 1. basım 260 \$a İstanbul: \$b Selçuk Belediyesi, \$c 2010 300 \$a 235 s. : \$b renk. res.; 24 cm 440 \$a Selçuk-Efes Kent Belleği Yayınları; 1. 500 \$a Kaynakça ve izin var. 650 0 \$a Selçuk (İzmir İli, Türkiye) \$x Tarih 650 0 \$a Tarihi yerler \$x Türkiye \$x Selçuk 902 \$a 0109153
ODTÜ Kütüphanesi	LEADER 00000nam 2200000 a 4500 024 3 9786058868205 040 cMET. 049 METU 050 DS51.S29 b.T267 2010 100 1 Telci, Cahit. 245 10 Ücra yerde ve deniz kenarında, ihtiyatlu mahalde bir şehir : bAyasuluğ (Selçuk) (XV-XVI. yüzyıllar) / cCahit Telci. 246 30 Ayasuluğ 260 İstanbul : bSelçuk Belediyesi, c2010. 300 235 p. : bill. ; c24 cm. 490 1 Selçuk Belediyesi Selçuk-Efes Kent Belleği Yayınları ; v1. 504 Includes bibliographical references. 508 Hem mimari birikim hem de tarihsel kayıtlar Ayasuluğ'un XIV-XV. yüzyıllarda önemli bir şehir olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak bu dönem Antik Efes'in gölgesinde

Tablo 4.10. (Devamı)

	kalmıştır. Ayasuluğ, Türklerin Anadolu'da XIV. yüzyılın ortalarından itibaren yerleşik hayata geçtiklerini, şehirler kurduklarını gösteren erken şehirlerden birisidir. Ancak şehir XVII. yüzyıl başlarından itibaren sönükleşmiş, tarihsel çevreye ilişkin gerek yer isimleri gerekse mimari eserlerin gerçek isimleri unutulmuştur. Şehrin bu harâbiyeti yaklaşık üç yüz yıl sürmüştür. Ayasuluğ, Lozan antlaşması sonucu Türkiye'ye gelen mübâdillerin iskân edildiği bir yer olarak ve XX. yüzyıl başlarında aldığı Selçuk adıyla, 1930'!u yıllardan sonra canlanmaya başlamıştır. Bu çalışma, arşiv belgelerine dayanarak XV-XVI. yüzyıl Ayasuluğ'unun şehir dokusu ve mimari birikimi üzerinde yoğunlaşmıştır. (Arka Kapak.) 651 0 Selçuk (İzmir İli, Turkey) xHistory. 830 0 Selçuk Belediyesi Selçuk-Efes Kent Belleği Yayınları ; v1.
--	---

Tek yazarlı eser kayıtları, iki- üç yazarlı eser kayıtları ve eser adına göre kaydedilen kayıtlar incelendiğinde hata oranının %10'un altında olduğu görülmektedir. Tüzel kişi kayıtlarında ise Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi hariç diğer üniversite kütüphanelerinde hata yapılmadığı yine aynı tablodan anlaşılmaktadır.

Kongre-konferans kayıtlarında Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi, Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi %10,52 hata oranı gözlenirken, Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi, Karadeniz Üniversite Kütüphanesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesinde %5,26 hata oranının olduğu belirlenmiştir.

4.2.5. Fiziksel Niteleme Alanına Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi

Tablo 4.11. Çevrimiçi kütüphane kataloglarında fiziksel niteleme alanında yapılan hata oranlarını göstermektedir.

Tablo 4.11. Fiziksel Niteleme Alanı

ÜNİVERSİTELER	Tek Yazarlı %	2-3 Yazarlı %	Tüzel Kişi %	Eser Adı %	Kongre-Konf. %
Atatürk Üniversitesi	6,27	7,69	-	8,41	5,26
Boğaziçi Üniversitesi	1,34	2,56	-	-	-
Çukurova Üniversitesi	80,26	76,92	77,77	76,84	68,42
Dicle Üniversitesi	6,72	7,69	11,11	6,31	5,26
Dokuz Eylül Üniversitesi	8,96	-	-	9,47	5,26
Karadeniz Teknik Üniversitesi	12,1	15,38	-	12,63	15,78
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	15,24	17,94	-	6,31	-

Fiziksel niteleme alanı, herhangi bir erişim ucu olmayan fakat mevcut kataloglama yaparken eserin sayfa sayısı, eserin boyutu, içinde resimli sayfa sayısı, esere ek olarak harita CD DVD tablo grafik vb. kitap ek materyalleri gibi eserin fiziksel özellikleri hakkında kullanıcıyı/kütüphaneciyi bilgilendiren ve MARC’da 300 alanında belirtilen kataloglama alanıdır.

Fiziksel niteleme alanı AAKK2’de çeşitli kısaltmaları içinde barındırırken, RDA ile birlikte mevcut kısaltmalar yerini uzun uzadıya eserde ne gördüysen yaz mantığına bırakmıştır. Bu yüzden fiziksel niteleme alanı incelenirken RDA ya göre kataloglanan eserlerde bu alan RDA’nın alt yapısı dikkate alınarak değerlendirilmiş, diğer eserler ise AAKK2’deki kurallar doğrultusunda incelenmiştir. Örneğin “res.” kısaltması AAKK2’de kataloglanan eser için doğru sayılırken, RDA kataloğuna göre hatalı kabul edilmiştir. Buna karşın “resim” AAKK2’de kataloglanan eserlerde yanlış sayılırken, RDA kayıtlarında doğru olarak kabul edilmiştir.

Hata olmaması beklenen fiziksel niteleme alanı, Tablo 4.11. incelendiğinde genelde tüm kütüphanelerde hata yapıldığı görülmektedir. Bu hataların bazıları fiziksel niteleme alanında verilmesi gereken bilgilerin kısaltmalarında saptanırken, bazılarında ise verilmesi gereken bilgilerin eksikliğinden kaynaklandığı görülmektedir. Bu hataların yanı sıra birçok kütüphanede alt alan kodları ya verilmemiş ya da eksik olarak verildiği

tespit edilmiştir. Ek olarak sayıca az olmasına rağmen hata oranını etkileyen bir başka yapılan yanlış ise 300 MARC alanının hiç verilmemiş olmasıdır. Örnek olarak, resim 4.2. ve Resim 4.3. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi; Resim 4.3. ve 4.4.'de ise OTDÜ Kütüphanelerinde bulunan yapıtların çevrimiçi kayıtlarında ifade edilebilir.

Kaynak: <http://seyhan.library.boun.edu.tr/search~S5/?X9789751621429&SORT=R/X9789751621429&SORT=R&SUBKEY=9789751621429/1%2C1%2C1%2CB/frameset&FF=X9789751621429&SORT=RZ&searchscope=5&1%2C1%2C>

Resim 4.2. Boğaziçi Üniversitesi “9789751621429” ISBN Numaralı Yapıtın Klasik Katalog Kaydı

Kaynak: <http://seyhan.library.boun.edu.tr/search~S5/?X9789751621429+&searchscope=5&SORT=R/X9789751621429+&searchscope=5&SORT=R&SORT=RZ&extended=0&SUBKEY=9789751621429+/1%2C1%2C1%2CB/marc&FF=X9789751621429+&searchscope=5&SORT=RZ&1%2C1%2C>

Resim 4.3. Boğaziçi Üniversitesi “9789751621429” ISBN Numaralı Yapıtın MARC Formatı

Author	Alptekin, Ali Berat.		
Title	Aşık Veysel / Ali Berat Alptekin		
Publication Info.	Ankara : Atatürk Kültür Merkezi, 2009		
Location	Call No.	Barcode	Status
ML Book Collection	PL248.A856 .A47 2009	255070201061103763	AVAILABLE

Details

Description xiii, 180 p. : ill. ; 21 cm

Series Atatürk Kültür Merkezi yayını ; 372
Atatürk Kültür Merkezi yayını. Türk Kültüründe zirveler dizisi ; 1.

Note Folk poetry, Turkish.
Cover on : "Benim sadık yarım kara topraktır."

Bibliography Includes bibliographical references and index.

Subject Aşık Veysel, 1894-1973 -- Biography.

Added Author Atatürk Kültür Merkezi (Ankara, Turkey)
Atatürk Kültür, Dil, ve Tarih Yüksek Kurumu (Turkey)

Beam Catalog Record

Kaynak: <http://library.metu.edu.tr/search/X?SEARCH=9789751621429>

Resim 4.4. ODTÜ Kütüphanesi “9789751621429” ISBN Numaralı Yapıtın Klasik Katalog Kaydı

library.metu.edu.tr/search~S4?/X9789751621429&SORT=D/X9789751621429&SORT=D&SUBKEY=9789751621429/1%2C1%2C1%2CB/marc&FF=X9789751621429&SORT=DZ&searchscope=4&1%2C1%2C

Middle East Technical University Library

(Search History)

LEADER 00000nam 2200000 a 4500
000 |cMET.
049 METU.
050 PL248.A856 .A47 2009
100 1 Alptekin, Ali Berat.
245 10 Aşık Veysel / |cAli Berat Alptekin
260 Ankara : |bAtatürk Kültür Merkezi, |c2009
600 00 Aşık Veysel, |d1894-1973 |xBiography.
710 2 Atatürk Kültür Merkezi (Ankara, Turkey)
710 2 Atatürk Kültür, Dil, ve Tarih Yüksek Kurumu (Turkey)

300 MARC alanı yok!

Location	Call No.	Barcode	Status
ML Book Collection	PL248.A856 .A47 2009	255070201061103763	AVAILABLE

Kaynak: <http://library.metu.edu.tr/search~S4?/X9789751621429&SORT=D/X9789751621429&SORT=D&SUBKEY=9789751621429/1%2C1%2C1%2CB/marc&FF=X9789751621429&SORT=DZ&searchscope=4&1%2C1%2C>

Resim 4.5. ODTÜ Kütüphanesi “9789751621429” ISBN Numaralı yapıtın MARC Formatı

Yukarıdaki resimler incelendiğinde yapıtın klasik katalog kaydında fiziksel niteleme öğeleri mevcutken, aynı yapıtın MARC formatında ise 300 MARC alanına ait fiziksel niteleme alanı mevcut değildir.

Tablo 4.11 incelendiğinde fiziksel nitelendirme alanında en fazla hata oranı temel giriş ögesinin tek yazar olduğu kayıtlarda tespit edilmiştir. İncelenen eserlerde bütün temel giriş ögesine göre değerlendirilen eserlerde en fazla hata oranının Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi'nde yapıldığı gözlenmiştir olup, kütüphaneler içinde uyumsuzluk yaratan bir kütüphane olmuştur. Uyumsuzluk gösteren bu kütüphanede, hatanın büyük bir kısmını fiziksel nitelendirme alanında sadece sayfa sayısının verilip diğer alt alanlardaki öğelerin yani yapının diğer fiziksel özellikleri hakkında bilgi verilmemesi söz konusu bu uyumsuzluğun başlıca sebebi olmuştur.

En az hata, temel giriş ögesinin tüzel kişi olduğu kayıtlarda tespit edilmiştir. En az hatanın yapıldığı kütüphane ise, bütün temel giriş ögesinde incelenen eserlerde Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi'nde yapıldığı görülmektedir.

4.2.6. Dizi Bildirimi Alanına Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi

Tablo 4.12 Çevrimiçi kütüphane kataloglarında dizi bildirim alanında yapılan hata oranlarını göstermektedir.

Tablo 4.12. Dizi Bildirimi Alanı

ÜNİVERSİTELER	Tek Yazarlı %	2-3 Yazarlı %	Tüzel Kişi %	Eser Adı %	Kongre-Konf. %
Atatürk Üniversitesi	18,83	12,82	22,22	15,78	15,78
Boğaziçi Üniversitesi	11,65	10,25	22,22	12,63	10,52
Dicle Üniversitesi	49,32	58,97	55,55	24,21	26,31
Dokuz Eylül Üniversitesi	27,35	25,64	11,11	21,05	21,05
Karadeniz Teknik Üniversitesi	29,14	35,89	11,11	42,10	15,78
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	19,28	25,64	22,22	25,26	10,52

Değerlendirilmesi gerçekleştirilen kayıtların dizi bildirim alanında en çok hata Dicle Üniversitesi Kütüphanesi'nde görülmüştür. Yapılan hatalar benzer olmakla birlikte özellikle Dicle Üniversitesinde \$v alt alan kodunun birçok kayıtta olmaması dikkat çekicidir (Örn. \$a T.C Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları No: 10). Diğer yapılan bir hata da bilginin ana kaynağında dizi bilgisi olmasına karşın çevrimiçi kayıtlarda belirtilmemesidir. Bu hatalar çalışmada uyumsuzluğun nedenleri arasındadır. Bu uyumsuzluk Resim 4.6.'da örnek olarak gösterilmektedir.

LDR	00762nam	a2200181uu	4500
003	TR-I	YBT	
005	201405299	1104.0	
008	140529	2012	tu tur
020	\$a	9789751735935 (set)	
082	\$a	520 \$b ULU 2012	
100	\$a	Uluğ Bey, \$d 11394-1449	
245	1	\$a Uluğ Bey'in astronomi cetvelleri : \$b Zic-i Uluğ Bey	
	(çeviri		
	eser) / \$c	Uluğ Bey ; Türkçeye çevirenler Mustafa Kaçar, Atilla	
Bir			
260	\$a	Ankara: \$b Kültür ve Turizm Bakanlığı, \$c 2012	
300	\$a	428 p. : \$b tabl.; 24 cm.	
440	\$a	T.C. \$p Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü; 3328. \$p Bilimin ve Felsefenin Doğulu Öncüler	
	Dizisi; 12		
500	\$a	Özgün adı: Zic-i Uluğ Bey	
650	0	\$a Astronomi \$x Gökbilim	
902	\$a	0031758	

Resim 4.6. Dizi Bildirim Alanında İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları

Tablo 4.12 incelendiğinde dizi bildirim alanında tüm eserlerde yüksek orada hata yapıldığı gözlenmiştir. Dicle Üniversitesi Kütüphanesi'nde 58,97 hata oranı ile en çok hata 2-3 yazarlı eserlerde görülürken, Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi'nde ise %42,10 hata oranıyla eser adı temel girişli eserlerde yapıldığı tespit edilmiştir.

Çukurova Üniversite Kütüphanesi'nde kullanılan otomasyon programı 490 MARC alanının da indekslenmediği için dizi kayda bu kütüphanede, dizi ek giriş bilgilerinin girildiği 830 MARC alanına belirtilmektedir. Bu çalışma aynı MARC alanında aynı/benzer eserlerin karşılaştırılmasına dayandığından Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi bu farklılıktan dolayı değerlendirilmemiştir.

4.2.7. Ek Giriş Ögesine Göre Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Değerlendirilmesi

Tablo 4.13 çevrimiçi kütüphane kataloglarında ek giriş ögesinde yapılan hata oranlarını göstermektedir.

Tablo 4.13. Ek Giriş Ögesi

ÜNİVERSİTELER	Tek Yazarlı %	2-3 Yazarlı %	Tüzel Kişi %	Eser Adı %	Kongre-Konf. %
Boğaziçi Üniversitesi	2,69	-	-	5,26	5,26
Çukurova Üniversitesi	11,65	17,94	33,33	32,63	31,57
Dokuz Eylül Üniversitesi	8,96	10,25	22,22	13,68	15,78
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2,69	12,82	11,11	13,68	5,26

Ek girişler ISBD alanlarında yer almayan ancak bilgi erişimde önemli yeri olan öğelerdir. MARC standardında 700 tag alanında girilen ek giriş ögesi kataloglamada uyum açısından değerlendirilmiştir. Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi, Dicle Üniversitesi Kütüphanesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi kullandığı programdan kaynaklanan bir durum nedeniyle incelenen eserlerde 700 MARC alanının görünmemesinden dolayı bu kütüphaneler değerlendirmeye alınmamıştır.

İncelenen kayıtlarda, en çok hata bütün temel giriş ögesine göre değerlendirilmesi yapılan yapıtlarda Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi'nde olduğu tespit edilmiştir. En az hata ise Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nde olduğu belirlenmiştir. Tek yazarlı eserlerde Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi hariç diğer kütüphanelerde hata oranı %10'un altındadır.

Tek yazarlı eserlerde uyumsuzluğa neden olan hatalar yaygınlıkla emeği geçen bilgilerinin yer almaması şeklinde olarak yorumlanabilir. Temel girişin eser adına göre olduğu yapıtlarda ve 2- 3 yazarlı yapıtlarda ek girişin zorunlu olmasına karşın bilginin ana kaynağında olan sorumluların olmaması ve ek giriş ögesinin oluşturulmaması diğer bir uyumsuzluk nedenidir. Özellikle 2-3 yazarlı eserlerde, ikinci yazarın hem sorumlular alanında belirtilmemiş hem de söz konusu yazar/yazarlara ek giriş alanı açılmaması uyumsuzluğun temel sebeplerindendir. İncelenen eserlerde ek giriş ögesinde verilen sorumlular editör, çeviren, hazırlayan, vb. biçimiyle belirtilmesi de söz konusu uyumsuzluk olarak düşünülebilir. Söz konusu hatalardan bazıları Tablo 4.14. 'de gösterilmektedir (Bkz. Tablo 4.14).

Tablo 4.14. Ek Giriş Ögesinde İncelenen Eserlerin MARC Formatındaki Katalog Uygulamaları

Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 01529nam a2200337 i 4500 008 150515t20142014tu a b 000 0 tur d 020 \$a 9786058609778 \$q (paperback) 040 \$a BGZ \$b eng \$e rda \$c BGZ 049 \$a BGZA 090 \$a DS98.6 \$b .S87 2014 245 00 \$a Suriye'nin yeniden yapılandırılması / \$c proje yürütücü Doç Dr. Atilla Sandıklı, Doç. Dr. Cenap Çakmak, Dr. Salih Akyürek ; proje danışmanı Prof. Dr. Hasret Çomak, Prof. Dr. Nurşin Ateşoğlu Güney, Prof. Dr. Oktay Alniak ; çalışmayı destekleyen kurum Uluslararası Sivil Toplumu Destekleme ve Geliştirme Derneği. 264 1 \$a İstanbul : \$b Bilgesam Yayınları, \$c 2014, é2014. 264 4 \$c é2014 300 \$a 142 pages, 5 unnumbered pages : \$b illustrations, tables ; \$c 23 cm. 336 \$a text \$2 rdacontent 337 \$a unmediated \$2 rdamedia 338 \$a volume \$2 rdacarrier 490 1 \$a Bilgesam Yayınları 504 \$a Includes bibliographical references. 650 0 \$a Political violence \$z Syria \$x History \$y 21st century. 650 0 \$a Protest movements \$z Syria \$x History \$y 21st century. 651 0 \$a Syria \$x Politics and government \$y 2000- 651 0 \$a Syria \$x Economic policy. 700 1 \$a Sandıklı, Atilla, \$d 1957- \$4 pdr 700 1 \$a Çakmak, Cenap. \$4 pdr 700 1 \$a Akyürek, Salih. \$4 pdr 700 1 \$a Çomak, Hasret. \$4 sad 700 1 \$a Güney, Nurşin Ateşoğlu. \$4 sad 700 1 \$a Alniak, Oktay. \$4 sad 710 2 \$a Uluslararası Sivil Toplumu Destekleme ve Geliştirme Derneği. \$4 ctb 830 0 \$a Bilgesam yayınları.
Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi	LDR 00491cam a2200169 a 4500 001 131512 005 20150504153735.0 008 150504s2014 tu#####000 0#tur## 009 00TUR0Y00AA 201505042014ma 020 \$a 9786058609778 040 \$c CUKUROVA 090 \$a İŞL31752 100 1 \$a Sandıklı, Atilla 245 10 \$a Suriye'nin yeniden yapılandırılması / \$c Atilla Sandıklı, Cenap Çakmak. 260 \$a İstanbul : \$b Bilgesam Yayınları, \$c 2014. 300 \$a 142 s. 700 1 \$a Çakmak, Cenap

4.2.8. Üniversite Kütüphaneleri Kataloglarının Genel Değerlendirilmesi

Bu çalışmanın bulguları analiz edilerek aşağıdaki Tablo 4.15.'deki gibi genel bir tablo oluşturulmuştur.

Tablo 4.15. Genel Değerlendirme

ÜNİVERSİTELER	Başlık %	Eser Adı/ Sorumluluk %	Basım %	Yayın %	Fiziksel Niteleme %	Dizi %	Ek Giriş %
Atatürk Üniversitesi	18,44	13,50	0,51	8,31	6,75	17,40	* ²
Boğaziçi Üniversitesi	7,79	8,05	8,51	4,41	0,77	11,94	3,11
Çukurova Üniversitesi	15,84	27,01	1,55	2,85	78,18	** ³	18,96
Dicle Üniversitesi	20,51	18,70	4,41	5,97	6,75	51,16	*** ⁴
Dokuz Eylül Üniversitesi	10,90	11,16	2,07	5,19	7,79	24,93	10,90
Karadeniz Teknik Üniversitesi	15,32	9,87	16,62	6,23	12,46	31,94	*** ⁵
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	6,49	6,49	3,37	4,15	12,20	21,03	7,01

Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde kataloglamada uyumun araştırıldığı bu çalışmada coğrafik bölge bazlı en fazla dermeye sahip olan üniversite kütüphanesi olarak seçilen yedi üniversite kütüphanelerin katalog kayıtlarının temel giriş ögesi, ISBD alanları ve ek giriş ögesi açısından incelenmesi sonucunda bütün kütüphanelerin tüm alanlarda hata yaptığı saptanmıştır (Bkz. Tablo 4.15).

Değerlendirme sonucunda, en çok hatanın, başlık, eser adı ve sorumluluk bildirimi ve dizi bildirim alanlarında, en az hata ise basım ve yayın bildirim alanında olduğu görülmektedir. Dicle ve Çukurova Üniversitesi Kütüphaneleri hata oranlarının fazla olması nedeniyle diğer kütüphanelerden daha fazla uyumsuzluk oluşturmaktadır. Boğaziçi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphaneleri geniş dermelerine rağmen hata oranlarının diğer kütüphanelerden çok daha az olduğu tespit edilmiştir.

² Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi çevrimiçi katalogundaki MARC kayıtlarında 700 MARC alanı görünmemektedir.

³ Çukurova Üniversitesi Kütüphanesinde 490 MARC alanı indekslenmemektedir.

⁴ Dicle Üniversitesi Kütüphanesi çevrimiçi katalogundaki MARC kayıtlarında 700 MARC alanı görünmemektedir.

⁵ Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi çevrimiçi katalogundaki MARC kayıtlarında 700 MARC alanı görünmemektedir.

Başlık ve eser adı gibi önemli iki erişim ucunun yer aldığı bölümlerde en çok hatayı Çukurova ve Dicle Üniversitesi Kütüphaneleri yaparken en az hata Boğaziçi ve Orta Doğu Üniversitesi Kütüphaneleri tarafından yapılmıştır. Fiziksel nitelendirme, dizi bildirimi ve ek giriş ögesinin verilisinde de en yüksek oranda hata yine Çukurova ve Dicle Üniversitesi Kütüphaneleri'nde olduğu saptanmıştır.

Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi'nde kullanılan otomasyon programında 490 MARC alanı indekslenmediği için dizi bildirim alanı bu kütüphanede değerlendirme dışında tutulmuştur. Ayrıca Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi, Dicle Üniversitesi Kütüphanesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi'nde 700 MARC alanı incelenen eserlerde yer almamaktadır. Bu üç kütüphane aynı otomasyon programını kullanmakta olup söz konusu bu sorun otomasyondan kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Ek giriş bahsi geçen bu üç kütüphanede değerlendirme dışında tutulmuştur.

Çukurova üniversitesi kütüphanesi birkaç yapıtta bilginin ana kaynağından farklı olarak kataloglama yaptığı gözlenmiştir. Bu farklılık değerlendirilmesi yapılan bütün tablolarda uyumsuzluğun nedeni olmuştur. Ayrıca, yer numarasında İŞL ve KTL diye belirtilen bütün eserler eksik ve yanlış kataloglanmıştır. Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi ile yapılan görüşme sonucunda kataloglardaki bu durum, çok eski kayıtlarında ve geçici olarak katalogladıkları kitaplardan kaynaklandığı öğrenilmiştir. Bu kayıtlarda 300 MARC alanından sonra diğer alanlar mevcut değildir. Örnek olarak Resim 4.7 incelenebilir.

T.C. ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ								
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı								
Ana sayfa	Sorgulama	Yeni yayınlar	Özel koleksiyonlar	Seçilenler	Kütüphane Koleksiyonu	Künye listesi	Detay görünümü	Taşıma dosyası
<pre> LDR 00473cam a2200169 a 4500 001 101874 005 20130220074950.0 008 130220s2011####tu#####00010#tur## 009 00TUR0E00AA 201302202011ma 020 \$a9944705189 035 \$aCÜKUROVA/169014 040 \$cCÜKUROVA 05000\$aİŞL30254 090 \$aİŞL30254 24510\$aSuça sürüklenen ve mağdur çocuklar /\$cedt. Süleyman Hançerli...[ve diğerleri]. 260 \$aAnkara :\$bSabev,\$c2011. 300 \$a432 s. </pre>								

Kaynak: <http://libra.cu.edu.tr/libra.aspx?IS=MARC&SP=5322802475003384&KN=101874&N1=&N2=>

Resim 4.7. Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi Çevrimiçi Kataloğu

SONUÇLAR

Günümüz enformasyon çağında kütüphanelerin çevrimiçi kataloglarında yapılan küçük bir hata standartlaşmayı olumsuz etkileyerek, bilgiye ve bilgi kaynağına erişimde güçlük çıkaracaktır. Kütüphanelerin yegâne amacı, “bilgiyi doğru zamanda, doğru formatta ve bilgiye gereksinim duyan kişiye ulaştırmak” olduğu düşünüldüğünde kütüphanecilerin birinci görevi de bu amaç doğrultusunda şekillenmiştir. Söz konusu standartlaşmada yaşanan sorun kütüphane ve kütüphanecilerin amacını zedeleyecektir.

Yedi üniversite kütüphanesinde kataloglama uyumunun araştırıldığı bu çalışmada, ekte belirtilen 385 eser incelenmiş ve hatalar tespit edilmiştir. En çok hatanın, başlık, eser adı ve sorumluluk bildirimi ve dizi bildirim alanlarında olduğu görülürken; en az hatanın ise basım ve yayın bildirim alanında olduğu görülmektedir.

Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi, basım, yayın ve fiziksel nitelendirme alanlarında %10'un altında hata yapmıştır. Ek giriş ögesi alanında değerlendirme dışında tutulan bu kütüphane başlık ve eser adı ve sorumluluk bildirim alanında %18,44 ve %13,50 oranında hata yapmıştır. Kütüphanecilik bilgisi gerektirmeyen alanlarda hata oranı az çıkarken, kütüphanecilik bilgisi gerektiren alanlarda ise hata oranlarının yüksek çıkması bu üniversite kütüphanesinde yönetici ve personelin kütüphanecilik mesleğinden uzak kişiler olmasına bağlanabilir.

Sürekli olarak, kütüphanecilik eğitimi almış kişilerin bulunduğu Boğaziçi ve Orta Doğu Teknik Üniversite Kütüphanelerinin bütün alanlarda en az hata yaptığı tespit edilmiştir.

Hem yöneticisinin hem de diğer personelin kütüphanecilik eğitimi almış kişilerden oluşan Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi'nde bütün alanlarda hata oranlarının yüksek çıkması dikkat çekicidir. Özellikle %78 gibi büyük bir oranda hata yapılan fiziksel nitelendirmede bu durum kataloglamada görevli personelin işlerini ciddiye almadıklarını göstermektedir.

Diğer kütüphanelerin, %10'un altında hata yaptığı basım bildirimi alanında Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi'nde %16,62 oranında hata yapmıştır. Aynı şekilde kütüphanecilik bilgi ve becerisi gerektirmeyen bu alanda yapılan hata uzman kütüphaneci çalıştıran bir kütüphane için şaşırtıcı bir tablodur.

Dizi bildirim alanı bütün kütüphanelerde yoğun bir şekilde hatanın yapıldığı bir bölüm olarak göze çarpmaktadır. Hata oranının az olması beklenen bir alan olmakla birlikte, kütüphaneler dizi bildirim alanına özensiz bir şekilde girerek ve alt eser alanlarını vermeyerek bu alanı hatalı bir şekilde oluşturmuşlardır. Özellikle Dicle Üniversitesi Kütüphanesi'nde bu alanda %50'nin üzerinde hata yapılmıştır.

Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi ise bütün alanlarda yapmış olduğu hata oranlarıyla, Boğaziçi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanelerini takip eden bir kütüphane olmuştur.

Çalışmanın başında 385 eser AAKK-2'ye göre değerlendirmesi düşünülmüş; fakat eserlerin bir kaçının RDA standardına göre kataloglandığı tespit edildikten sonra RDA standardına göre kaydedilen eserler sayıca az olmasından dolayı çalışmada ayrı tutulmayarak diğer eserlerle birlikte ele alınmıştır. Görünen şu ki RDA ülkemizde tam olarak benimsenmemiştir. Yapılan incelemeler sonucunda, RDA standardının kendi başına bir standart olarak değil, AAKK-2 ile birlikte kullanıldığı görülmüştür. Sonuç olarak ülkemizde RDA ve AAKK-2 karışımı yeni bir standartın uygulandığı söylenebilir. RDA'ya göre kataloglanan eserlerin özellikle MARC alanlarının tamamına yakınında hata vardır. Nitekim RDA'ya göre kataloglanan eserlerde kısaltmalar kullanılmazken, bu kütüphanelerde kataloglaması RDA'ya göre yapılan eserlerde kısaltmalar kullanılmaktadır. 264 MARC alanında girilmesi gereken “yayın yeri” AAKK-2'deki 260 MARC alanında belirtilmesi bir diğer sorundur. Tespit edilen diğer bir hata ise, eserin RDA standardına göre kataloglandığını gösteren 040 \$e MARC alt alanının bulunmamasıdır.

RDA standardına göre kataloglama yapan Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesinde de ilginç bir tablo ile karşılaşmıştır. 385 eser içinde RDA'ya göre kataloglanan yedi eserin tamamı hatalıdır, söz konusu hata ise 040 \$e MARC alt alanında belirtilen “rda” ifadesinin kullanılmasıyla birlikte diğer birçok kuralın AAKK-2'ye göre oluşturulduğu görülmektedir. Resim 4.8.'deki çevrimiçi kataloga bakıldığında bu hata bariz bir şekilde dikkat çekecektir.

Dokuz Eylül - Merkez:

- [MARC Kaydını İndir](#)
- **Dokuz Eylül - Merkez Kataloğunda Tara:**
 - Kayıt No ile: **b1585184**
- [Dokuz Eylül - Merkez Kataloğu](#)

```

LDR 01235nam a2200253 a 4500
008 220814s2013 utuab b s001 0 eng
020 $a 9781607812401 (cloth : alk. paper)
020 $a 1607812401 (cloth : alk. paper)
040 $a DLC $b eng $e rda $c DLC $d OCLCO $d YDXCP $d BDx $d VVC $d CHVBK $d
ZCU $d YUS $d STF $d OCLCF $d HEBIS $d OCLCO $d OBE $d GAZIU $d DEUX
049 $a DEUNI
050 $a DR46 $b .W27 2013
245 00 $a War and nationalism : $b the Balkan wars, 1912-1913, and their
sociopolitical implications / $c edited by M. Hakan Yavuz and Isa Blumi
foreword by Edward J. Erickson.
246 38 $a War & nationalism.
260 $a Salt Lake City : $b The University of Utah Press, $c [2013]
300 $a xxxix, 884 sayfa : $b resimli ; $c 24 cm.
490 1 $a Utah series in Middle East studies.
504 $a Bibliyografi (sayfa 809-852) ve dizin var.
651 0 $a Balkan Savaşı, 1912-1913.
651 0 $a Balkan Peninsula $x History $y War of 1912-1913.
650 0 $a Milliyetçilik $z Balkan Yarımadası $x Tarih $y 20. yy.
650 0 $a Nationalism $z Balkan Peninsula $x History $y 20th century.
700 1 $a Yavuz, M. Hakan, $e author, $e editor of compilation.
700 1 $a Blumi, Isa, $d 1969- $e author, $e editor of compilation.
830 0 $a Utah series in Middle East studies.

```

Resim 4.8. Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi Çevrimiçi Kataloğu

Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi'nde de benzer hataların olmasıyla birlikte, RDA'ya göre kataloglanan yapıtların tamamında kısaltmaların kullanıldığı tespit edilmiştir. Resim 4.9'da söz konusu hatalar gösterilmiştir.

```

=LDR 00000nam 2200000 a 4500
=001 YBT000000000000077050
=003 TR-IsYBT
=005 20050530084432.0
=007 t
=008 050530s2004||||tu#a####|r01###|||tur u
=020 $a9758919008
=041 0 $atur
=050 00 $aHC 492$b.G565 2004
=245 1 $aGloballeşen dünya'da Türkiye'nin yeri /$c ; ed. M. Serhan Oksay
=250 $a1. baskı
=264 $aİstanbul :$bKadir Has Üniversitesi , $c2004.
=300 $a674 s. :$bres. ;$c23 cm.
=336 $ametlin$btxt$2rdacontent
=337 $aaracısız$bns$2rdamedia
=338 $acilt$bnc$2rdacarrier
=650 0 $aTürkiye Dış ekonomik ilişkiler
=650 0 $aTürkiye Ekonomik koşullar
=700 1 $aOksay, ed. M. Serhan
=902 $a0077050
=903 $aKaradeniz Teknik Üniversitesi Merkez Kütüphanesi
=904 $aKitap Salonu
=906 $aKitap
=908 $aBasılı
=909 $aKağıt

```

Resim 4.9. Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Çevrimiçi Kataloğu

İncelenen eserlerde yapılan hataların başlıca sebepleri, Bilgi ve Belge Yönetimi veya Kütüphanecilik Bölümlerinde lisans eğitimi almamış personelin kataloglama işlemini gerçekleştirmesi, kütüphanecilerin kopya katalog yaparken hiçbir düzeltme yapmadan ya da kendi fikirlerini de ortaya koyarak kataloglarını oluşturması düşünülebilir. Tespit edilen bir başka durum ise, Bilgi ve Belge Yönetimi veya Kütüphanecilik Bölümü mezunu personelin olmayışı ya da yeterli sayıda olmamasıdır.

Bu durum kataloglama konusunda standartlaşmanın dışına çıkma sebeplerine örnek teşkil etmektedir.

Çalışmada, “Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde kataloglama işleminde uyumsuzluk görülmektedir. Bunun olası nedenleri arasında Bilgi ve Belge Yönetimi ve Kütüphanecilik Bölümlerini üzerine lisans eğitimi almamış personelin varlığı ile birlikte, kataloglama çalışmasını yürüten kütüphaneci veya mesleki formasyona sahip olmayan kişilerin kendi bilgi birikimlerine göre kataloglamada standartlar dışına çıkıp, yeni fikirler ve uygulamalar getirmesidir, biçimindeki hipotezimizin çalışmanın sonucunda doğrulanmıştır.

ÖNERİLER

Kataloglamada yapılan en küçük hata bile bilgi erişim için büyük bir sorundur. 21 yüzyıl dünyasında hızla artan ve yayınlanan bilgi kaynağını, hızlı ve güvenilir yollarla ücretsiz bir şekilde kullanıcısına ulaştırmak kütüphanelerin en birinci vazifelerindendir. Kütüphanelerin bir kitapçıdan ya da bir kitaplıktan farkı, her bir eserin sistematik bir şekilde rafında yerini almasıdır. Kütüphanelerin kataloglama birimlerinde standartlar doğrultusunda gerçekleştirilen belli bazı işlemler ile bilgiye erişimde kullanıcı dostu bir işlem yapılmış olacaktır. Bir kütüphanedeki yayınlar ulusal/uluslararası standartlar gözetilerek kataloglaması yapılırsa arandığı zaman o yapının kullanıcı ile buluşmasında bir engel olmayacaktır. Bu çalışma doğrultusunda üniversitelerin kataloglama konusundaki hedeflerine ulaşması için çeşitli öneriler aşağıda sunulmuştur;

- Kişiden kişiye farklılık gösteren mesleki bilgi, iş tecrübesi vb. gibi özelliklerden ötürü, bir eserin farklı kütüphanelerce ve hatta aynı kütüphanede farklı kişilerce aynı yahut benzer kataloglama işleminin yapılamayacağı göz önünde bulundurularak, kataloglama işleminde hata oranını en aza indirmeye yollarından birinin de kurumlar ve kişilerin birbirleri ile iş birliği içinde olmalarının gerekliliğidir.
- Kütüphanede kataloglama işlemi teknik bilgilere dayandığından, kataloglama işlemi yürütecek personel, üniversitelerin Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü ya da Kütüphanecilik Bölümü mezunlarından olması gerekmektedir.

- Yukarıda belirtilen öneriye dayanarak, eğer söz konusu işlemi yapacak personel kataloglama işlemi konusunda mesleki bilgi eksikliği varsa veya üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun değilse bu personel/personellerin gerekli mesleki bilgilerle donatılması için uzun süreli kurs ya da hizmet içi eğitim verilmelidir.
- Kütüphaneci adayı olan öğrenciler, lisans eğitimi sürecinde kataloglama işlemlerinde yeterli uygulama alanı bulamadıklarından, mezun olduktan sonra çalıştığı kurumda işin uygulama kısmına yabancı kalmaktadır Bu ve bunun gibi sorunlar göz önünde bulundurularak üniversitelerin kütüphanecilik eğitimi veren bölümlerinde kataloglama ve sınıflama derslerinde teorik bilgilerin yoğun bir şekilde verilmesi ile birlikte uygulama alanının da kapsamı genişletilerek konu ile ilgili yeterli düzeyde bilgi ile mezun olmaları sağlanmalıdır.
- Birçok kütüphanede, yöneticilerin yeni nesil kataloglamaya, ilerleyen teknolojiye ve değişen ve gelişen kurallara uzak kalarak kataloglama işlemlerinde çağı yakalayamamaktadır. İdarecilerin bu tutumu, kütüphanecilerin kataloglama konusunda ortaya çıkan bir yeniliği bir politika olarak bünyelerine katamamalarına ve diğer kütüphanelerle yeterli düzeyde bilgi alışverişi yapamamalarına neden olmaktadır. Bunun için idarecilerin kütüphanecilere engel değil destek olmaları gereklidir.
- Başarıyı yakalamak ve hayatta kalmak isteyen kütüphaneler, çağın teknolojileriyle birlikte, gelişen ve değişen kuralları da benimseyip sistematik bir şekilde kütüphane politikalarına ve uygulamalarına dâhil ederek bunlara yönelik çalışmalarını yeniden düzenlemelidirler.

KAYNAKÇA

- Akbulut, M. (1985). “Bibliyografik Denetimde Uluslararası Standartlar”. *Türk Kütüphaneciliği*. 34(2), 8-13.
- Akbulut, M. (1985a). “Bilgisayarlar ve Kütüphanelerde Kullanıldığı Alanlar”. *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*. 34(4), 155-164.
- Ankara Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi. (t.y.). [Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2017, <http://bbs.ankara.edu.tr/default.aspx>]
- Arshad, A., Shafique, F. (2014). “What do Users Prefer, Card Catalogue or OPAC?” : A study of Punjab University Library”. *The Electronic Library*, (3), 286-295.
- Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi. “Tarihçe”. [Erişim Tarihi: 18 Eylül 2017, <https://atauni.edu.tr/kutuphane-ve-dokumantasyon-daire-baskanligi>]
- Atatürk Üniversitesi. Atauni Ders Bilgi Paketi, (2017). [Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2017, <http://eobs.atauni.edu.tr/Default.aspx>]
- Atılğan, D. (1992). *Kataloglamada Standardizasyon Açısından Türkiye Bibliyografyasının İçerik Analizi*. (Yayımlanmış Doktora Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Atılğan, D. (2004). “Kataloglama Eğitimindeki Yenilikler ve Türkiye’deki Durum”. S. Arslantekin ve F. Özdemirci (Yay.Haz.). *Kütüphaneciliğin Destanı Uluslararası Sempozyumu Bildiriler*, 21–24 Ekim 2004, Ankara içinde (ss.211-221). Ankara: DTCF Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.
- Atılğan, D. (2015). Kataloglama ve Sınıflama Dersi Kütüphan-e Türkiye Projesi (www.kutuphaneturkiye.org.tr) kapsamında oluşturulmuştur. [Erişim Tarihi: 03 Ağustos 2017, <https://www.youtube.com/watch?v=twuZFa7HTt0>]
- Atılğan, D. ve Özlem, B. (2006). “Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Kütüphaneleri’nde Kataloglamada Uyumun Ölçülmesi”. *Bilgi Dünyası*, 7(1), 63-76.
- Atılğan, D. (1991). “Bilgisayarlarla Kataloglama Projesi”, *Türk Kütüphaneciliği*, 5 (1), 9- 13.

- Baydur, G. (1987). “Üniversite Kütüphanelerinde Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları”, *Türk Kütüphaneciliği*. 1(1), 17-19.
- Baydur, G. (1989). “Yenilen AACR2”. *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*. 3, 125-128.
- Bayter, M. (2000). *Ankara'daki Üniversite Kütüphanelerinde Kataloglama Sorunları ve Çözüm Önerileri*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi, **Sosyal Bilimler Enstitüsü**.
- Bayter, M. (2008). *Türkçe Web Belgelerinin Kataloglanması: Bir İşbirliği Modeli Önerisi*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi, **Sosyal Bilimler Enstitüsü**.
- Bayter, M. (2012). AAKK, AAKK1, AAKK2, AAKK3 ve RDA. S. Kurbanoglu, U. Al, P. Lepon Erdoğlan, Y. Tonta, N. Özenç Uçak (Yay. Haz.). *3. Uluslararası Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s. 169-175). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.
- Bitri, E. ve Keseroğlu, H. (2015). “Uluslararası Kataloglama İlkeleri Bildirgesi”. *Türk Kütüphaneciliği*. 29(1), 128-141
- Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi Faaliyet Raporu. (2016). [Erişim Tarihi: 02 Ağustos 2017, http://www.library.boun.edu.tr/documents/2016_Kutuphane_Faaliyet_Raporu.pdf]
- Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, (2016). “Faaliyet Raporu”. [Erişim Tarihi: 18 Eylül 2017, http://www.library.boun.edu.tr/documents/2016_Kutuphane_Faaliyet_Raporu.pdf]
- Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi. “Çevrimiçi Katalogu”. [Erişim Tarihi: 02 Ekim 2017
<http://seyhan.library.boun.edu.tr/search~S5?/i9786055622527/i9786055622527/1%2C1%2C1%2CE/frameset&FF=i9786055622527&1%2C1%2C>].
- Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi. “Çevrimiçi Katalogu”. [Erişim Tarihi: 02 Ekim 2017

<http://seyhan.library.boun.edu.tr/search~S5?/i9786055622527/i9786055622527/1%2C1%2C1%%202CE/marc&FF=i9786055622527&1%2C1%2C>

Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi. “Çevrimiçi Katalogu”. [Erişim Tarihi: 20 Ekim 2017, <http://seyhan.library.boun.edu.tr/search~S5?/X9789751621429+&searchscope=5&SORT=R/X9789751621429+&searchscope=5&SORT=R&SORT=RZ&extended=0&SUBKEY=9789751621429+/1%2C1%2C1%2CB/marc&FF=X9789751621429+&searchscope=5&SORT=RZ&1%2C1%2C>]

Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi. “Çevrimiçi Katalogu”. [Erişim Tarihi: 20 Ekim 2017, <http://seyhan.library.boun.edu.tr/search~S5?/X9789751621429&SORT=R/X9789751621429&SORT=R&SUBKEY=9789751621429/1%2C1%2C1%2CB/frame&FF=X9789751621429&SORT=RZ&searchscope=5&1%2C1%2C>]

Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi. “Tarihçe”. [Erişim Tarihi: 18 Eylül 2017, http://www.library.boun.edu.tr/kutuphane_hakkinda.php]

Boğaziçi Üniversitesi. (2008). Boğaziçi Üniversitesi Kütüphane Sözlüğü. [Erişim Tarihi: 12 Eylül 2017, http://www.library.boun.edu.tr/kutuphane_sozlugu.php]

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., Demirel, F., (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara. Pegem Akademi Yayıncılık

Cataloging Rules, Chapter VI. 1904 [Erişim Tarihi: 11 Eylül 2017, https://www.ischool.utexas.edu/~miksa/publications/dissertation/Charles_Ammi_Cutter-Systematizer_of_Libraries-ch6.pdf]

Classroom.synonym.com, (2017). [Erişim Tarihi, 12 Kasım 2017. <http://classroom.synonym.com/types-card-catalogs-5449148.html>]

Çakın, İ. (2004). “Müteferrika Matbaası’nın Düşündürdükleri ve Avrupa’da Basımcılığın Etkileri: Gelecek İçin Geçmiş Anlamak”. *Bilgi Dünyası*, 5 (2), 153-167.

Çakmak, T. (t.y.). Kataloglama ve Kataloglama Eğitimi. [Erişim Tarihi: 3 Ağustos 2017, http://www.bby.hacettepe.edu.tr/akademik/tolgacakmak/bby152_kataloglama.pdf]

- Çankırı Karatekin Üniversitesi Bologno Bilgi Sistemi. (2017). [Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2017, <http://bbs.karatekin.edu.tr/default.aspx>]
- Çukadar, S. ve Çelik, S. (2003). “İnternete Dayalı Uzaktan Öğretim ve Üniversite Kütüphaneleri: We Based Distance Learning and University Libraries” *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 4(1), 31-42
- Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi. “Tarihçe”. [Erişim Tarihi: 18 Eylül 2017, <http://library.cu.edu.tr/tr/detay.aspx?pageId=1626>]
- Dağdaş, Y. (2005). *Elektronik Belge Tanımlaması Ve Uluslararası Elektronik Belge Tanımlama Standartları*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.
- Dicle Üniversitesi Kütüphanesi Faaliyet Raporu. (2014). [Erişim Tarihi: 02 Ağustos 2017, <http://www.dicle.edu.tr/Contents/c214a2a1-1d5a-44a8-b492-1a991dd79428.pdf>]
- Dicle Üniversitesi Kütüphanesi. (2015). “Tarihçe”. [Erişim Tarihi: 18 Eylül 2017, <http://www.dicle.edu.tr/Contents/7df6815b-1aec-4e59-8da6-c194f9f63a0f.pdf>]
- Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphanesi. “Tarihçe”. [Erişim Tarihi: 18. Eylül 2017, <http://www.kutuphane.deu.edu.tr/tr/hakkimizda/genel-tanitim/>]
- Dokuz Eylül Üniversitesi. “Birim Kütüphaneleri”. [Erişim Tarihi: 18 Eylül 2017 <http://www.kutuphane.deu.edu.tr/tr/hakkimizda/birim%20kutuphaneleri/>]
- Elizabeth A. Kroski, (2007), *The Social Tools of Web 2.0: Opportunities for Academic Libraries*, Columbia: Columbia University Academic Commons.
- Gorman, Michael. (2002). “Why teach cataloging and classification”, *Cataloging and Classification Quarterly*, 34(2), 495- 510.
- Hacettepe Üniversitesi Bologno Bilgi Sistemi. (2012). [Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2017, <http://www.hubologna.hacettepe.edu.tr/>]
- IFLA, (2004). ISBD(G): General International Standard Bibliographic Description. [Erişim Tarihi: 12 Eylül 2017, https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-g_2004.pdf]

- IFLA, (2014). International Standard Bibliographic Description (ISBD). [Erişim Tarihi: 5 Ekim 2017, <https://www.ifla.org/about-the-isbd-review-group#origins>]
- IFLA, (2015). Superseded ISBDs. [Erişim Tarihi: 5 Ekim 2017, <https://www.ifla.org/isbd-rg/superseded-isbd-s>]
- İstanbul Medeniyet Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Bologna Bilgi Sistemi. (2017). [Erişim Tarihi: 31 Ağustos 2017, <https://obs.medeniyet.edu.tr/oibs/bologna/>]
- İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilgi Sistemi. (2017). [Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2017, <http://ebs.istanbul.edu.tr/>]
- Kaptan, S. (1989). *Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistik Yöntemleri*. Ankara: Tekışık Matbaası.
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi. “Tarihçe”. [Erişim Tarihi: 18 Eylül 2017, <http://www.ktu.edu.tr/library-genelbilgiler>]
- Karakaş, S., R., F. Ve Anameriç, H. (2009). *Belge Yönetimi ve Arşiv Terimleri Sözlüğü*. Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.
- Karasar, N. (1995). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. (7. Bs.), Ankara: Sanem Matbaacılık
- Kastamonu Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi. (2017). [Erişim Tarihi: 3 Ağustos 2017, <https://obs.kastamonu.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=016836630355503550036606356003627634388389203333633360>].
- Keseroğlu, H. (2006). *Kataloglama Kuralları: Anglo- Amerikan Kataloglama Kuralları* (2. Gözd. Geçl. 4. Bs). İstanbul: Mep Kitap.
- Keyword-catalog.com. (2017). [Erişim Tarihi: 20 Ekim 2017, <http://www.keyword-catalog.com/>]
- Kültür turizm. gov. (2017). [Erişim Tarihi: 12 Kasım 2017, <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,14767/teknik-calismalar-yonergesi.html>]
- Library of Congress, (1996). The MARC 21 Formats: Background and Principles. [Erişim Tarihi: 04 Ekim 2017, <https://www.loc.gov/marc/96principl.html>]

- Library of Congress, (2017). MARC 21 Format For Bibliographic Data. [Erişim Tarihi: 14 Eylöl 2017, <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/>]
- Lisbdnet.com, (2017). [Erişim Tarihi: 18 Kasım 2017, <http://www.lisbdnet.com/author-catalogue-author-library/>]
- Mansor, Y. (2003). “Bibliographic Exchange in Malaysia: Variations in Name Headings”. *Library Review*, 52(1), 38–42.
- Marmara Üniversitesi Ders Bilgi Paketi. (2012). [Erişim Tarihi: 31 Ağustos 2017, <http://llp.marmara.edu.tr/Index.aspx>]
- Neshat, N., Horri, A. (2006). “A Study of Subject Indexing Consistency Between the National Library of Iran and Humanities Libraries in the Area of Iranian Studies”. *Cataloging & Classification Quarterly*, 43 (1), 67-76
- Netugc.com. (2017). [Erişim Tarihi: 21 Eylöl 2017, <http://www.netugc.com/library-cataloguing>]
- New Zealand Digital Library Project, (2017). [Erişim Tarihi: 19 Kasım 2017, <http://www.nzdl.org/gsdldmod?e=d-00000-00---off-0cdl--00-0----0-10-0---0---0direct-10---4-----0-11--11-en-50---20-about---00-0-1-00-0--4----0-0-11-10-0utfZz-8-10&cl=CL2.4&d=HASH0102ba5b67f370e296e89b4b.11.4>=1,>].
- Oliver, C. (2009). FRBR and RDA: Advances in Resource Description for Multiple Format Resources. <http://www.collectionscanada.gc.ca/obj/005002/f2/005002-2200-e.pdf> . 31 Temmuz 2017 tarihinde erişildi.
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi. “Çevrimiçi Katalogu”. [Erişim Tarihi: 20 Ekim 2017, <http://library.metu.edu.tr/search~S4?/X9789751621429&SORT=D/X9789751621429&SORT=D&SUBKEY=9789751621429/1%2C1%2C1%2CB/marc&FF=X9789751621429&SORT=DZ&searchscope=4&1%2C1%2C>]
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi. “Çevrimiçi Katalogu”. [Erişim Tarihi: 20 Ekim 2017, <http://library.metu.edu.tr/search/X?SEARCH=9789751621429>]
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi. “Tarihçe”. [Erişim Tarihi: 18. Eylöl 2017, <https://lib.metu.edu.tr/tr/daha-fazla>]

- Özel, N. (2011). “Bilginin Düzenlenmesine Yönelik Yeni Bir Standart: Resource Description and Access (RDA)”. *Bilgi Dünyası*. 16(1), 23-44.
- Özel, N. ve Çakmak, T. (2012). “Yeni Nesil Kütüphane Katalogları: OPAC 2.0”. *Prof. Dr. K. Gülbün Baydur’a Armağan*, içinde (s. 111-116). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.
- rda-jsc.org, 2010 RDA:Resource Description and Access. [Erişim Tarihi: 31 Temmuz 2017, <http://www.rda-jsc.org/archivedsite/rdafaq.html#8>]
- RDATürkiye, (2012). [Erişim Tarihi: 22 Eylül 2017]. <http://www.rdaturkiye.org>
- Salaba, A. (1996, December 1). *Inter-Indexer Consistency in Bibliographic Record Access Points between OCLC and RLIN*. A Master's Research Paper submitted to the Kent State University School of Library and Information Science in partial fulfillment of the requirements for the degree Master of Library Science. [Erişim Tarihi: 26 Temmuz 2017, <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED413903.pdf>]
- Sefercioğlu, N. (1977). “Kataloglamada Milletlerarası Gelişmeler”. *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, 26 (3), 121-124.
- Shakhsi, Lili, (2015). *Cataloging images in library, archive and museum. Oslo and Akershus University College of Applied Sciences*. Master thesis. [Erişim Tarihi: 26 Temmuz 2017 <http://hdl.handle.net/10642/3374>]
- Taşkın, Z. (2010). Kütüphanecilikte standartlaşma ve MARC-XML çözümü. [Erişim Tarihi: 28 Ağustos 2017, <http://docplayer.biz.tr/2877974-Kutuphanecilikte-standartlasma-ve-marc-xml-cozumu.html>].
- The Tradition of Library Catalogs. (2016). *Library Technology Reports*, 52(5), 15-19.
- Tonta, Y. (1990). “Kataloglamada Tutarlılık Üzerine Bir Araştırma: Kongre Kütüphanesi Katalogcuları ile İngiliz Ulusal Kütüphanesi Katalogcuları Arasındaki Tutarlılık”. *Prof. Dr. Osman Ersoy’a Armağan* içinde (s. 135-146). Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği.
- Tonta, Y. (2012). “Bilgi Sınıflama, Bilgi Düzenleme ve Bilgi Erişim”, *Prof. Dr. K. Gülbün Baydur’a Armağan*, içinde: (ss. 155-172). Yayına Haz. Yayına Haz.

Özgür Külçü, Tolga Çakmak ve Nevzat Özel. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, 2012.

TÜBA, (2013). [Erişim Tarihi: 26.07.2017, <http://www.tubaterim.gov.tr/>]

Türk Dil Kurumu. (2017). Güncel Türkçe Sözlük. [Erişim Tarihi: 5 Ağustos 2017, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.59fb0b5a7fed72.84808363]

Ugcnetguide. (2017). UGC Net Guide in Library and Information Science. [Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2017, <http://www.ugcnetguide.com/>]

Üçok, B. (1971). “Kitap Kataloglar”. *Türk Kütüphaneciliği Bülteni*. 20(4), 211-219.

Wilson, K. (2007). “OPAC 2.0: Next Generation Online Library Catalogues Ride the Web 2.0 Wave!”, *Online Currents*, 21(10), 406-413.

Yakın Doğu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü (2017). [Erişim Tarihi: 31 Ağustos 2017, <https://neu.edu.tr/akademik/fakulteler/iktisadi-ve-idari-bilimler-fakultesi/bolumler/bilgi-ve-belge-yonetimi-bolumu/dersler/?lang=tr>]

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Bologna Bilgi Sistemi (2017). [Erişim Tarihi: 31 Ağustos 2017, <https://obs.ybu.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=088933315377703110035505322403627633291333453556034480>].

EKLER

	Tek Yazarlı Eser		
1	Kitabu'l-Emed Ale'l-Ebed = sonsuzluk peşinde : (metin-çeviri)	el-Âmirî , Ebu'l-Hasan Muhammed b. Yûsuf	9789751736567
2	Mi'yâru'l-ilm = İlmin ölçütü : (eleştirmeli metin-çeviri)	Ebu Hamid El-Gazzali	9789751736895
3	Elektromagnetik dalga teorisi	Bayrakçı, H. Ergun	9755110011
4	Physics : For scientists & Engineers with modern physics	Serway, Raymond A.	97574772733
5	Fizik	Aristoteles	9753636342
6	Fizikokimya : Atkins	Atkins, P. W.	9755560491
7	Sinekli bakkal	Adıvar, Halide Edip	9754471142
8	Genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO)	Denli, Muzaffer	9789944608145
9	Elektronik bankacılık hizmetleri ve denetimi	Işkın, Seyit Ahmet	9789944609876
10	Okuma uğraşı : Yazın metninin kavranışında okur-metin-yazar	Göktürk, Akşit	9753637624
11	Kilise ataları tarafından "Kutsal Ruh'un Kavalı" olarak adlandırılan Süryani Mor Efrem'in şiirleri	Süryani Mor Efrem	9789751736093
12	Risâle fî tahkîk'l-küllîyyat : tümeller risâlesi ve şerhleri : (eleştirmeli metin-çeviri-tıpkıbasım)	Kutbüddin Razi	9789751737069
13	Muhibbi Divanı : Kendi hattıyla : (İnceleme-metin-tıpkıbasım)	Kanuni Sultan Süleyman	9789751737137
14	Malatya ziyaret kültürü ve ziyaret yerleri	Oymak, İskender	9786054768141
15	Küresel marka : dünya pazarında kalıcı marka değeri yaratma ve geliştirme	Hollis, Nigel	9786055467036
16	İleri düzey marka yönetimi : Değişen dünyada markaları yönetmek	Temporal, Paul	9786055467029
17	Malatya'daki Türk-İslam dönemi mimari eserleri III	Şancı, Fuat	9786054768004
18	Üçtepe I : Yeni kazı ve yüzey bulguları ışığında Diyarbakır - Üçtepe ve çevresinin yeni Assur dönemi tarihi coğrafyası	Köroğlu, Kemalettin	9751608805
19	Atatürk ve askerlik : düşünce ve uygulamaları	İlhan, Suat	9751602009
20	Muradi divanı (inceleme-tıpkıbasım)	Sultan Üçüncü Murat	9789751736581
21	Yeni toplum görüşü	Owen, Robert	9753630522
22	Yerlerin markalaşması : Kimlik, imaj ve itibar	Anholt, Simon	9786055467050
23	Lübnan bunalımı ve Filistin sorunu	Acar, İrfan C.	9751600510
24	Milli Mücadele'de Balıkesir Kongreleri	İlgüler, Mücteba	9751611334

25	Merkezileşme sürecinde bir taşra kenti Mardin (1800-1900)	Özcoşar, İbrahim	9786054202003
26	Malatya Türk-İslam Dönemi mimari eserleri II	Aytaç, İsmail	9786054768004
27	Cavit Binbaşıoğlu'nun Türk eğitim ve kültür hayatına hizmetleri	Göger, Özlem	9786055213251
28	Rekabetçi başarı : markalaşma nasıl değer katar?	Davis, John A.	9786055467067
29	Labor laws in Turkey	Demircioğlu, A. Murat	9789944606950
30	Solan Akdeniz 1550-1870 : Coğrafi- tarihsel bir yaklaşım /	Tabak, Faruk	9789750817557
31	Akdeniz kıyılarında hesap : Rakamların evrensel tarihi	Ifrah, Georges	9754030456
32	Ticaret sicili rehberi	Şentürk, Sonnur	9789944608077
33	Malatya efsaneleri	Yağbasan, Kudret Yıldırım	9786054768134
34	Malatya halayları	Kızılkaya, Nehir	9786054768202
35	Mister Pickwick'in serüvenleri	Dickens, Charles	9789750819117
36	Uluslararası finans merkezleri, ülke ekonomilerine etkileri ve İstanbul'un potansiyeli	Çevik, Fatih	9789944609456
37	İstanbul'da yaşam kalitesi araştırması	Şeker, Murat	9789944608374
38	Türkiye' de film endüstrisinin konumu ve hedefleri	Hülya Uğur Tanrıöver	9789944609234
39	Bir zamanlar İstanbul : şehir mektupları Basiretçi Ali Efendi	Basiretçi Ali Efendi	9789944603782
40	Büyüyen eller	Abasıyanık, Sait Faik	9789750812422
41	Gönlümün bir parçası : toplu öyküler 2	K.[akınç], Tarık Dursun	9789750816864
42	Ada : İngiliz yazınında ada kavramı : Araştırma	Göktürk, Akşit	9753637616
43	Sosyal politikada yerelleşme	Ersöz, Halis Yunus	9789944608268
44	Şu çılgın Türkler : roman	Özakman, Turgut,	975220127X
45	Yargılama usulüne dair = Camiu'l- fusuleyn	Şeyh Bedreddin	9789751736116
46	Rektörlük hatıralarım	Tezcan, S. Semih	9789759300562
47	Atatürk'ün emrinde, Türk İstiklâl Savaşının Milli Kahramanı : Fahri Akçakoca Akça : hayatı, eserleri, gerçekleştirdikleri ve eserlerinden seçmeler	Göçgün, Önder	9789756992395
48	The Principles of Turkish administration and their impact on the lives of non-Muslim peoples : the Armenians as a case study	Saray, Mehmet	9751616395
49	Sovyet tehdidi karşısında Türkiye'nin Nato'ya girişi : III. Cumhurbaşkanı Celâl Bayar'ın hatıraları ve belgeler	/ Saray, Mehmet	9751613868
50	Türklerde dini ve kültürel hoşgörü, Atatürk ve lâiklik	Saray, Mehmet	9751615550

51	Modern control engineering	Ogata, Katsuhiko	0130432458
52	Ücra yerlerde ve deniz kenarlarında, ihtiyatlu mahalde bir şehir : Ayasuluğ (Selçuk) : (XV-XVI. yüzyıllar)	Telci, Cahit	9786058868205
53	Uluğ Bey'in astronomi cetvelleri : Zic-i Uluğ Bey (çeviri eser)	Uluğ Bey	9789751735935(s et)
54	Tarih-i Cülus-ı Sultan Mustafa Han-ı Salis : Sultan Üçüncü Mustafa tarihi : (inceleme-tıpkıbasım)	Teşrifatçı Mehmed Akif Bey	9789751736611
55	Camii'l-fusuleyn	Şeyh Bedreddin	9789751736116
56	Acayibü'l-mahlukat ve garayibü'l-mevcutat : (İnceleme-tıpkıbasım)	Muhammed bin Mahmud et-Tusi	9789751736604
57	Kısas-ı Enbiya = Peygamber Kıssaları : (inceleme-tenkitli metin-tıpkıbasım)	Hindi Mahmud	9789751737045
58	Tuhfe-i Muradi : (Cevhername) : inceleme, dizin, tıpkıbasım	Muhammed bin Mahmud Şirvani	9789751736628
59	Kitabü't-tedbirati's-sultaniyye fi siyaseti's-sina'ati'l-harbiyye : harp sanatı taktikleri : (inceleme-dizin-tıpkıbasım)	Muhammed b. Mengli	9789751736598
60	Ümmü'l gaza fi tedbiri'l-harb ve levazımıha = Harp sanatı ve aletleri : (inceleme-çeviri yazı-tıpkıbasım)	Bayramoğlu Ali Ağa	9789751737014
61	Muhtaru'l-Hikem : hikmetli sözler : (metin-çeviri)	Mübeşşir İbn Fatik,	9789751736888
62	Tehzibü'l-Ahlak = Ahlak eğitimi (metin-çeviri)	Yahya İbn Adi	9789751736697
63	Danışname-i alai = Alâi hikmet kitabı : (nesir-çeviri)	İbn Sina	9789751736963
64	Kitabü'l-Haşaîş Fi't-Tıb = De Materia Medica : (inceleme-tıpkıbasım)	Dioscorides Pedanius, of Anazarbos	9789751736574
64	Tahriru usûli'l-hendese ve'l-hisâb = Eukleides'in elemanlar kitabının tahriri : (inceleme-tıpkıbasım)	Nasirüddin Tusi	9789751736543
65	Sergüzeştname-i Hindî Mahmûd : beyân ola cihânda sergüzeştüm = İnebahtı gâzîsi Hindî Mahmûd ve esâret hâtıraları : (inceleme-tıpkıbasım)	Hindi Mahmud	9789751736741
66	Sanat terimleri sözlüğü	Turani, Adnan	9751404304
67	Türkiye'de sekülerizm ve modernlik	Davison, Andrew	9750500075
68	Türk edebiyatı tarihi : Ansiklopedik	Atilla Özkırımlı	9751022592
69	Yerinden yönetim ve siyaset	Keleş, Ruşen	9789754065077
70	Yatırım fonları, katılma belgeleri ve vergilendirme esasları	Kırman, Ahmet	9757628913
71	Para kurulu ve Türkiye'de uygulanabilirliği üzerine bir araştırma	Akyazı, Haydar	975762893X
72	Sanatın ortamında video	Altunay, Alper	9789750617058
73	Satış noktasından elektronik fon transfer sistemi (eftpos) ve hukuki	Şener, Oruç Hami	9757628972

	niteliği		
74	Batik sanatı	Babayiğit, Tarık	9786056282355
75	Anayasa hukuku : Anayasa metni ve 11. protokole göre hazırlanmış Avrupa insan hakları sözleşmesi	Gözübüyük, A.Şeref	9757425125
76	Siyaset bilimine giriş : (Gözden geçirilmiş üçüncü baskı) /	Öztekin, Ali	9757351571
77	Pullardaki Bursa : (1923-2010)	Kuter, Murat	9786056217272
78	Bursa ve resim sanatı tarihi : Türk resim sanatı tarihinde Bursa'nın konu olduğu resimler ve ressamı	Ertürk, Yelda	9786056217234
79	Sakin ol sınırlarına hakim ol : Stresle başa çıkma yolları	Losyk, Bob	9756589795
80	Uludağ'daki periglasiyal süreçlerin, periglasiyal yerçekillerinin ve bunları denetleyen etmenlerin incelenmesi	Öztürk, Muhammed Zeynel	9786056217241
81	Başlangıçtan yirminci yüzyıla Türk dili tarihi	Ercilasun, Ahmet B.	9789753385893
82	Yeni bir sayfa	Calvino, Italo	9789750815324
83	Bezgin martı ve çılgın kelebek	Ünsal, Artun	9789750816970
84	Risk sermayesi finansman modeli : dünya uygulamalarının analizi ve Türkiye için özgün bir model önerisi	Tuncel, Kürşat	9757539325
85	Türkiye'deki devlet üniversiteine analitik yaklaşım	Şahin, Osman	9789758195619
86	Malatyalı ressamı	Hasan Demirbağ	9786058706842
87	Malatya bibliyografyası	Karaer, Hüseyin	9786058706811
88	Derecelendirme sürecinde ekonometrik bir değerlendirme	: 9786058706811	9756951273
89	Kamu borçları yönetimi ve Türkiye için bir değerlendirme	Bağcı, Hamdi	975695132X
90	Türk Eğitim Tarihi M.Ö. 1000-M.S. 2013	Akyüz , Yahya	9789758792399
91	OSMANCIK Cihân Devletini Kuran İrade, Şuûr ve Karakter	Buğra, Tarık	9789754370799
92	Bilim Felsefesi	Yıldırım, Cemal	9789751402943
93	Gelişmekte olan ülkelerde ve Türkiye'de dış borçlanmanın belirleyicilerinin incelenmesi : 1980 – 2010	Esener, S. Çağrı	9789758195640
94	Optalmik optisyenin meslek kitabı : oftalmik teknisyenlik sanatına başlayanlar için (Görme sağlığı gözlük camları ve çerçeveleri üretim teknolojisi ve gözlük yapımına dair pratik bilgiler) /	Bennett, Arthur G.	9759717212
95	Pomi : Potansiyel mimarlık işliğı = Studio for potential architecture /	Şentürk, Levent	9789757936916
96	Kimyacılar ve biyokimyacılar için Matlab uygulamaları ile bilişim	Akpolat, Oğuz	9786054397068

	teknolojileri		
97	Oseanoloji	Tarkan, Ahmet Nuri	9786054397082
98	Havacılık ve hava trafik kontrol	Uslu, Suat	9789750610806
99	İş etüdü /	Kanawaty, George	9754401055
100	Kahramanmaraş ve yöresi ağızları : (giriş-inceleme-metinler)	Erdem, Mehmet Dursun	9786053595243
101	Süreç iyileştirme	Bozkurt, Ridvan	9754403201
102	Avrupa Birliği sosyal politikası çerçevesinde özörlölere yönelik ayırıcılıkla mücadele ve Türkiye'deki yansımaları	Kolat, Serkan	9789751948670
103	Piyasa ekonomisine geçiş sürecinde Azerbaycan	Zengin, Eyüp	9789944607407
104	Dolmabahçe Sarayı'nda "Avrupa ışıkları" = European lights in the Dolmabahçe Palace	Fitoz, İpek	975622620X
105	Milli mücadele'de güney cephesi Maraş	Akbıyık, Yaşar	9751706254
106	Farsça şiir söyleyen Osmanlı şairleri	Değirmençay, Veyis	9789754421972
107	Muğla masalları : (Araştırma- inceleme)	Önal, Mehmet Naci	9786054397181
108	Nevşehir ili tıbbi jeolojik unsurları ve halk sağlığı	Atabey, Eşref	9789944563376
109	Kriz yönetimi	Luecke, Richard	9789944882439
110	Terörle mücadele stratejisi : bilge adamlar kurulu raporu	Sandıklı, Atilla	9786058967236
111	Deprem ve yapı ilişkisi	Güney, Yücel	9789750611940
112	Martı Jonathan Livingston bir öykü	Bach, Richard	9753310080
114	Mimar Sinan	Günay, Reha	9758599216
115	Kırmızı figürlü Atina vazoları : Arkaik dönem	Boardman, John	9789758293308
116	Eğitim Felsefesi	Sönmez, Veysel	9756956046
117	Mesleki ve Teknik Ortaöğretimde Fılasman Harcamalar ve Maliyet	Özcan, Kenan	9789944606004
118	Edib Harâbî Dîvânı (İnceleme Metin) – I	Üçüncü, Kemal	978605864850
119	İsyân Günlerinde Aşk	Altan, Ahmet	9750700902
120	Siyah süt : yeni başlayanlar için postpartum depresyon	Şafak, Elif	9789759915315
121	Sanatta Değişmeyen Plastik Değerler	Lhote, André	9755332863
122	Erzurum evleri : Türk İslam mesken mimarisinde	Karpuz, Haşım	9751712521
123	Görme biçimleri	Berger, John	9789753420839
124	Kırım ve Kafkas göçleri (1856-1876)	Saydam, Abdullah	9751608600
125	Erzurum Beylerbeyliği ve teşkilatı : kuruluş ve genişleme devri (1535- 1566)	Aydın, Dündar	9751608791
126	Selçuklu Topraklarında Müzik	Uslu, Recep	9786053637592

127	Matematik Sanatı	Jerry P.King	9754030782
128	Ahir zamanlarda yaşarken	Zizek, Slavoj	9789753428217
129	Aklından bir sayı tut	Verdon, John	9786054188710
130	Başlangıcından günümüze Türk yazı sistemleri	User, Hatice Şirin	9753387776
131	matematiğin öyküsü ve serüveni 1.	Ali Dönmez	9758269925
132	Osmanlı İmparatorluğu dönemi İstanbul cami ve türbelerinden ağaç	Barışta, H. Örcün	9789751621344
133	Türk inanışları ile milli geleneklerinde renkler ve sarı, kırmızı, yeşil	Genç, Reşat	9789751612151
134	Aşık veysel	Alptekin, Ali Berat	9789751621429
135	Türkmenistan kültürü araştırmaları : makaleler	Türkmen, Fikret	9789751623348
136	Kukli Mehmet Bey vakfiyesi	Vırmiça, Raif	9789751622884
137	Katip çebebi	Yurtoğlu , Bilal	9789751621443
138	Milli uyanış	Kasimov, Begali	9789751621313
139	Ürdün'de Osmanlı mimarisi	Çaycı, Ahmet	9789751623300
140	Orhan Seyfi Orhon : hayatı, gazeteciliği, fikri ve edebi şahsiyeti, eserleri	Donbay, Ali.	9789751621450
141	Düz dokuma teknikleri ve teknik desen çizimleri : (kilim, cicim, zili-sili, sumak vb.)	Soysaldı, Aysen	9789751621627
142	El-Kanun Fi't-Tıbb : beşinci	İbn-i Sina	9789751623256
143	Organik ürünlerin pazarlanması ve etik sorunlar	Nardalı, Sinan	9789944608237
144	XV.-XVII. yüzyıl Rus edebiyatında Türkler	Caferov, Telman	9789751623034
145	Hüseyin Rıfkı Tâ mânî ve elementler çevirisi	Tosun, Ali Rıza	9789751623188
146	Türk kültüründe taşlar	Acun, Hakkı	9789751622549
147	Kuantum bilgisayarlar da hesaplama ya giriş	Kaye, Phillip	9789756760437
148	E-devlet : kamu hizmetlerinde vatandaş memnuniyeti	Temür, Nuri	9789754650020
149	İnşaat taahhüt işletmelerinde maliyet oluşumu ve muhasebeleştirilmesi	Bozok, Mehmet Sinan	9789750608681
150	Elbistan ve Maraş'ta Dulkadir Oğulları hükümeti	Arifi Paşa	9786056156878
151	Urfa'nın kültür ve inançlar serüveni	Karakaş, Mahmut	9786053637578
152	Sanayi devrimi'nin etkisinde imparatorluk'tan cumhuriyete Türkiye	Sezgin, Candan	9789756959459
153	Yarıiletken basamak kırılma indisli lazerlerin fiziği	Temiz, Mustafa	9789756992357
154	Fihi Ma Fih ve Mektubat Mecalis-i	Mevlana Celaleddin Muhammed	9786053637271
155	Faiz oranı getiri eğrisi simülasyonu yöntemleri ve bankacılıkta aktif pasif yönetimi üzerine etkileri : Türkiye'de	Şişman, M. Övünç	9789759004118

	ticari bankalar üzerine bir uygulama		
156	Türkiye'de insan kaynaklı (antropojenik) unsurlar ve çevresel etkileri	Atabey, Eşref	9786054075775
157	Türkiye'de kil ve toprak yeme alışkanlığı (jeofajia)-topraktaki organizmalar(patojenler)-pekmez toprağı ve sağlık	Atabey, Eşref	9786054075812
158	Türkiye'den az gelişmiş ülkelere sermaye göçü (relokasyon) : ekonomik ve istihdam boyutlarıyla	Akgeyik, Tekin	9789944607094
159	Çağcıl Türkçülük : (güler yüzlü Türkçülük)	Moralıgil, Celâdet	9789759658915
160	Bir cumhuriyet çocuğı olarak hatıralarım ve fikirlerim 1927-1999	Moralıgil, Celâdet	9759658909
161	Arıburnu muharebeleri raporu	Atatürk, Mustafa Kemal	9789754096064
162	Başlangıcından Cumhuriyet dönemine kadar Türklerde resim	Başkan, Seyfi	9789751621900
163	Başöğretmen Atatürk ve Cumhuriyet Öğretmeni	Uçan, Ali	994472907-8
164	Türkiye'de finansal liberalizasyon ve finansal gelişme ilişkisinin ekonometrik analizi	Ağır, Hüseyin	9789759004088
165	Banka muameleleri vergisinin bankacılık sektöründe rekabeti bozucu etkileri ve bir model önerisi	Tanrıverdi, Sezai	9789759004071
166	Yönetim ekonomisi	Ertuna, İ. Özer	9786055899080
167	Savaş, çöküş ve mütareke yılları (Acı, hüznün, yokluk, çaresizlik ve ağıt dolu günler)	Kılıç, Mehmet	9786055899059
168	Amasya tamimi ve protokolü	Kılıç, Mehmet	9786055899066
169	Su mühendisliği el kitabı	Bulu, Atıl	9786055899073
170	Halkla ilişkiler : pazarlama yönlü bir yaklaşım	Alikışioğlu, Mehmet	9786055899042
171	Enerji kaynakları	Yarman, Tolga	9786055899035
172	Vatansızların hukuki durumu ve Türk hukuku	Odman, M. Tevfik	9786056155314
173	Ulusal ve uluslararası belgelerde Türk yükseköğretimi	Şahin, Osman	9789758195503
174	Biyoyakıt politikalarının tarım sektörüne etkileri	Hatunoğlu, E. Emrah	9789751948618
175	İklim değişikliği ile mücadelede emisyon ticareti ve Türkiye uygulaması	Arı, İzzet	9789751948748
176	Ansiklopedik mimarlık sözlüğü	Hasol, Doğan	9757438308
177	Türkiye'de özürlü yoksulluğı ve mücadele politikalarının değerlendirilmesi : Ankara-Keçiören örneğı	Erbil Erdugan, Fatma	9789751948649
178	Uluslararası iktisat : teori politika ve	Seyidoğlu, Halil	9757516104

	uygulama		
179	Suriye	Gürson, Poyraz	9789756707272
180	Atatürk, milli kültür ve medeniyet	Göçgün, Önder	9789756992326
181	Avrupa Birliği katılım öncesi mali yardımları	Karataş, Halil	9789758195497
182	Endüstriyel demokrasi ve yönetime katılma	Dicle, İlhan Atilla	
183	Türkiye'de kadının dünü ve bugünü	Doğramacı, Emel	9754580189
184	XIX. yüzyılın ilk yarısında Diyarbakır, 1790-1840	Yılmazçelik, İbrahim	9789751606860
185	Atatürk devrimi : bir çağdaşlaşma modeli	Kili, Suna	9754580707
186	Su tasfiyesi	Eroğlu, Veysel	9786053930297
187	Devlet adamlarına öğütler : Osmanlılarda devlet düzeni	Defterdar Sarı Mehmet Paşa	9751705819
188	Eskiçağda yazı malzemeleri ve kitabın oluşumu	Yıldız, Nuray	9789751612427
189	Atatürk din ve din adamları	Sarıkoçuncu, Ali	9753893892
190	Kanun, yasama faaliyeti ve özgürlük: adaletin ve politik iktisadın liberal ilkelerinin yeni bir ifadesi	Friedrich A.Hayek	975-458-061-8
191	Bilgi ve eğitim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin muhasebe eğitimine etkisi : Türkiye değerlendirmesi	Abdulkerim Daştan	9789944359153
192	Örgütlerde güç kullanımı : çalışanların algıladıkları güç ve tepkileri üzerinde bir uygulama	Çiğdem Kirel.	9754927871
193	Atatürk döneminde yabancı okullar : (1923-1938)	Ayten Sezer	9751611024
194	Doğumundan ölümüne kadar kaynakçalı Atatürk günlüğü	Utkan Kocatürk	9751611911
195	Türk Devletlerinde Meclis (Parlamento), demokratik düşünce ve Atatürk	Mehmet Saray.	9751611350
196	Atatürk ve milli egemenlik	Hamza Eroğlu	9751609445
197	Atatürk devri öğretmen yetiştirme politikası	Cemil Öztürk	9751607655
198	Türkiye Selçuklu hükümdarı Sultan I. Kılıç Arslan	Işın Demirkent	9751608201
199	Sanayi Devrimi'nin etkisinde İmparatorluk'tan Cumhuriyet'e Türkiye	Candan Sezgin	9789756959459
200	Devletin bankacılık sektöründe düzenleyici denetleyici rolü ve Türkiye uygulaması	Selami Er.	9789944605038
201	Türkiye-Ermenistan ilişkileri : bir kısır döngü	Aybars Görgülü.	9789758112999
202	İmparatorluk politikalarında teo-stratejiler ve Türkiye	Nadim Macit	9789756424377

203	Türkiye Türkçesi grameri : şekil bilgisi	Zeynep Korkmaz	9751616433
204	Evrensel hizmet; Türkiye posta sektöründe evrensel hizmet regülasyonu için öneriler	Işıl Irmak	9789751944023
205	Demokrasi sürecinde Türkiye : 1945-1980	Feroz Ahmad	9757638072
206	Türkiye teşkilat ve idare tarihi	İlber Ortaylı.	9789757352105
207	Sömürgeleşen Türkiye	Cihan Dura.	9756288167
208	. Avrupa Birliği mali işbirliği politikaları ve Türkiye	Metin Gençkol	9751934893
209	Akdeniz Havzası'nda su sorunları ve Türkiye	Yıldız, Dursun	9753955863
210	Avrupa Birliği mali işbirliği politikaları ve Türkiye	Metin Gençkol	9751934893
211	OECD ülkelerinde yenilik sistemleri ve Türkiye için durum değerlendirmesi	Ahmet Alper Ege	9751932831
212	Osmanlıca-Türkçe ansiklopedik lügat : eski ve yeni harflerle	Ferit Devellioğlu	9757519022
213	Dengeli okuma yazma yaklaşımının Türkçe öğretiminde uygulanması : ilköğretim 5. sınıfta bir eylem araştırması	Serap Cavkaytar	9789750607059
214	.Araştırmalarda rapor hazırlama	Niyazi Karasar	9759543206
215	Ermeniler'in Türkler'e yaptıkları mezalim ve soykırımın arşiv belgeleri	İsmet Binark	9757479837
216	Avrupa insan hakları sözleşmesi : insan haklarının uluslararası ilkeleri	Şeref Ünal	9757479802
217	Milli mücadelede Sivas 108 gün (2 Eylül-18 Aralık 1919)	A. Necip Günaydın.	9786053781127
218	Belediye ekonomisi : belediyelerin ekonomideki yeri ve önemi	İlker Gündüzöz	9789756311547
219	Türklerde dini ve kültürel hoşgörü, Atatürk ve laiklik	Mehmet Saray	9751615550
220	Hukuka giriş	Turgut Akıntürk	9750600991
221	Aşık Veysel	Ali Berat Alptekin	9789751621429
222	Erzurum'da Mustafa Kemal'i Ilıca ve İstanbul kapı karşılamaları	Konukçu, Enver	
223	Bu ülke	Meriç, Cemil	9754702810

2-3 Yazarlı Eser			
1	Türkiye' de organik tarım ve iyi tarım uygulamaları : üretim ve pazarlama esasları	Ersun, Nur ; Kahraman Arslan	9789944608510
2	Türkiye Tarihi II : Osmanlı Dönemi (1300-1566)	Yücel, Yaşar ; Ali Sevim	9751602599
3	Avrasya' nın yükselen yıldızı Kazakistan	Kara, Abdolvahap ; Okan Yeşilot	9789944609012
4	Türkiye'nin yaş meyve-sebze ihracatı (Mevcut durum, sorunlar ve çözüm önerileri)	Eraktan, Gülcan ; Hasan Arısoy	9789944608657
5	İstanbul halkının dilencilik olgusuna bakış açısı	Coşkun, İsmail ; Alev Erkilet	9789944606080
6	Marka Girişimi : Kurumsal markalaşma ile şirket stratejisini, kültürünü ve kimliğini uyumlu hale getirme yöntemleri	Hatch, Mary Jo ; Majken Schultz	9786055467074
7	Bir Marka adı yaratmak	Rivkin, Steve ; Fraser Sutherland	9786055467043
8	Karamanlıca bir eser : Nevşehir salnamesi 1914	Öger, Adem ; Oğuz Özdem	9786054163120
9	Şarık Tara sınırların ötesinde : iş yaşamı ve uluslararası ilişkiler	Tüzün, Çiğdem	9786050918311
10	Orta Doğu raporu	Mutlu, M. Kayhan ; Ramazan Taş, Mahmut Akpınar	9786058739451
11	Kamu ve özel kesimde insan kaynakları yönetimi	Can, Halil ; Şahin Kavuncubaşı	9757351253
12	Oftalmik mekanik ve gözlük imaltı teknolojisi	Epting, John B. ; Frank C. Morgret	9759717220
13	Fen ve mühendislik için fizik	Serway, Raymond A. ; Robert J. Beichner	9758624229
14	TS-EN-ISO 9001:2000 dokümantasyon kılavuzu : örnek kalite el kitabı, örnek prosedürler, örnek proses tanımları, örnek formlar	Bozkurt, Ridvan ; Bülent Vardar	9754403430
15	Rekabetçi üstünlük ve işgücü verimliliği ilişkisi : (ticarete katkı endeks göstergesi ile)	Birbil, Dilek ; Nevda Atalay	9789754403688
16	Süryanca dilbilgisi	Çelik, Mehmet ; Mehmet Sait Toprak	9789756707326
17	Mühendisler için mekanik : statik	Beer, Ferdinand P. ; E. Russell Johnston	9755110070
18	Mevlevi Âyinleri Makamlar ve Geçkiler	Emrah, Hatipoğlu ; Arif Bayram Poyraz	9786053595069
19	Mevlevi Âyinleri Usüller ve Aruz	Timuçin , Çevikoğlu ; Semâ Sever-Arif Bayram Poyraz	9786053595120
20	TEMEL ÜNİVERSİTE KİMYASI SORULARIN ÇÖZÜMLERİ VE YENİ SORULAR	ERDİK,ENDER ; YÜKSEL SARIKAYA	9757313017

21	Yazılı ve sözlü anlatım : okuma-dinleme, konuşma-yazma	Aktaş, Şerif ; Osman Gündüz	9789753383417
22	Avrupa Birliği sağlık politikaları ve Türkiye	Yıldırım, Hasan Hüseyin ; Türkan Yıldırım	9786058784116
23	Toplumsal yapı ve verginin sosyal bileşenleri tercihlili vergi	Burhan Baloğlu, Filiz Baloğlu.	9789944607216
24	Gençlik ve şiddet : toplumsal alanda şiddetin yükselişi	Kocadaş, Bekir ; Özge Özgür, Mahmut Özbulut	9789751623263
25	Haberin görsel tuzakları : haber medyası üzerinde göz takibine bağlı okuma davranışı araştırması	Onursoy, Sibel ; Deniz Kılıç, Haluk Birsan	9789750608674
26	Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde ekonomik dönüşüm	Oktar, Tiğince ; Hamdi Genç, Arzu Varlı	9789944607681
27	Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde Türk Tekstil Sektörü'nün durumu	Özipek, O. Bülent ; Dilek Bora	9789944606714
28	Hazır giyim işletmelerinde kurum kültürünün işletme verimliliğine etkisi	Dal, Vedat ; Nuray Öz Ceviz	9789944607254
29	KOBİ'ler için Çin Halk Cumhuriyeti rehberi	Daniş, Erkan ; Doğan Selçuk Öztürk	9789944607704
30	Yurt içi ve yurt dışı yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinde inşaat muhasebesi uygulamaları	Gülten, Selçuk ; İlyas Kocaer	9786056167102
31	Osmangazi : ilkler ve Karacahisar	Karasu, Cezmi ; Tuğçe M. Sakarya, Oktay Berber	9789756881118
32	Nemlendirme tekniği : NT	Karakoç, T. Hikmet ; Ahmet H. Gökşin	9786058891500
33	Gıda analizleri	Yetim, Hasan ; Zülal Kesmen	9789756478455
34	Balkan Savaşları'nda Edirne /	Hayta, Necdet ; Togay Seçkin Birbudak	9789754095951
35	Avrupa Birliği sağlık politikaları ve Türkiye	/ Hasan Hüseyin Yıldırım, Türkan Yıldırım	9786058784116
36	Türkiye için yeni bir büyüme modeli	Can Fuat Gürlesel, Kerem Alkin	9789944606141
37	Toplumun kamu yönetimine, kamu hizmetlerine ve reforma bakışı	Fikret Adaman, Ali Çarkoğlu, Burhan Şenatalar.	9758112678
38	Türkiye'de kamu bankalarının özelleştirilmesi : kamu ve özel sermayeli ticaret bankalarında etkinlik ve verimlilik analizi	Fikret Çankaya ; Mehmet Öz	9757628999
39	Bir yerel yönetimin deneyiminin ardından... : Küçükçekmece Ayazma-Tepeüstü kentsel dönüşüm projesi /	Sırma R. Turgut ; Eda Çağtaş Ceylan	9786051061870

Tüzel Girişli Eser			
1	6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu (Ticari işletme ve ticaret şirketleri ne getirilen yenilikler)	İstanbul Ticaret Odası	9786051370620
2	Türk parlamento tarihi : TBMM - I. Dönem : 1923-1927	haz. Kazım Öztürk	9757291021
3	Türk parlamento tarihi : TBMM - II. Dönem : 1923-1927	haz. Kazım Öztürk	9757291013
4	Dünden bugüne gümrükler genel müdürlüğü (1909-2012)	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü.	9786058644731
5	Avrupa Birliği'nde sosyal güvenliğin koordinasyonu	Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı	9786058644731
6	Atatürk konferansları: Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve kuruluşunun 76. yıldönümlerinde Afyon ve ilçelerinde yapılan panel ve konferanslar	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi.	9751613574
7	Avrupa Birliği ve Türkiye	Dış Ticaret Müsteşarlığı	9789751941039
8	Türkçe sözlük	[hazırlayanlar, başkan, Şükrü Haluk Akalın; Recep Toparlı ... et al.].	9751600707
9	Prof. Dr. Kurthan Fişek için yönetim üzerine	Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi	9789754828832

Eser Adı Temel Girişli Eser			
1	Yüce Divan kararları		9789757427513
2	Suçta sürüklenen ve mağdur çocuklar = Children at risk from delinquency and victimization. Süleyman Hançerli...[ve öte.]	editörler Süleyman Hançerli	9789944705189
3	Milli Saraylar Koleksiyonu'nda Hereke dokumaları ve halıları	Mehmet Kenan Kaya ... [ve diğer.]	9757479756
4	Bir hürriyet türküsü : bilinmeyen Kurtuluş Savaşı ve cephe fotoğrafları	yayıma hazırlayan Fahri Özdemir	9789758855384
5	Avrupa-Türkiye ilişkileri	ed. Harun Gümrükçü, Yakup Karabacak	9786056111815
6	Bir hürriyet türküsü : Bilinmeyen Kurtuluş Savaşı ve cephe fotoğrafları	yayıma hazırlayan Fahri Özdemir	9789758855384
7	27 Mayıs bakanlar kurulu tutanakları : (6 ocak 1961-16 kasım 1961)	yayına hazırlayan Cemil Koçak	9789750817953
8	II. Meşrutiyet'in ilk yılı : 23 Temmuz 1908 – 23 Temmuz 1909	ed. Tamer Erdoğan	9789750814723
9	"Şehrime ulaşmadan bitirirken yolumu..." : Nâzım ve Vera, Moskova'dan İstanbul'a	editör, Devrim Çakır.	9789750813665
10	Nevşehir Mahkemesi'ne ait ilk	haz. Metin Ziya Köse,	9786054163144

	şer'iyye sicili : (3 numaralı defter) : 1213-1221/1798-1807	Ali Kozan	
11	Türkiye'nin yükseköğretim stratejisi		9789757912323
12	Denizli : tanrıların kutsadığı vadihazırlayan : Filiz Özdem; fotoğraflar Ali Konyalı, Tarkan Kutlu	hazırlayan : Filiz Özdem	9789750821301
13	13 Mart 1992 Erzincan depremi	haz. Fikret Çuhadaroglu, Ruhi Kara, Engin Ustaoglu	9757565350
14	Türkiye'de temiz tükenmez enerjiler	haz. Temiz Enerji Vakfı (TEMEV)	9789758547159
15	Proje yönetimi bilgi birikimi kılavuzu (PMBOK kılavuzu)Project Management Institute	Project Management Institute	9786058894709
16	War and nationalism : the Balkan wars, 1912-1913, and their sociopolitical implicationsedited	ed.: M. Hakan Yavuz, İsa Blumi	9781607812401
17	Belgelerle Türk polisi tarihi Emniyet Genel Müdürlüğü Arşiv ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı	Genel koord. : Eyüp Şahin	9786051495644
18	Dört mevsim MalatyaMalatya Valiliği	hazırlayan: Hasan Demirbağ	9786054768165
19	Büyük Selçuklu mirası : Müzeler = Heritage of the Great Seljuks : Museums	haz. Osman Eravşar...[ve bşk.]	9786056265785
20	Çevre durum raporu : 2012 yılı özet-iiller		9786053930051
21	Türkiye çevre durum raporu : 2011	haz. Çağatay Dikmen [ve bşk...]	9786055294014
22	Gelibolu : Tarih, efsane ve anı	ed. İbrahim Güran Yumuşak, M. Mehdi İlhan	9786058603608
23	Engelsiz Türkiye için yolun neresindeyiz ? : Mevcut durum ve öneriler	haz. Elzi Menda, Nesrin Balkan, Neyyir Berktaş	9786054348466
24	Ali Çetinkaya'nın milli mücadele dönemi hatıraları		975160561X
25	Ali Eşref Dede'nin yemek risalesi	haz. Feyzi Halıcı	9751605121
26	Medeniyet ve değerler : Açık medeniyet - İstanbul yaklaşımı	ed. Recep Şentürk	9786051372464
27	Cumhuriyet Dönemi bankalar kanunları ve ilgili yasal düzenlemeler	haz. Abdullah Taşcıoğlu	9757628832
28	Ombudsman (Kamu hakemi) : Türkiye için bir model önerisi		9757820083
29	İzmir kırsal alan yerleşim ve konut envanteri : Kırsal yerleşimler-I : 1 : İzmir il özel idaresi yetkisindeki kırsal alanda yöresel mimari özelliklerin belirlenmesi ve örnek	İYTE Çalışma Grubu.	9786053599029

	yapı projelerinin oluşturulması hizmet alımı çalışması haz. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü		
30	Harvard business review müşteri sadakatini artırmak	Harvard business review	9786054029549
31	İnternet sizi bekliyor	derl. Levent Karadağ	9786054029389
32	Özel hayatın tarihi	hazırlayanlar Philippe Ariés, Georges Duby	9789750813962
33	Anadolu'da paranın tarihi	yayın danışmanı Halil İnalcık ; editör Bülent Arı	9786055758455
34	Medya profesyonellerinin ve medyanın aile algısı	yay. haz. Ahmet Rasim Kalaycı	9789751942609
35	Ergonomik kontrol noktaları : iş sağlığı ve güvenliği ve çalışma koşullarının iyileştirilmesine ilişkin kolay uygulanabilir çözüm önerileri		9754403422
36	Aile destek hizmetlerinin değerlendirilmesi ve kalite standartları geliştirilmesi / yayına hazırlayan Özden Sezgin	yayına hazırlayan Özden Sezgin	9789751943361
37	Türkiye'de iş ortaklıkları : durum /çözüm /	araştırma yöneticisi] Lütfi Sunar.	9789944608572
38	Osmanlı kıyafetleri : Türkçe, İngilizce ve Fransızca izahlı altmış gravür [The costume of Turkey, illustrated by a series of engravings; with descriptions in English and French = Costume de la Turquie : représenté en soixante gravures, avec des explications en anglais et en français.]		9786053605430
39	Ankara'nın kentsel yoksulluk haritası	editör Ramazan Taş	9786058739444
40	Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri / kitaba katkı verenler Harun Hasbi ...[ve öte.]	kitaba katkı verenler Harun Hasbi ...[ve öte.]	9786058644755
41	Eğitim Bilimine Giriş	editör Prof. Dr. Fatma Varış	9789944474283
42	Ailelerin Yaşam Kalitelerini Etkileyen Bazı Objektif ve Subjektif Göstergelerin İncelenmesi	c haz., Ayfer Aydınır Boylu, R. Günsel Terzioğlu.	9789751941404
43	Çocuklara Yönelik Programlar ve İçerik Analizi Araştırması	Ed. Mustafa Turgut	9789751944849
44	Türkiye'de Aile Değerleri Araştırması	Ed. Mustafa Turgut	9789751948724
45	Ayrımcılık : çok boyutlu yaklaşımlar	derleyenler Kenan Çayır, Müge Ayan Ceyhan	9786053992493
46	Late Enrollment in Primary Education Causes and Recommendations For	Sor.Tanju Gürkan	9789280645774

47	İlköğretime Zamanında Kaydolmama Nedenleri ve Önlenmesi İçin Öneriler		9789280645781
48	Vizesiz Avrupa'ya giden yol : inişler, çıkışlar, vurdumduymazlıklar ve bir hak arama kavgasının anatomisi	hazırlayan Harun Gümrükçü; derleyen Beyhan Aksoy	9786056111808
49	Hayatta en hakiki mürşit ilimdir	ed. Remzi Demir, İnan Kalaycıoğulları	9789751623270
50	Geçmişten geleceğe köprü Milli Kütüphane = The National Library of Turkey a bridge from past to the future	yayına hazırlayan Gönül Büyüklimanlı ...[ve öte.];	9789751735256
51	Sosyolojik açıdan Türkiye’de halkın vergiye bakışı / proje yürütücüsü Burhan Baloğlu ... [vb.]	proje yürütücüsü Burhan Baloğlu ... [vb.]	9789944607193
52	Ekonomi yazıları : Prof. Dr. Ferhat Erarı'nın anısına...	editör Nihal Yayla	9789756992340
53	Birinci Dünya Savaşı’nda Doğu Cephesi’nde sağlık hizmetleri	haz. Özlem Demireğen, Alev Keskin, Fatma İlhan	9789754096040
54	Özürlüler kanunu ve ilgili mevzuat		975193947X
55	Anadolu'da Ortodoksluk sadâsı	yayına hazırlayan Çiğdem Aslan, Mustafa Toker	9789754828900
56	Kültür merkezleri : mimari stüdyo diploma projeleri, bahar dönemi deneyimleri	ed. Leyla Yekdane Tokman, Ruşen Yamaçlı	9789750608612
57	Birinci basamak sağlık hizmetlerinde hasta memnuniyeti = patient satisfaction with primary health care services	editör Recep Akdağ	9789755903347
58	Hukuk felsefesini yeniden düşünmek : hukuk teorileri, insan hakları ve anayasalar = Rethinking the philosophy of law : legal theories, constitutions and human rights	yayına hazırlayan İoanna Kuçuradi	9789756760413
59	Sosyal demokrasinin temelleri		9783868725605
60	Gelişen Çin turizm pazarı ve Türkiye	hazırlayanlar Serdar Ongan... [ve öte.]	9789944606547
61	Aile kültürünün aile işletmesi kültürü üzerindeki etkisi	hazırlayanlar Canan Çetin ...[ve öte.]	9789944606707
62	Sivas Kongresi’nin tutanakları	haz. Recep Toparlı	9786053636960
63	Toprak mülkiyeti sempozyum bildirileri, 17-18 Aralık 2009, Ankara [Toprak Mülkiyeti Sempozyumu (2009 : Ankara)]	yayına hazırlayan Sonay Bayramoğlu Özügurlu	9789944543521
64	Harvard business review dergisinden seçmeler : iş modeli inovasyonu		9786054029372
65	İnsan hakları ışığında Türkiye’de bulunan mülteciler, sığınmacılar ve yasadışı göçmenlerin sorunları /		9789758805099

	TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu		
66	Toprak bilimi ve toprak koruma terimleri	haz. İlhan Akalan, Orhan Doğan, Nafi Baytorun	9789756497081
67	Mali kurallar : maliye politikası yönetiminde yeni bir eğilim : vergi, harcama, borçlanma vs. üzerine kurallar ve sınırlamalar	editörler Coşkun Can Aktan, Ahmet Kesik, Fatih Kaya	9789758195480
68	Suriye'nin yeniden yapılandırılması	proje yürütücü Doç Dr. Atilla Sandıklı, Doç. Dr. Cenap Çakmak, Dr. Salih	9786058609778
69	Tagore profil	Haz. Ülkü Tamer	9750800532
70	Türkiye çevre durum raporu		9786053930051
71	Türkiye'de yaşlılık dönemine ilişkin beklentiler	yay. haz. Ahmet Rasim Kalaycı	9789751952158
72	Yaşlı ve aile ilişkileri araştırması : Ankara örneği	proje yürütücüsü Aylin Görgün Baran	975193821X
73	Globalleşen dünya'da Türkiye'nin yeri	editör M. Serhan Oksay	9758919008
74	Atatürk dönemi maliye politikası	Güneri Akalın	9789758195220
75	Belgelerle Mustafa Kemal Atatürk ve Türk-Bulgar ilişkileri (1913-1938)	proje yöneticisi Yusuf Sarıay.	975192944x
76	Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti konusunda yurtdışında yayınlanmış kitaplar bibliyografyası	yay. Haz. Azmi Süslü...[ve bşkl	9751612888
77	Orta Doğu'da değişim ve Türkiye	ed. Atilla Sandıklı, Erdem Kaya	9786059963008
78	Türkiye - Makedonya ilişkileri	editör Yeliz Okay, Tuncay Babalı	9786055296131
79	Türkiye - Sırbistan ilişkileri	editör Yeliz Okay, Tuncay Babalı.	9786055296124
80	Türkiye çevre durum raporu 2011	hazırlayanlar A. Çağatay Dikmen...[et. al.]	9786053930051
81	Türkiye ilaç sanayii	Haz. Nurettin Abacıoğlu.	9789944605151
82	Güvenlik sektörü yönetişimi : Türkiye ve Avrupa	editörler Ümit Cizre, İbrahim Cerrah	9789758112913
83	Uluslararası hizmet ticaretinde gelişmekte olan ülkeler ve Türkiye	hazırlayan Mehmet Behzat Ekinci.	9789944602556
84	Türkiye muhasebe eğitimi sempozyumları (1979-2007)	hazırlayanlar Fevzi Sürmeli ...[et.al]	9789750604997
85	Çeşitli yönleriyle Cumhuriyetin 85'inci yılında Türkiye ekonomisi	ed. Gülen Elmas Arslan.	9789755071756
86	Türkiye için model olabilecek ülkelerde uygulanan teşvik uygulamaları ve ülkemize uygulanabilirliği		9789944601986
87	Küresel petrol stratejilerinin	haz. Kerem Alkin, Sabit	9789944601320

	jeopolitik açıdan dünya ve Türkiye üzerindeki etkileri	Atman	
88	Atatürk'ten günümüze Türkiye ekonomisi	H. Okan Aktan.. [ve öte.]	9754911282
89	Ak akce : Mogol ve Ilhanli sikkeleri	c haz. Tuncay Aykut, Şennur Aydın	9753631081
90	Harp tarihi gezileri-II (Çanakkale-Gelibolu)	haz. İskender Özbay ... [et al].	9789754095746
91	Töre ve namus cinayetleri ile kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan TBMM Araştırma Komisyonu raporu		9751939623
92	TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu faaliyet raporu 23.dönem 3. yasama yılı Ekim 2008 - Eylül 2009	yay.haz. Kenan Altaş	9789758805037
93	Uluslararası temel insan hakları belgeleri	yayıma hazırlayanlar: Ercan Durdular, İrfan Neziroğlu.	9757479845
94	Başbakan Adnan Menders'in yaşamı ve siyasal mücadelesi	editörler Talip Kabadayı, Dilşen İnce Erdoğan, Hüseyin Üreten, Gülay Gündeay	9789758254453
95	Türkiye'de çoğunluk ve azınlık politikaları : AB sürecinde yurttaşlık tartışmaları	derleyenler Ayhan Kaya, Turgut Tarhanlı	9758112651

Kongre - Konferans Temel Girişli Eser

1	GDO gerçeği genetiği değiştirilmiş organizmalar [Modern biyoteknoloji genetiği değiştirilmiş organizmalar ve gıda güvenliği konferans notları (2004 : İstanbul)]	OTEKON'04, Otomotiv Teknolojileri Kongresi	975979893X
2	Doğumunun 800. yılında Hacı Bektaş Veli sempozyumu, 17-18 Ağustos 2009 [Doğumunun 800. yılında Hacı Bektaş Veli (2009 : Nevşehir)]		9789751623355
3	TEKON'04 : Otomotiv teknolojileri kongresi = (Automotive technologies congress), 21-23 Haziran 2004, Bursa : kongre kitabı		
4	14. Ulusal Turizm kongresi bildiriler kitabı : [Turizmde yenilik], 05-08 Aralık 2013 Kayseri [Ulusal Turizm kongresi (14. : 2013 : Kayseri)]	Ulusal Turizm Kongresi	9786055216740
5	Latin Amerika Çalıştayı bildiriler kitabı 22-23 Kasım 2012, Ankara	Latin Amerika Çalıştayı	9786051361123

6	Akademik bilişim : XIV. Akademik bilişim konferansı bildirileri, 1 - 3 Şubat 2012 [Akademik Bilişim Konferansı (14. : 2012 : Uşak)]	Akademik Bilişim Konferansı	9786056050466
7	VII. Uluslararası Van gölü havzası sempozyumu, 04-07 Ekim 2011-Bitlis = The seventy international symposium of Van lake region, October 04-07 2011-Bitlis [Uluslararası Van Gölü Havzası Sempozyumu (7 : 2011 : Bitlis)]	Uluslararası Türk-Ermeni İlişkileri ve Büyük Güçler Sempozyumu	9789750020711
8	Münazarat sempozyumu : 1 : Milliyet fikri ve Kürt meselesi : 6-8 Nisan 2012, Mardin [Münazarat Sempozyumu (2012 : Mardin)]	Münazarat Sempozyumu	9786055617097
9	Siyasi kitaplar serisi : Türk siyasetinde bir dönem ve yeni bakış açıları : (19 Mayıs-26 Haziran 2010)		9786054303083
10	4. Tarih içinde Mersin Kolokyumu : Akdeniz kentleri : gelecek için geçmişin birikimi 20 - 22 Ekim 2011, Mersin = 4 th Mersin in history colloquium, Mediterranean Cities : antiquity as future, 20-22 October 2011 [Tarih İçinde Mersin Kolokyumu (4. : 2011 : Mersin)] /	Tarih içinde Mersin kolokyumu	9789756900413
11	İzmir merkezli bölgesel kalkınma dinamikleri : II. İktisat Çalıştay , 17-18 Aralık 2009 , İzmir [İktisat Çalıştay (2.: 2009: İzmir)]	İktisat Çalıştay	9789754412765
12	21. Yüzyılı Nasreddin Hoca ile Anlamak : uluslararası sempozyum, Akşehir, 8-9 Mayıs 2008 : bildiriler	Uluslararası Sempozyum,	9789751621917
13	Turkey's place in Europe : economic, political and cultural dimensions / contributors Dominique Lasok ...	International Girne Conferences	9786055899028
14	Türkiye'de ArGe faaliyetlerinin gelişmesinde uluslararası yatırımların rolü [Akademik İnceleme Yarışması (IX. : 2008)]	Akademik inceleme yarışması IX	9789750108495
15	Uluslararası Tatar Türkçesi Bilgi Şöleni bildirileri, 12-14 Ekim 2009, Eskişehir [Uluslararası Tatar Türkçesi Bilgi Şöleni (2009 : Eskişehir)]	Uluslararası Tatar Türkçesi Bilgi Şöleni	9789757936732
16	. I. uluslararası katılımlı bilim din ve felsefe tarihinde Harran okulu sepozyumum [(28-30 Nisan 2006 Şanlıurfa)] / Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	editör Ali Bakkal	9757113247
17	Ekoloji 2012 Sempozyumu 03-05 Mayıs 2012 Kilis 7 Aralık Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji	Ekoloji Sempozyu mu	

	Bölümü Kilis : sempozyum bildiriözetleri		
18	III. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu bildiriler kitabı, 16-30 Haziran 2003, Eskişehir, Türkiye		9759334941
19	Cumhuriyet döneminde Sivas sempozyumu bildirileri, 27-30 Ekim 2008		9786053781172

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı ve Soyadı	Kübra ÖZYURT
Doğum Yeri ve Tarihi	Erzurum-1991
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Atatürk Üniversitesi / Edebiyat Fakültesi / Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
Yabancı Dil	İngilizce
Bilimsel Faaliyetler	
Bildiri/Sempozyum	- Özyurt, K., Selçuk, H. B., Uçar, A.C., ve Erven, Ö “Erzurum’da Bir Kültür Hazinesi: Seyfettin Özege Nadir Eserler Dermesi”. Düünden Bugüne Erzurum Sempozyumu, Mayıs 2013. Erzurum, Türkiye - Özyurt K. ve Sağlam M. “Yeni Nesil Kataloglama: QR Kodunun Kütüphanelerde Kullanımı”. Uluslararası Bilgi ve Belge Yönetimi Alanında Bilgiye Erişim/Kataloglama Sorunları Sempozyumu 14-15 Eylül 2017, İstanbul, Türkiye
İş Deneyimi	
Stajlar	Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi/ Fakülte Kütüphanesi
Çalıştığı Kurumlar	- Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi (Partime) - Erzurum Büyükşehir Belediyesi (Kütüphaneci) - Yüzüncü Yıl Üniversitesi (Arşivci/Memur)
İletişim	
E-posta	kubra.ozyurt34@gmail.com
Tarih	13.11.2017